

Revue Piešťany

Jeseň 2013 Autumn 2013 Herbst 2013

Ročník XLIX.

Piešťany oslavovali

Piešťany Celebrates

Piešťany feierte

Balóny nad Piešťanmi

Balloons Over Piešťany

Heißluftballons über Piešťany

Deväťsté výročie prvej písomnej zmienky o Piešťanoch si pripomenula i Slovenská pošta vydaním príležitostnej známky. Je na nej zobrazené logo k jubileu mesta, ktoré pochádza z piešťanskej grafickej dielne Re Public. Výtvarným autorom známky s nominálnou hodnotou 0,80 € je akademický maliar Dušan Grečner, autorom kupónu a zároveň i prítlaču na príležitostnej obálke je Adrián Ferda. Na prítlači je znázornený gotický reliéf zo Starého kláštora, z ktorého sa zachovali iba ruiny (viac o ňom píšeme na stranách 40 - 45). Obálku mali záujemcovia možnosť opečiatkovať si príležitostnou pečiatkou na Kolonádovom moste v deň hlavných osláv - 1. 6. 2013, kde bola zriadená na tento deň ambulatná pošta.

Poštová známka k jubileu mesta

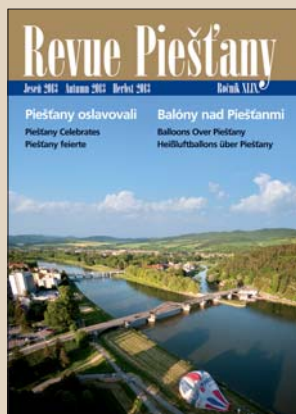
Kornel Duffek

A Postal Stamp for the Town's Jubilee Anniversary

The Slovak postal Service has commemorated the 900th anniversary of the first written record of Piešťany by issuing a commemorative stamp. On it is a depiction of the celebrating town's logo, which comes from the Piešťany graphic design studio Re Public. The creative artist behind the stamp, which has a face value of 0.80 €, is the academic painter Dušan Grečner, while the design for the coupon and imprints on the commemorative envelope were done by Adrián Ferda. The imprints depict a gothic relief from the Old Monastery, of which only ruins have been preserved. On the main day of the celebration - June 1, 2013, those interested could have their envelopes marked with a commemorative ink stamp at the Colonnade Bridge, where just for this day a mobile post office had been set up.

Briefmarke zum Stadtjubiläum

Den 900. Jahrestag der ersten schriftlichen Erwähnung von Piešťany würdigte auch die Slowakische Post - mit der Herausgabe einer Sonderbriefmarke. Sie trägt die Abbildung des Logos zum Stadtjubiläum aus der Grafikwerkstatt „Re Public“ in Piešťany. Der Autor der Briefmarke mit dem Nominalwert 0,80 € ist der akademische Maler Dušan Grečner, der Autor des Kupons und gleichzeitig des Überdrucks auf dem Sonderumschlag ist Adrián Ferda. Das Motiv des Überdrucks bildet ein gotisches Relief des Alten Klosters, von dem nur noch Ruinen erhalten geblieben sind. Interessierte konnten sich ihre Umschläge im Rahmen der Hauptfeier - am 1. 6. 2013 - mit einem Sonderstempel abstempeln lassen. Zu diesem Zweck wurde an diesem Tag auf der Kolonnadenbrücke eine mobile Postfiliale eingerichtet.

Revue Piešťany, ročník XLIX.
Kultúrno-spoločenský štvrťročník
Dátum vydania 1. jún 2013
Vydáva mesto Piešťany

Šéfredaktor:

Kornel Duffek

Tajomníčka redakcie:

Mgr. Barbora Piovarčiová

Redakčná rada:

Ing. Margita Galová (predsedníčka),
Kornel Duffek,

PhDr. Vladimír Krupa,

Mgr. Drahomíra Moretová,

Mgr. Jana Obertová

Spolupracovali:

MUDr. Pavol Abelovský,

Mgr. Petra Adamcová,

Mgr. Andrej Bolerázsky,

Mgr. Katarína Nemcová,

Ing. Eva Stručková, Roman Tibenský

Foto:

Archív Balneologického múzea,

archív Vlastivedného múzea Hlohovec,

Katarína Bell, MUDr. Igor Čech st.,

Ladislav Duračka, Eva Drobná,

Ing. Tomáš Hudcovič, Zuzana

Matušovýchová, Ladislav Novák,

Mgr. Martin Palkovič, Alexander Psica,

Roman Tibenský, Martin Tichov,

Martin Valo

Jazyková úprava:

Kornel Duffek

Preklad nemecký jazyk:

Olga Sulzberger

Preklad anglický jazyk:

SKYPERS
JAZYKOVÁ ŠKOLA

The English translation of Revue

Piešťany is provided by SKYPERS

The School of Languages

www.skypers.sk

Grafická úprava:

Re Public group s.r.o., Piešťany

Tlač:

PN print s.r.o., Piešťany

Sídlo vydavateľa a adresa redakcie:

Revue Piešťany, Námestie SNP č. 3

921 45 Piešťany

tel.: +421 33 7765301

fax: +421 33 7765333

mob.: +421 903 712545

e-mail: sekretariat@piestany.sk

Reg. č.: EV 396/08

IČO 00 612 031

ISSN 1210 - 1958

Revue Piešťany - Jeseň 2013 - Autumn 2013 - Herbst 2013

2-5

Piešťany oslavovali (Barbora Piovarčiová)

- Piešťany Celebrates
- Piešťany feierte

6-8

Dejiny samosprávy a kroniky Piešťan (Drahomíra Moretová)

- The History of Piešťany's Self-Government and Chronicles
- Geschichte der Selbstverwaltung und der Chronik von Piešťany

9

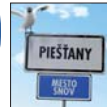

Pamätník Beethovena opäť kompletný

(Kornel Duffek)

- Beethoven Memorial Once Again Complete
- Beethoven-Denkmal wieder vollständig

10

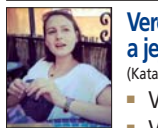

Mesto snov na plátne

(Barbora Piovarčiová)

- The City of Dreams has been Filmed
- Die „Stadt der Träume“ wurde verfilmt

11

Veronika Obertová a jej animované filmy

(Katarína Nemcová)

- Veronika Obertová and Her Animated Films
- Veronika Obertová und ihre animierten Filme

12-14

Udalosti - návštevy - stretnutia

(Barbora Piovarčiová)

- Events - Visits - Meetings
- Ereignisse - Besuche - Treffen

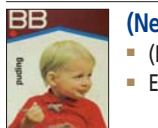
15-19

Piešťany sa stávajú centrom slovenskej implantológie (Peter Abelovský)

- Piešťany has Become the Centre of Slovak Implantology
- Piešťany avanciert zum Zentrum der slowakischen Implantologie

20-23

(Ne)obyčajný puding z Piešťan (Andrej Bolerázsky)

- (Extra)Ordinary Pudding from Piešťany
- Ein(un)gewöhnlicher Pudding aus Piešťany

24-27

Dve desaťročia národnej súťaže Victoria regia (Eva Stručková)

- Two Decades of the National Competition Victoria Regia
- Zwei Jahrzehnte des Landeswettbewerbes Victoria regia

28-31

Srdce pre Slovensko sa v Piešťanoch zväčšilo (Kornel Duffek)

- A Heart for Slovakia Grew Bigger in Piešťany
- Ein Herz für die Slowakei ist in Piešťany gewachsen

32-33

Letné defilé sôch

(Kornel Duffek)

- Summer Parade of Statues
- Ein Sommer-Defilee der Skulpturen

34-37

Piešťanské súvislosti Národnej ceny za dizajn 2013 (Petra Adamcová)

- Piešťany's Connection to the National Award for Design 2013
- Piešťany und der Nationalpreis für Design 2013

38-39

Dedičia sira Bernarda Schreiera (Kornel Duffek)

- The Heirs of Sir Bernard Schreier
- Sir Bernard Schreiers Erben

40-45

Tajomný Starý kláštor (Vladimír Krupa)

- The Mysterious Old Monastery
- Das geheimnisvolle Alte Kloster

46-49

Úloha Erdődyovcov v historickom vývoji Piešťan - III. časť (Vladimír Krupa)

- The Role of the Erdődy Family in the History of Piešťany - Part III
- Die Rolle der Erdődys in der geschichtlichen Entwicklung von Piešťany Teil III.

50-53

Balóny nad Piešťanmi (Kornel Duffek)

- Balloons Over Piešťany
- Heißluftballons über Piešťany

54-56

Askalafus škvrnitokridly v okolí Piešťan (Roman Tibenský)

- The Owl-Fly in the Surroundings of Piešťany
- Der Östliche Schmetterlingshaft in der Umgebung von Piešťany

Obálka/Cover/Titelbild
Ladislav Duračka

Výhľad z balóna na nábrežie Váhu s oboma mostmi.

View from the balloon of the Váh River bank with both bridges.

Der Blick aus dem Ballon auf das Ufer der Waag mit den beiden Brücken

▲ Partnerské mesto Hajdúnánás venovalo Piešťanom svoju zástavu s krásne vyšívaným erbom.
The partner town Hajdúnánás presented its flag with beautifully embroidered emblem to Piešťany.
Die Partnerstadt Hajdúnánás widmete Piešťany ihre Flagge mit einem wunderschön gestickten Wappen.

Piešťany
Celebrates

Piešťany
feierte

Barbora Piovarčiová

Piešťany oslavovali

Na programe slávnostného zasadnutia bolo aj udeľovanie ocenení rôznych stupňov. K tým najvzácnejším jednoznačne patrilo vyznamenanie Čestný občan mesta Piešťany.

Tento titul sa udeľuje od roku 1938. Medzi jeho nositeľmi nájdeme významných dejateľov, lekárov, umelcov, kňazov či športovcov, ktorých spája určité puto s mestom Piešťany. Mestské zastupiteľstvo v súvislosti s jubilejným rokom

udelilo čestné občianstvo tým osobnostiam, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili o rozvoj a zveladenie mesta Piešťany, ochranu jeho záujmov a šírenie jeho dobrého mena vo svete, prípadne obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi.

Novými čestnými občanmi sa stali Dušan Junek, jediný Slovák, ktorý sa stal laureátom najvýznamnejšieho svetového ocenenia v odbore vizuálneho dizajnu -

▲ Grafický dizajnér Dušan Junek, nový Čestný občan mesta Piešťany, pri zápise do pamätnej knihy.
The graphic designer and new "Honorary Citizen of Piešťany" Dušan Junek while signing the memorial book.
Der Grafikdesigner Dušan Junek, ein neuer Ehrenbürger der Stadt Piešťany, beim Eintrag in das Goldene Buch

Oslavy 900. výročia prvej písomnej zmienky o Piešťanoch vyvrcholili 30. mája 2013, keď sa vo veľkej sále Domu umenia konalo slávnostné zasadnutie mestského zastupiteľstva. Medzi gratulantmi nechýbal predseda Trnavského samosprávneho kraja Tibor Mikuš, ktorého nasledoval riaditeľ Inštitútu fyzioterapie, balneológie a liečebnej rehabilitácie Piešťany, Jozef Beňačka. Potom prišli na rad vedúci delegácií z partnerských miest Heinola (Fínsko), Ustroń (Poľsko), Hajdúnánás (Maďarsko) a Poděbrady (ČR).

Celebrations of the 900th anniversary of the first written record of Piešťany culminated on May 30, 2013 with a ceremonial meeting of the City Council in the House of Art's great hall. Well-wishers included the Head of the Trnava Self-Governing Region Tibor Mikuš, who was followed by the Director of the Piešťany Institute of Physiotherapy, Balneology, and Medical Rehabilitation Jozef Beňačka. They were followed by the heads of delegations from the partner cities Heinola (Finland), Ustroń (Poland), Hajdúnánás (Hungary) and Poděbrady (Czech Republic).

Die Feierlichkeiten anlässlich des 900. Jahrestages der ersten schriftlichen Erwähnung von Piešťany gipfelten am 30. Mai 2013, als im großen Saal des Hauses der Kunst eine feierliche Sitzung des Stadtrates stattfand. Unter den Gratulanten fehlte auch der Vorsitzende des Selbstverwaltungskreises Trnava, Tibor Mikuš, nicht. Ihm folgte der Leiter des Institutes für Physiotherapie, Balneologie und therapeutische Rehabilitation in Piešťany, Jozef Beňačka. Danach waren die Leiter der Delegationen aus den Partnerstädten Heinola (Finnland), Ustroń (Polen), Hajdúnánás (Ungarn) und Poděbrady (CZ) an der Reihe.

Icograda/Achievement Award, Bertold Miček - in memoriam, jeden z najvýznamnejších vodohospodárskych odbor-níkov Slovenska druhej polovice minulého storočia, riaditeľ a budovateľ podniku Povodie Váhu, Miroslav Nerád - in memoriam, dlhoročný riaditeľ spoločnosti Chirana Piešťany, neskôr Diplomat Dental s. r. o., Jozef Rovenský, profesor, špičkový reumatológ, dlhoročný riaditeľ Národného ústavu reumatických chorôb v Piešťanoch a Stanislav Štepka, zakladateľ a vedúca osobnosť Radošínskeho národného divadla, dramatik, textár, scenárista.

Noví čestní občania dostali od primátora aj originálny darček – bronzovú sošku rytiera Rolanda, ochrancu samospráv, ktorej predloha sa nachádza na veži starej piešťanskej radnice.

Zároveň boli udeľované aj Ceny mesta Piešťany. Tie zastupiteľstvo schválilo pre Františka Baču, Jána Horňáka, Vladimíra Krupu, Jaroslava Lušnáka, Oľgu Osvaldíkovú, Bohuslava Perneckého a Danielu Tarasovičovou.

Radnica v rámci osláv pripravila aj „Stretnutie Piešťancov zo zahraničia“. Okrem rodiny Winterovcov sem zavítalo viacero emigrantov, ktorí do zahraničia odišli väčšinou v prelomových rokoch krajiny, či už v roku 1948, 1968 alebo pred rokom 1989. Veľká časť

▲ Profesor Jozef Rovenský preberá k titulu Čestný občan aj miniatúrnú sošku rytiera Rolanda.
 Professor Jozef Rovenský taking the title of "honorary citizen" and the miniature statue of the knight Roland.
 Professor Jozef Rovenský nimmt mit dem Titel Ehrenbürger auch eine Miniaturplastik des Ritters Roland entgegen.

Piešťancov sa usadila až za morom, v Amerike, v Kanade či v Austrálii. Ich cesty však viedli aj do Švajčiarska, Francúzska, Belgicka, Nemecka alebo susedného Rakúska. Hoci všetci našli svoj domov v zahraničí, na Piešťany nezabudli. Vzácnym návratom bol príchod vnuka Ľudovíta Wintera, baróna Johna Leonhardiho, žijúceho v Austrálii. Z Piešťan odišiel ešte ako chlapec a vrátil sa sem ako osemdesiatročný. ■

This meeting also included the awarding of prizes of varying degrees. The most coveted and highly valued of these, of course, was the "Honorary Citizen of Piešťany" award.

This title has been awarded since 1938. Some of those fortunate enough to be awarded this title include leading personalities, doctors, artists, priests and athletes, who all share a bond with the city of Piešťany. The City Council members, in conjunction with this jubilee anniversary year, awarded the title of "Honorary Citizen" to those individuals who have made significant

contributions to the development and growth of Piešťany, and who have protected its interests and spread the good name of the city throughout the world, and who have enriched human understanding and knowledge through outstanding creative works and performances.

Those named as the newest Honorary Citizens include Dušan Junek, the only Slovak to become the laureate of the most prestigious international award in the field of visual design – the Icograda/Achievement Award, Bertold Miček - in memoriam, one of Slovakia's most important water management experts in the second half of the 20th century, the director and builder of the company Povodie Vahu, Miroslav Nerád - in memoriam, the long-time director of the company Chirana Piešťany, and later of the company Diplomat Dental, Jozef Rovenský, the professor and leading rheumatologist and long-time director of the National Institute of

Rheumatic Diseases in Piešťany and Stanislav Štepka, founder and leading figure of the Radošinské národné divadlo (Radošina Amateur Theatre), dramatists, playwright and screenwriter.

The new "honorary citizens" also received a unique gift from the mayor – a bronze statuette of the knight Roland, defender of self-government, a copy of the original which is located on the tower of Piešťany's old city hall.

Also presented was the Prize of the City of Piešťany. The council awarded this prize to František Bača, Ján Horňák, Vladimír Krupa, Jaroslav Lušňák, Olga Osvaldíkova, Bohuslav Pernecký and Daniela Tarasovičová.

Also, as a part of the celebration, the City Hall prepared the "Meeting of Piešťany Natives from Abroad". Besides the Winter family, a number of other emigrants, who had fled abroad mostly during the country's most crucial and eventful years, such as

Foto Ladislav Duračka

▲ Barón John Leonhardi, vnuk Ľudovíta Wintera, sa po dlhých desaťročiach prišiel pozrieť do kraja svojho detstva z ďalekej Austrálie, aby tu oslávil svoje 80. narodeniny.
Baron John Leonhardi, the grandson of Ľudovít Winter, after several decades came from faraway Australia to see the land of his childhood and also to celebrate his 80th birthday here.
Freiherr John Leonhardi, ein Enkel von Ludwig Winter, kam nach langen Jahrzehnten aus dem fernen Australien in das Land seiner Kindheit, um hier seinen 80. Geburtstag zu feiern.

1948, 1968 or just before 1989, also showed up. A large portion of these Piešťany natives settled overseas in America, Canada or Australia. Some of their paths led also to Switzerland, France, Belgium, Germany or neighbouring Austria. And yet, even though they made their home abroad, they never forgot about Piešťany. Even the grandson of Ľudovít Winter, Baron John Leonhardi, who lives in Australia, made a rare return. He left Piešťany as a small boy and returned as an eighty year old man. ■

Auf dem Programm der feierlichen Sitzung stand unter anderem die Vergabe von Auszeichnungen verschiedener Stufen. Zu den höchsten gehörte eindeutig die Verleihung des Titels „Ehrenbürger der Stadt Piešťany“. Dieser Titel wird seit dem Jahr 1938 verliehen. Unter seinen Trägern finden sich bedeutende Aktivisten, Ärzte, Künstler, Geistliche oder Sportler, die eine bestimmte Bindung zu dieser Stadt haben. Im Zusammenhang mit dem Jubiläumsjahr verlieh der Stadtrat die Ehrenbürgerschaft an Persönlichkeiten, die sich

auf besonders gewichtige Weise um die Entwicklung und das Florieren der Stadt Piešťany, den Schutz ihrer Interessen und die Verbreitung ihres guten Rufs in der Welt verdient machten oder das menschliche Wissen durch herausragende kreative Leistungen bereicherten.

Neue Ehrenbürger wurden Dušan Junek, der als einziger Slowake Laureat der renommiertesten internationalen Auszeichnung im Bereich des Visual Designs - des Icograda/Achievement Award wurde; Bertold Miček - posthum, einer der bedeutendsten Experten der Wasserwirtschaft in der Slowakei der 2. Hälfte des vergangenen Jahrhunderts, Leiter und Förderer des Unternehmens „Povodie Váhu“; Miroslav Nerád - posthum, langjähriger Leiter der Gesellschaft „Chirana Piešťany“, später der „Diplomat Dental AG“; Jozef Rovenský, Professor, Spitzenrheumatologe, langjähriger Leiter des Nationalinstitutes für rheumatische Erkrankungen in Piešťany, und Stanislav Štepka, Begründer und Chef des Theaterensembles „Radošinské návné divadlo, Dramaturg, Texter und Szenarist.

Die neuen Ehrenbürger erhielten von dem Bürgermeister auch ein originelles Geschenk - eine Bronzeplastik des Ritters Roland (Beschützer der Selbstverwaltungen), dessen Original auf dem

Turm des alten Rathauses von Piešťany wacht.

Vergeben wurden gleichzeitig auch die Preise der Stadt Piešťany. Diese Auszeichnung ging nach dem Beschluss des Stadtrates an František Bača, Ján Horňák, Vladimír Krupa, Jaroslav Lušná, Olga Osvaldíkova, Bohuslav Pernecký und Daniela Tarasovičová.

Im Rahmen der Feierlichkeiten veranstaltete das Rathaus auch ein „Treffen von Piešťanern aus dem Ausland“. Neben der Familie Winter kamen auch mehrere Auswanderer, die vorwiegend in den Umbruchjahren unseres Landes, ob im Jahr 1948, 1968 oder vor 1989, ins Ausland gingen. Ein Großteil von ihnen ließ sich erst am anderen Ende des Ozeans - in Amerika, Kanada oder Australien nieder. Ihre Wege jedoch führten auch in die Schweiz, nach Frankreich, Belgien, Deutschland oder ins benachbarte Österreich. Und obwohl sie alle ihre Heimat im Ausland fanden, hat keiner von ihnen Piešťany vergessen. Eine Rückkehr der besonderen Art war die Ankunft des Enkelsohnes Ludwig Winters, des in Australien lebenden Freiherrn John Leonhardi. Er verließ Piešťany als kleiner Junge und kehrte in einem Alter von 80 Jahren hierher zurück. ■

Dejiny samosprávy a kroniky Piešťan

Foto Barbora Piováčiová

The History of Piešťany's Self-Government and Chronicles

Geschichte der Selbstverwaltung und der Chronik von Piešťany

Drahomíra Moretová

▲ Symbolický kľúč od mesta Piešťany a insignie starostu z roku 1945.

The symbolic key to the city of Piešťany and insignia of the mayor from 1945.

Der symbolische Schlüssel zur Stadt Piešťany sowie die Insignien des Bürgermeisters aus dem Jahr 1945

Jedným z množstva podujatí venovaných jubileu Piešťan je i výstava Dejiny samosprávy a kroniky Piešťan. Ide o jedinečnú prechádzku históriou od prvej písomnej zmienky až po dnešok.

One of the number of events dedicated to Piešťany's jubilee anniversary is the exhibition "The History of Piešťany's Self-Government and Chronicles". It is a unique journey through history from the first written mention of the town to the present day.

Eine der vielen Veranstaltungen, die dem Jubiläum von Piešťany gewidmet sind, ist auch die Ausstellung „Geschichte der Selbstverwaltung und der Chronik von Piešťany“. Es ist ein einzigartiger Spaziergang durch die Geschichte, von der ersten schriftlichen Erwähnung bis zum heutigen Tag.

▲ Primátor mesta Remo Cicutto ďakuje Márii Verešovej, ktorá prepísala kroniku Piešťan do elektronickej podoby.
City Mayor Remo Cicutto thanking Maria Verešová, who transferred the Chronicles of Piešťany to electronic form.
Der Bürgermeister der Stadt, Remo Cicutto, bedankt sich bei Mária Verešová, die die Chronik von Piešťany in die elektronische Form übertragen hat.

Práve zobrazením Zoborskej listiny s nápisom „villa Pescan“ z roku 1113, kedy je po prvýkrát v dejinách Piešťan tento názov písomne zaznamenaný, sa výstava začína. Ako sa z názvu Pescan stali Piešťany a tiež o pôvode názvu Kocuríc, ako neoddeliteľnej súčasti Piešťan, informujú ďalšie panely. S názvom súvisí aj erb, ktorého vývoj je zobrazený v časti „Od svätého Štefana k barolámačovi.“ Zaujímavé sú informácie o tom, komu v minulosti patrili Piešťany. Dôkazom, že nám záleží na zachovaní histórie svedčí panel s názvom „Zachránená socha rytiera“ z budovy prvej radnice v Piešťanoch, kde sa dozvedáme tiež o ďalších symboloch svetskej a cirkevnej moci v Piešťanoch. Zaujímavosti prináša panel o dejinách obecných domov a mestského úradu. Za deväť storočí histórie máme zaznamenaných 18 osobností, ktoré stáli na čele Piešťan a ktoré sa nám podarilo zo zachovaných písomných prameňov zoskupiť. Ich zoznam

je súčasťou výstavy. Piešťanskému richtárovi z roku 1564 je venovaná osobitná pozornosť. Návštevníci sa dozvedia aj informácie o slávnostnej inštalácii Piešťan na mesto - s vyobrazením insignií používaných v minulosti i súčasnosti. Svoje miesto tu majú aj čestní občania Piešťan. Tento titul sa udeľuje od roku 1938 a doteraz ho získalo 23 osobností. O slávnej histórii a nemenej dôležitej pozícii Piešťan medzi dôležitými mestami Slovenska i Európy v súčasnosti svedčia dokumenty „Významní hostia a návštevy“ prestížnych osobností z celého sveta. Od cisárov, cez maharadžov, prezidentov, generálov, politikov, bohatých priemyselníkov či podnikateľov, umelcov, športovcov až po generálneho tajomníka OSN. Množstvo informácií zobrazených na výstave bolo čerpaných zo zdrojov Balneologického múzea v Piešťanoch a Kroniky Piešťan, ktorá sa píše od roku 1933. Dejiny

kroniky sú tiež súčasťou výstavy. Veď doterajších 12 zväzkov tohto rukopísaného dokumentu podrobne mapuje každodenný život Piešťan a jeho obyvateľov. K jubileu Piešťan dostali možnosť po prvýkrát vidieť jednotlivé zväzky kroniky, ba ešte čosi viac: všetky zväzky aj v elektronickej podobe. Nájdete ich aj na www.piestany.sk. ■

The exhibition begins with the display of the Zobor Scroll with the written words “villa Pescan” from 1113, marking the first time in the history of Piešťany that its name was recorded in writing. The way in which the name Pescan transformed into Piešťany, as well as the origin of name Kocurice, as an integral part of Piešťany, is explained on the different information panels. The name of the town also influenced the appearance of the coat of arms, whose development is displayed in the section called “From St. Stephen to the Crutch-breaker”. Exactly to whom Piešťany belonged in the past is also quite interesting. Further proof that we care about preserving history is provided by the panel called “Rescued Statue of a Knight” from Piešťany’s first town hall, which also informs us about other symbols of secular and Church power in Piešťany. Other interesting facts are offered by the info panel about the history of the general municipal office and the town hall.

In the 900 year history of the town, we have 18 individuals who stand at the forefront of Piešťany, and who we have managed to gather together through preserved written sources. The list of their names is also a part of the exhibition. The Piešťany mayor from 1564 is given special attention. Visitors are also provided with information about how Piešťany officially gained town status – with the display of insignias used both in the past and presently. There is also a place devoted to Piešťany’s “honorary citizens”. This title has been awarded since 1938 and has been given to 23 different

▲ Odteraz môže byť kronika Piešťan i na USB-kľúči.
From now on the Chronicles of Piešťany can even be on a USB key.
Ab sofort kann die Chronik auf einem USB-Stick gespeichert werden.

people. Information about Piešťany and its celebrated history and equally important position presently among the important towns of Slovakia and Europe is provided by the documentary "Prominent Guests and Visitors", which shows prestigious figures from around the world. Visitors to Piešťany have included such prominent figures as emperors, maharajas, presidents, generals, politicians, wealthy industrialists and businessmen as well as artists, athletes and even the UN General Secretary.

The large amount of information on display at the exhibition was taken from sources in the Balneological Museum in Piešťany as well as from the Chronicles of Piešťany, which has been kept since 1933. The history of the chronicles is also part of the exhibition. Indeed, the current 12 volumes of this hand-written document show, in detail, the everyday life of Piešťany and its inhabitants. As part of the jubilee anniversary the inhabitants of Piešťany, for the first time, have the opportunity to see the individual volumes of the chronicle, and even something more: all volumes have also been transferred to electronic form and can be seen at www.piestany.sk. ■

▲ Návštevníci nad výstavnými exponátmi.

Visitors at the exhibition's displays.

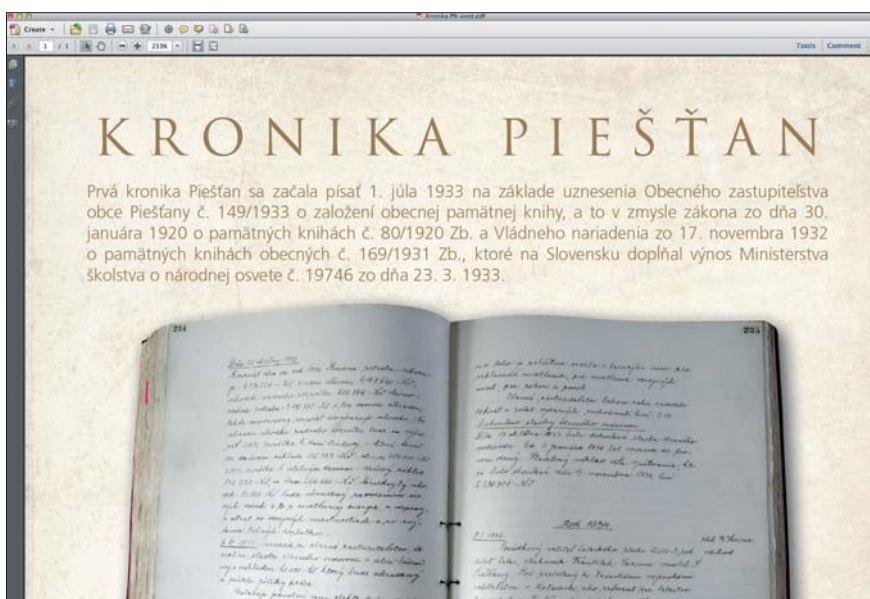
Besucher betrachten die Ausstellungsexponate.

Diese Ausstellung beginnt mit der Abbildung der Zobor-Urkunde, mit dem Schriftzug „villa Pescan“, aus dem Jahr 1113, als dieser Name zum ersten Mal in der Geschichte von Piešťany schriftlich festgehalten wurde. Wie aus der Bezeichnung Pescan Piešťany wurde und auch über den Ursprung des Namens Kocurice, als untrennbaren Bestandteil von Piešťany, informieren weitere Paneele. Mit der Benennung ist auch das Wappen verbunden, dessen Entwicklung im Teil „Von dem hl. Stephan bis zum Krückenbrecher“ veranschaulicht wird. Interessant sind Informationen darüber, in wessen Besitz sich Piešťany in der Vergangenheit befand. Davon, dass uns an der Erhaltung der Geschichte gelegen ist, zeugt auch das Paneel mit dem Titel „Gerettete Ritter-Statue“ (vom Gebäude des ersten Rathauses von Piešťany), an dem wir auch von weiteren Symbolen der weltlichen und kirchlichen Macht in Piešťany erfahren. Wissenswerthes bringt auch das Paneel zur Geschichte der Gemeindehäuser und der Stadtbehörde. In den neun Jahrhunderten Geschichte haben wir 18 Persönlichkeiten aufgezeichnet, die an der Spitze der Stadt standen und die wir aus den erhaltenen schriftlichen Quellen zusammentragen konnten. Diese Liste ist ein Teil der Ausstellung. Besondere Aufmerksamkeit wurde dem Schultheiß von Piešťany, aus dem Jahr 1564, gewidmet. Besucher erhalten auch Informationen über die feierliche Erhebung von Piešťany zur Stadt – mit der Abbildung der früher und heute verwendeten Insignien. Ihren Platz haben hier auch die Ehrenbürger von Piešťany. Dieser Titel wird seit dem Jahr 1938 vergeben und bislang haben ihn 23 Persönlichkeiten erhalten. Von der ruhmreichen Geschichte und dem nicht weniger bedeutenden Rang von Piešťany unter den

▼ Takto sa objaví kronika Piešťan na displeji počítača.

This is how the Chronicles of Piešťany appear on the computer display.

So erscheint die Chronik von Piešťany auf dem PC-Monitor.

wichtigen Städten der Slowakei und Europas der Gegenwart zeugen Dokumente und Schriftstücke im Teil „Bedeutende Gäste und Besuche“, von hochrangigen Persönlichkeiten aus der ganzen Welt. Von Kaisern, über Maharadschas, Präsidenten, Generäle, Politiker, reiche Industrielle und Unternehmer, Künstler und Sportler bis hin zum UN Generalsekretär.

Viele der auf dieser Ausstellung präsentierten Informationen stammten aus den Quellen des Balneologischen Museums in Piešťany und der Chronik von Piešťany, die seit 1933 geschrieben wird. Die Geschichte dieser Chronik gehört

ebenfalls zu der Ausstellung. Denn die bisherigen 12 Bänder dieses handschriftlich verfassten Dokumentes halten das alltägliche Leben von Piešťany und seinen Anwohnern detailliert fest. Anlässlich des Jubiläums bekamen die Piešťaner die Möglichkeit, zum ersten Mal die einzelnen Bänder der Chronik einzusehen und sogar noch etwas mehr: alle Bänder gibt es ab sofort auch in elektronischer Form. Diese finden Sie auch unter www.piestany.sk. ■

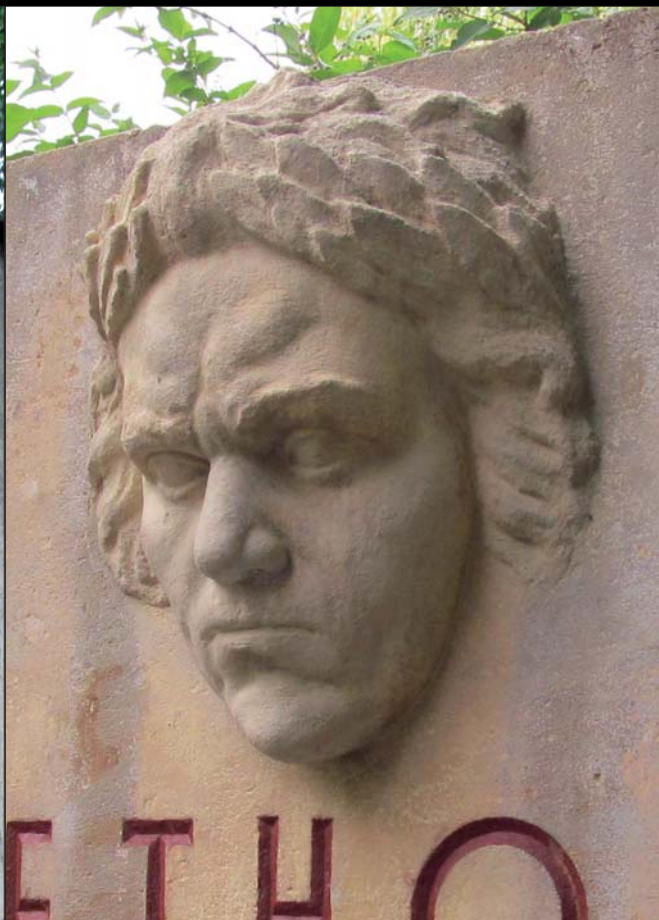

Foto Juraj Síleš

Pamätník Beethovena opäť kompletný

Kornel Duffek

■ V mestskom parku stojí od roku 1938 Pamätník Ludwiga van Beethovena. Má pripomínať cestu tohto veľkého hudobného skladateľa z kaštieľa v Dolnej Krupě do Piešťan v roku 1802. Podľa niektorých historikov dokonca tu mal napísať svoj tajomstvom opradený list „Nesmrteľnej miléj“. Winterovci poverili realizáciu pamätníka vtedy ešte celkom mladého piešťanského sochára Ladislava Ludevíta Polláka. Čerstvý absolvent pražskej Akadémie ponúkol investorovi dva návrhy. Objednávateľ si vybral popisnejší variant. Na mramorovej doske je nízkym reliéfom znázornená Beethovenova cesta dostavnikom do Piešťan. Výjav je zarámovaný do pieskovcových blokov. Hore v centre dominuje skladateľov portrét.

Žiaľ, ruka necitlivého vandala odrazila hudobnému géniovi nos. Vďaka iniciatíve Mesta bolo poškodenie odstránené. Nový nos Beethovenovi vyformoval známy piešťanský sochár a reštaurátor Juraj Síleš. ■

Beethoven Memorial Once Again Complete

■ Since 1938, the Ludwig van Beethoven memorial has stood in the town park. It is a reminder of this great composer's trip from the chateau in Dolná Krupá to Piešťany in 1802. According to some historians it was here that he wrote the famously mysterious letter to his "immortal love". The Winter family entrusted the creation this memorial to the rather young Piešťany sculptor Ladislav Ludevít Pollák. This recent graduate of the Prague Academy offered his investors two designs. His clients chose the more detailed and descriptive version. On a marble slab is a low relief depicting Beethoven's stagecoach journey to Piešťany. The scene is framed by sandstone blocks. The upper middle area is dominated by a portrait of the composer. Unfortunately, an unscrupulous vandal knocked off the nose of the musical genius. Thanks to the City's initiative the damage has been repaired. Beethoven's new nose was created by the Piešťany sculptor and restorer Juraj Síleš. ■

Beethoven-Denkmal wieder vollständig

■ Seit 1938 steht im Stadtpark ein Denkmal von Ludwig van Beethoven. Es soll an den Weg dieses großen Musikkomponisten aus dem Herrenhaus in Dolná Krupá nach Piešťany, im Jahre 1802, erinnern. Laut einiger Historiker soll er hier sogar seinen geheimnisumwobenen „Brief an die unsterbliche Geliebte“ verfasst haben. Die Familie Winter beauftragte den damals noch ganz jungen Bildhauer Ladislav Ludevít Pollák aus Piešťany damit, das Denkmal zu schaffen. Der frische Absolvent der Prager Kunstakademie legte dem Investor zwei Entwürfe vor. Die Auftraggeber entschieden sich für die deskriptivere Variante. Auf einer Marmorplatte stellt ein niedriges Relief die Reise Beethovens in einer Postkutsche nach Piešťany dar. Die Abbildung ist von Sandsteinblöcken umrahmt. Die Mitte des oberen Teils dominiert ein Portrait des Komponisten.

Leider hat die Hand eines unsensiblen Vandalen die Nase des Musikgenies abgebrochen. Dank der Initiative der Stadt wurde diese Beschädigung behoben. Eine neue Nase formte Beethoven der bekannte Piešťaner Bildhauer und Restaurator Juraj Síleš. ■

■ Deväťsté výročie prvej písomnej zmienky o Piešťanoch prinieslo mestu aj nový dokument: Piešťany - mesto snov. Ide o ustálený pohľad na mesto a Piešťany sa v ňom prezentujú ako moderné, dynamické miesto pre život. Dokument však prináša aj pohľad do histórie kúpeľného mesta, divákovi ozrejmí dôležité kľúčové udalosti, osobnosti a samozrejme prináša reálne dojmy zo súčasnosti. Pre dokument je typické pokojné tempo s výrazným kinematografickým vyznením, ktoré dotvárajú spomalené zábery, esteticky komponovaný obraz s časozbernými a virtuálnymi zábermi mesta. Dokument tiež prináša pohľad na mesto rozprávaním viacerých reálnych postáv. O Piešťanoch medzi inými rozpráva napríklad takmer storočná učiteľka tanca Olga Osvaldíkova, olympionici Erbanovci, či líder kapely Slniečko Peter Remiš, ktorý v dokumente hovorí o fenoméne piešťanských cyklistov. Ako červená niť celého dokumentu sa vinie myšlienka Piešťan - ako mesta splnených snov a dobrého miesta pre život. Dokumentárny film „Piešťany mesto snov“ vznikol pod režisérskou taktovkou Michala „Romea“ Dvořáka. Je určený pre všetkých, no jeho cieľ je priblížiť rodné mesto predovšetkým jeho obyvateľom.

Slávnostná premiéra filmu bola dňa 26. 6. 2013 v Kursalone. ■

The City of Dreams has been Filmed

■ The 900th anniversary since the first written record of Piešťany has also brought the city a new documentary film. "Piešťany - City of Dreams". It is a conventional view of the city of Piešťany, which is presented as a modern, dynamic place to live. The documentary also provides insight into the history of the Spa town giving the viewer highlights of the important events and key figures while also offering realistic impressions from the present day. The documentary has a typically relaxed pace with a strong cinematic tone, which is created by slow motion shots, aesthetically composed images using time lapse photography, and overhead aerial shots of the city. The documentary also offers a look at the city through the words of various real-life personalities. Among those captured sharing their thoughts about Piešťany is the nearly 100 year old dance teacher Olga Osvaldíkova, Olympic athletes the Erbanas, as well as the leader of the band Slniečko Peter Remiš, who in the documentary talks about the phenomenon of Piešťany's cyclists. The common thread running

Foto ROMEOFILMS

Mesto snov na plátne

Barbora Piovarčiová

throughout the entire documentary is the notion that Piešťany is a city of fulfilled dreams and a good place to live. The documentary film "Piešťany - City of Dreams" was created under the directorial baton of Michal "Romeo" Dvořák. It is meant for everyone, but, above all, its goal is to bring the inhabitants closer to their hometown.

The gala premiere was on June 26, 2013 in the Kursalon. ■

Die „Stadt der Träume“ auf der Leinwand

■ Der 900. Jahrestag der ersten schriftlichen Erwähnung von Piešťany brachte der Stadt auch eine neue Dokumentation – „Piešťany – die Stadt der Träume“. Sie zeigt einen gefestigten Blick auf die Stadt und Piešťany präsentiert sich darin als moderner, dynamischer Ort zum Leben. Darüber hinaus gewährt die Dokumentation auch einen Einblick in die Geschichte der Kurstadt, veranschaulicht dem Zuschauer wichtige Schlüsselereignisse und Persönlichkeiten und bietet natürlich auch reale Eindrücke aus der

Gegenwart. Die Dokumentation zeichnet sich durch ein ruhiges Tempo mit markanter filmischer Betonung aus, untermalt von Aufnahmen in Zeitlupe und einem ästhetisch komponiertem Bild mit Abbildungen im Zeitraffer und Hubschrauber-Luftaufnahmen. Darüber hinaus präsentiert sie die Stadt aus der Sichtweise mehrerer realer Personen mittels ihrer Erzählungen. Über Piešťany spricht unter anderem die fast hundertjährige Tanzlehrerein Olga Osvaldíkova, die Olympia-Teilnehmer und Geschwister Erban oder der Leiter der Musikgruppe „Slniečko“, Peter Remiš, der in der Dokumentation über das Phänomen Radfahrer von Piešťany redet. Wie ein roter Faden durchweht die ganze Dokumentation der Gedanke von Piešťany als einer Stadt der erfüllten Träume und eines guten Ortes zum Leben. Der Dokumentarfilm „Piešťany – die Stadt der Träume“ entstand unter der Regieanleitung von Michal „Romeo“ Dvořák. Er ist für alle bestimmt, sein Ziel jedoch ist es, vor allem den Anwohnern ihre Heimatstadt näher zu bringen.

Die feierliche Premiere des Films fand am 26. 6. 2013 im Kursalon statt. ■

■ Výtvarníčka, grafička, autorka animovaných filmov Veronika Obertová pochádza zo Žiliny, väčšinu svojho života však prežila v Piešťanoch. V súčasnosti dokončuje doktorandské štúdium na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave a venuje sa vlastnej tvorbe. Spolu s Michaelou Čopíkovou založili kreatívne štúdio OvÉPictures.

K umeniu sa dostala cez výtvarný odbor Základnej umeleckej školy v Piešťanoch, potom s menšími okľukami išla študovať grafiku na VŠVU. Nakoniec zakotvila pri animovanom filme. Ukázalo sa, že to bola správna voľba. Už za svoju diplomovú prácu - film Viliam - získala viaceré zahraničné ocenenia. Ďalšie úspechy prišli v rámci OvÉPictures. Teraz pripravujú nový krátky animovaný film, ktorý bude o strachu a láske. Premiéra by mala byť na jeseň 2013. Potom ich čaká projekt HUGs, čo je séria ilustrácií na tému objatie. Budú sa ňou prezentovať na výstavách v Berlíne a v Sofii.

Veronika by chcela, aby sa táto výstava stala putovnou a dostala sa i do Piešťan. ■

Veronika Obertová and Her Animated Films

■ Graphic artist and animated films maker Veronika Obertová comes from Žilina, although most of the time she has lived in Piešťany. These days she is completing her PhD studies at the University of Fine Arts in Bratislava and working on her own projects. She opened a creative studio, OvÉPictures, with Michaela Čopíková.

Veronika started her artistic career in the Department of Fine Arts at the Primary School of Arts in Piešťany and later after various meanderings, she started attending the University. Finally, she decided on the field of animated films. It turns out she chose well. Even her diploma thesis - the movie named Viliam - was given various foreign

Foto archív V.O.

Veronika Obertová a jej animované filmy

Katarína Nemcová

awards. OvÉPictures is creating other successful projects. The two artists are working on a short animated movie about fear and love. It will premiere in autumn 2013. Next, they are going to work on a project named HUGs, which is a series of illustrations on the topic of hugs. These illustrations will be presented in exhibitions in Berlin and Sophia.

Veronika wishes to make it a travelling exhibition that would come to Piešťany as well. ■

Veronika Obertová und ihre animierten Filme

■ Die bildende Künstlerin, Grafikerin und Trickfilm-Autorin Veronika Obertová stammt aus Žilina, den größten Teil ihres Lebens jedoch verbrachte sie in Piešťany. Derzeit bereitet sie sich für den Abschluss ihres Doktorandenstudiums an der Hochschule für bildende Künste in Bratislava vor und

widmet sich ihrem Schaffen. Zusammen mit Michaela Čopíková gründete sie das Kreativstudio „OvÉPictures“.

Zur bildenden Kunst gelang sie in der Grundschule für Kunst in Piešťany und nach kleineren Umwegen meldete sie sich schließlich für ein Grafikstudium an der Hochschule für bildende Künste an. Am Ende verschlug es sie zum animierten Film und es stellte sich heraus, dass dies die richtige Wahl war. Bereits für ihre Diplomarbeit – den Film „Viliam“ – erhielt sie mehrere internationale Auszeichnungen. Weitere Erfolge stellten sich für Arbeiten im Rahmen ihres Studios „OvÉPictures“ ein. Jetzt arbeiten beide an einem neuen animierten Kurzfilm über Angst und Liebe. Seine Premiere ist für den Herbst 2013 geplant. Danach wartet schon das Projekt „HUGs“ auf sie, eine Illustrationsreihe zum Thema Umarmung. Damit stellen sie sich auf Ausstellungen in Berlin und Sophia vor.

Veronika's Wunsch ist es, dieses Projekt als Wanderausstellung zu konzipieren, damit sie auch nach Piešťany kommen kann. ■

Udalosti - návštevy - stretnutia

Events - Visits - Meetings - Ereignisse - Besuche - Treffen

Foto Ladislav Novák

Po viacerých festivaloch, ktoré sa konajú v Piešťanoch v areáli letiska, sa naše mesto dočkalo aj typického mestského festivalu – Cityfestu. Centrum sa premenilo na jedno veľké pódium a svoje koncerty tu odohralo množstvo skupín a interpretov. Medzi nimi vystúpil aj držiteľ Ceny primátora za kultúrny počin roka – Michal „Ego“ Straka s hitom „Žijeme len raz.“ Pripravený bol tiež bohatý sprievodný program. O balónovej fieste píšeme na inom mieste.

After the variety of festivals that have taken place at the Piešťany airport, our city was also treated to a typical town festival – Cityfest. The centre was transformed into one huge stage upon which many groups and artists performed. Among the performers was the holder of the Mayor's Award for Cultural Achievement of the Year – Michal "Ego" Straka with his hit "Žijeme len raz" (We Only Live Once). There was also a very rich accompanying program. We've written about the balloon fiesta elsewhere.

Nach diversen Festivals, die in Piešťany auf dem Gelände des Flughafens veranstaltet werden, durfte sich unsere Stadt nun auch über ein typisches Stadtfestival – das „Cityfest“ – freuen. Das Zentrum verwandelte sich in eine große Bühne und zahlreiche Bands und Interpreten gaben hier ihre Konzerte. Unter ihnen war auch der mit dem Preis des Bürgermeisters für den Kulturbeitrag des Jahres ausgezeichnete Michal „Ego“ Straka, mit seinem Hit „Wir leben nur einmal.“ Für zusätzliche Unterhaltung sorgte ein abwechslungsreiches begleitendes Programm. Zu der Ballon-Fiesta kommen wir an anderer Stelle zurück.

Foto Barbora Piovarčiová

Príchod solúnskych bratov sv. Cyrila a Metoda si veriaci pripomenuli aj v Piešťanoch. Ich život, ale aj obeť, ktorú priniesli našim predkom, pripomína nová informačná tabuľka pri Kaplnke Božského Srdca Ježišovho. Okrem informácií je na tabuľke zobrazená aj trasa „Cyrilometodského chodníka“, ktorým sa dostanete na blízke hradisko Ducové - Kostolec.

In Piešťany the faithful also commemorated the arrival of the Thessalonian brothers St. Cyril and Methodius. Their lives, as well as sacrifice, which they devoted to our ancestors is recalled on the new information board near the Chapel of the Sacred Heart of Jesus. In addition to this information the board also displays the route "Cyrilometodského chodníka" (Cyril and Methodius trail), which leads you to the nearby magnate's court and fort Ducové - Kostolec.

Der Ankunft der aus Thessaloniki stammenden Brüder, der hl. Cyrill und Methodius, gedachten Gläubige auch in Piešťany. An Ihr Leben und das Opfer, welches sie unseren Vorfahren

erbrachten, erinnert eine neue Infotafel an der Kapelle des Göttlichen Herzen Jesu. Neben Informationen ist darauf auch der Verlauf des Pfades der hl. Cyrill und Methodius (zu Slowakisch: Cyrilometodský chodník) abgebildet, der zu der naheliegenden Burgstätte „Ducové - Kostolec“ führt.

Foto Ladislav Novák

Miestni aktivisti z občianskeho združenia Pro Civitate už dlhodobejšie smerujú svoje aktivity na ostrov uprostred Váhu - Lido. Po čistení a viacerých brigádach, ktorými túto lokalitu zveľaďovali, prišla na rad aj kultúrna akcia „Lidožúr“. Jeho cieľom bolo prilákať ľudí do prírody, aby aktívne relaxovali. A keďže sa Lidožúr konal deň po letnom slnovrate, mohli si jeho návštevníci vychutnať jeden z najdlhších dní v roku.

For a long time, local activists from the civic association Pro Civitate have been directing their attention and activities at the island in the middle of the Váh River - Lido. After a number of cleanings and a lot of voluntary work, which helped to "reclaim" the island, the cultural event "Lidožúr" was held on the island. The aim of this event was to attract people to the outdoors for some active relaxation. And since "Lidožúr" took place the day before the summer solstice, the visitors of the event could enjoy one of the longest days of the year on Lido Island.

Örtliche Aktivisten von der Bürgervereinigung „Pro Civitate“ richten den Fokus ihrer Aktivitäten auf die Lido – eine Insel mitten in der Waag. Aufräumarbeiten und mehreren Einsätzen zur Verschönerung dieser Lokalität folgte schließlich die Kulturveranstaltung „Lidožúr“ (zu Deutsch: Lido-Fete). Ihr Ziel war es, Menschen zwecks aktiver Erholung in die freie Natur zu locken. Und da „Lidožúr“ einen Tag nach der Sommersonnenwende stattfand, konnten die Besucher auf Lido einen der längsten Tage des Jahres genießen.

Udalosti - návštevy - stretnutia

Events - Visits - Meetings - Ereignisse - Besuche - Treffen

Foto Ladislav Novák

◀ Slávnostné fanfáry na terase Domu umenia opäť signalizovali začiatok Piešťanského festivalu. Tento rok sa konal už po 58-krát. Milovníkom vážnej hudby sa predstavili napríklad Komorný súbor Ad Libitum Budapešť, Slovenská filharmónia pod taktovkou Leoša Svárovského či Momentum Dance Company Berlin v tanečnej dráme Grófka Báthory (na snímke). PF už tradične ukončilo vystúpenie účastníkov Majstrovských kurzov Petra Dvorského.

The festive fanfare on the terrace of the House of Art, once again, signalled the beginning of the Piešťany Festival. This year marked its 58th anniversary. Lovers of classical music were treated to a variety of performances including the chamber ensemble Ad Libitum Budapest, the Slovak Philharmonic under the direction of Leoš Svárovský and the Momentum Dance Company Berlin, which performed the dance drama Countess Bathory (pictured). The Piešťany Festival concluded with the traditional performance by the participants of Peter Dvorský's Virtuoso Courses.

Die feierlichen Fanfaren auf der Terrasse des Hauses der Kunst läuteten auch diesmal den Beginn des Festivals von Piešťany ein. Dieses Jahr fand es

bereits zum 58. Mal statt. Liebhabern klassischer Musik präsentierten sich unter anderem das Kammerensemble „Ad Libitum Budapest“, die Slowakische Philharmonie unter der Leitung von Leoš Svárovský oder die „Momentum Dance Company Berlin“ in dem Tanzdrama Gräfin Báthory (siehe Bild). Das Festival von Piešťany endete traditionell mit dem Auftritt der Teilnehmer der Meister-Gesangskurse von Peter Dvorský.

► Občianske združenie Spoločnosť Parkinson Slovensko (SPS) zorganizovalo začiatkom augusta v Piešťanoch medzinárodné športové hry pod názvom Parkinsoniáda. Na toto podujatie prišli okrem domácich aj parkinsonici z Česka, Rakúska a Poľska. Stodvadsať účastníkov si zasúťažilo v rôznych športových disciplínach. Otvorenia Parkinsoniády sa zúčastnila aj Zuzana Zvolenská, ministerka zdravotníctva SR (na fotografii vľavo).

The civic association "Spoločnosť Parkinson Slovensko (SPS)" (Slovakia Parkinson Association) organized an event called "Parkinsoniáda" in Piešťany at the beginning of August. Sufferers from Parkinson's Disease came from the Czech Republic, Austria, and Poland to participate in this sporting event. Nearly two hundred participants competed in a variety of sport disciplines. Zuzana Zvolenská, the Slovak Minister of Health Care (left), also took part at the "Parkinsoniáda" opening ceremony.

Die Bürgervereinigung „Spoločnosť Parkinson Slovensko“ (Slowakische Parkinson-Gesellschaft) organisierte Anfang August in Piešťany internationale Sportspiele mit dem Titel „Parkinsoniáda“. Zu dieser Veranstaltung reisten neben den heimischen auch Parkinson-Betroffene aus Tschechien, Österreich und Polen an. Insgesamt 120 Teilnehmer maßen ihre Kräfte in verschiedenen Sportdisziplinen. An der Eröffnung der „Parkinsoniáda“ nahm auch die slowakische Gesundheitsministerin Zuzana Zvolenská (links im Bild) teil.

Foto Barbora Piovarčiová

Foto Barbora Piovarčiová

◀ Velvyslanec Čínskej ľudovej republiky na Slovensku J.E. Pan Weifang prvýkrát navštívil Piešťany počas otvorenia letnej kúpeľnej sezóny. Zapáčilo sa mu tu však natoľko, že zakrátko opäť prišiel, pretože podľa jeho slov sú Piešťany očarujúce. Počas rozhovoru na prijatí u primátora Rema Cicutta sa velvyslanec zaujímal o poľnohospodárstvo, činnosť Centra výskumu rastlinnej výroby v Piešťanoch a o možnostiach spolupráce.

The Ambassador of the Republic of China in Slovakia His Excellency Mr. Weifang visited Piešťany for the first time during the opening of the summer spa season. He liked it so much that he came again because, as he said in his own words, Piešťany is charming. During talks with Mayor Remo Cicutto, the Ambassador inquired about agriculture, the activities of the Centre of Plant Production Research in Piešťany, and many other potential opportunities for cooperation.

Der Botschafter der Chinesischen Republik in der Slowakei, S.E. Pan Weifang, kam zum ersten Mal, während der Eröffnung der Sommerkurstsaison, nach Piešťany. Es gefiel ihm hier jedoch so gut, dass er seinen Besuch nach kurzer Zeit wiederholte, weil Piešťany seinen Worten

zufolge so bezaubernd sei. Während eines Gesprächs im Rahmen seines Empfangs beim Bürgermeister Remo Cicutto interessierte sich der Botschafter für Landwirtschaft, die Arbeit des Zentrums der Pflanzenproduktion in Piešťany sowie die Möglichkeiten einer Zusammenarbeit.

Udalosti - návštevy - stretnutia

Events - Visits - Meetings - Ereignisse - Besuche - Treffen

Foto archiv RP

Ak chcete absolvovať kúpeľné procedúry v kúpeľoch svetového mena, Piešťany sú pre vás to pravé. Piešťanské kúpele totiž cestovateľský portál Lonely Planet zaradil medzi dvadsiatku najlepších kúpeľov s prírodnými termálnymi prameňmi v Európe. Spoločnosť im robia napríklad kúpele Blue Lagoon na Islande či švajčiarske Therme Vals. Portál popisuje Piešťany ako najväčšie kúpeľné mesto na Slovensku, vyzdvihuje ich umiestnenie v lesoparku a upozorňuje aj na veľké kúpeľné hotely.

If you would like to undergo spa treatments in a world-renown spa, Piešťany is the right place for you. On the Lonely Planet internet travel portal the Piešťany Spa ranked among the twenty best spas with natural thermal springs in Europe. It was joined on the list by other spas such as the Blue Lagoon in Iceland and the Swiss spa Therme Vals. The web site describes Piešťany as the biggest Spa town in Slovakia highlighting its location in a wooded park and drawing attention to the large spa hotels.

Sofern Sie Kuranwendungen in einer weltbekannten Therme absolvieren möchten, ist Piešťany genau das Richtige für Sie. Denn das Heilbad Piešťany wurde von dem Reiseportal „Lonely Planet“ in die Liste der 20 besten Heilbäder mit natürlichen Thermalquellen in Europa aufgenommen. Hier befindet es sich in der Gesellschaft von Thermen wie die „Blue Lagoon“ auf Island oder die Schweizer „Therme Vals“. Das Portal beschreibt Piešťany als die größte Kurstadt der Slowakei, hebt deren Lage in einem Wald-Park hervor und macht auch auf die großen Kurhotels aufmerksam.

Foto Kornel Duffek

Medzi zahraničnými účastníkmi podujatia Tradičné ľudové remeslá 2013 zaujal umelecký rezbár Zlate Krsteski z Macedónska. Okrem praktického rezbárstva sa venuje aj histórii drevorezby vo svojej vlasti. Výsledkom štúdia je obsažná, bohato ilustrovaná kniha *Symbody v macedónskej drevorezbe*, ktorú so synom Janem - tiež rezbárom - napísal a v minulom roku vydal. Je v nej zhromaždený dokumentačný materiál od antiky až po súčasnosť.

Among the foreign participants in the event Traditional Folk Crafts 2013 there was quite a bit of interest in the artistic carver Zlate Krsteski from Macedonia. In addition to practical carving he also devotes his efforts to the history of woodcarving in his homeland. The result of his efforts is the comprehensive and richly illustrated book „*Symbols in Macedonian Woodcarving*“, which he wrote last year with his son Jane, who is also a woodcarver. It contains collected documentary material from antiquity to the present.

Unter den ausländischen Teilnehmern der Veranstaltung „Traditionelles Handwerk 2013“ beeindruckte der Kunstschnitzer Zlate Krsteski aus Mazedonien. Neben der praktischen Holzbildhauerei befasst er sich auch mit der Geschichte dieser Kunsthandwerksart in seiner Heimat. Das Ergebnis dieser Beschäftigung ist ein umfangreiches, reich illustriertes Buch mit dem Titel „*Symbole in der mazedonischen Holzschnitzerei*“, das er zusammen mit seinem Sohn Jane – der ebenfalls ein Schnitzer ist – verfasst und im letzten Jahr herausgegeben hat. Darin ist Dokumentationsmaterial von der Antike bis zur Gegenwart zusammengetragen.

Foto archiv T.I.

Najvýraznejšou postavou mestskej samosprávy fínskeho partnerského mesta Heinola je Timo Ihmäki (na obrázku vľavo s viceprimátorom Piešťan Timotejom Mištinom). Už 46 rokov je poslancom mestského zastupiteľstva, z toho 28 rokov zastáva najvyššiu volenú funkciu v meste – predsedu mestskej rady (pozn. vo Fínsku je primátor menovaný). Číslo 46 je v tomto prípade dôležité aj preto, lebo udáva počet rokov od uzavretia partnerskej dohody medzi mestami Heinola a Piešťany.

The most significant figure from the government of the Finnish town of Heinola is Timo Ihmäki (in the picture on the left with the Deputy Mayor of Piešťany Timotej Miština). He has been a member of the City Council for 46 years, 28 of which he spent in the city's highest elected office – Chairman of the City Council (in Finland the mayor is appointed). The number 46 is also important because it signifies the number of years since the signing of the partnership agreement between the towns of Heinola and Piešťany.

Die markanteste Persönlichkeit der städtischen Selbstverwaltung der finnischen Partnerstadt Heinola ist Timo Ihmäki (links im Bild, mit dem Vizebürgermeister von Piešťany Timotej Miština). Seit mittlerweile 46 Jahren ist er Mitglied des Stadtrates, davon bekleidet er 28 Jahre den höchsten gewählten Posten in der Stadt – den des Vorsitzenden des Stadtrates (Anm.d.R.: in Finnland wird ein Bürgermeister ernannt). Die Zahl 46 ist in diesem Fall auch deshalb bedeutend, weil sie für die Anzahl der vergangenen Jahre seit dem Abschluss des Partnerschaftabkommens der Städte Heinola und Piešťany steht.

Piešťany sa stávajú centrom slovenskej implantológie

Foto Igor Čech st.

▲ Z operačnej sály operátor komentuje zákrok, ktorý sledujú poslucháči v prednáškovej miestnosti.
A doctor in the operating room describing his steps, which the students are following from the lecture hall.
Aus dem OP-Saal kommentiert der Operateur den Eingriff, den die Zuhörer im Hörsaal verfolgen.

Piešťany has Become the Centre
of Slovak Implantology

Piešťany avanciert zum Zentrum
der slowakischen Implantologie

Peter Abelovský

Ak si dnes priemerne zručný užívateľ internetu do vyhľadávača zadá slová „dental, stomatológia, implantáty“, v okamihu sa mu zobrazí medzi prvými prístup na graficky veľmi vydarenú a profesionálne dobre spracovanú internetovú stránku Dental Studio 2001 v Piešťanoch. Laik aj odborník získa spoľahlivý zdroj poznatkov a má možnosť zorientovať sa v top stomatologickom zariadení, ktoré svojim záberom presahuje hranice Slovenska. Čo sa skrýva za tým jednoduchým kliknutím na klávesnicu počítača?

If an average-skilled user of the internet today enters into any search engine the words "dental, dentistry, implants" immediately there will appear on the screen, among the first web sites, the well-made and graphically designed web page "Dental Studio 2001 in Piešťany". Both laymen and professionals can access this reliable source of information with the possibility to better acquaint him/herself with the top dental equipment, with a selection that extends even beyond the borders of Slovakia.

Wenn ein durchschnittlich versierter Internet-Nutzer heute die Begriffe „dental, Stomatologie, Implantate“, in eine Suchmaschine eingibt, erhält er unter den ersten Treffern den Zugang zu der grafisch äußerst gelungenen und professionell sehr gut ausgearbeiteten Internetseite des „Dental Studio 2001“ in Piešťany. Sowohl Laie als auch Fachmann finden hier eine zuverlässige Informationsquelle sowie die Möglichkeit, sich einen Überblick über eine erstklassige Einrichtung für Zahnheilkunde zu verschaffen, deren Reichweite über die slowakischen Grenzen hinausgeht. Was verbirgt sich hinter dem einfachen Klick auf der Tastatur des Rechners?

▼ Peter Abelovský (vpravo s lupou) oboznamuje poslucháčov so sadou špecializovaných nástrojov.
Peter Abelovský (on the right with the magnifying glass) acquaints students with a set of specialized tools.
Peter Abelovský (rechts mit einer Lupe) macht die Zuhörer mit einer Reihe von Spezialinstrumenten betraut.

Foto Martin Tichov

Foto Zuzana Matušovychová

▲ V posluchárni Akadémie pre implantológiu a estetiku vysvetľuje Igor Čech postup návčiku implantačnej techniky.
In the Academy for Implantology and Aesthetics' auditorium Igor Čech explains the procedure of training for implantation techniques.
Im Hörsaal der Akademie für Implantologie und Ästhetik erklärt Igor Čech die Vorgehensweise beim Erlernen der Implantationstechnik.

Začiatky stomatologického centra Dental Studio 2001 sa kladú do roku 1995, otvorením súkromnej praxe. Z pôvodných troch pracovníkov sa pracovisko rozšírilo na dnešných sedemnásť. V roku 2002 otec, stomatológ Igor Čech odovzdáva štafetu svojmu synovi Igorovi Čechovi mladšiemu. Naďalej mu je skvelým príkladom, pozorným učiteľom, ale aj obdivovateľom jeho aktivít, snaženia a úspechov.

Je ťažké zostručiť profesionálny životopis Igora Čecha ml. tak, aby čitateľ neprišiel o rozhodujúce momenty. Študent Lekárskej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave absolvoval jeden ročník na Univerzite Ludwig-Maximilian v Mníchove. Po ukončení lekárskej fakulty v roku 1997 sa Igor Čech ml. vracia do Piešťan. Jeho popromotívny prax ovplyvnili študijné pobyty v Nemecku, Švajčiarsku, Rakúsku, Brazílii, Juhoafrickej republike, kde získaval skúsenosti na popredných klinických pracoviskách. V podmienkach privátnej stomatologickej praxe sa systematicky venuje najmä predprotetickej chirurgii, implantológii a kostným rekonštrukčným zákrokom v dutine ústnej.

Na prestížnych odborných podujatiach u nás,

v Čechách, ale aj na kongresoch v Rakúsku, Nemecku, Dánsku, Portugalsku, sa osvedčil ako výborný a nekonvenčný prednášateľ, jeho prednášky zaujali auditiórá v Ruskej federácii, Ukrajine, Arménsku, Bulharsku, Slovinsku a Chorvátsku, ale aj v Brazílii. Prednášky sú venované najmä kostným rekonštrukciám v implantológii, eleváciám spodiny čelustnej dutiny, okamžitému zafixovaniu po zavedení implantátov a podobným aktuálnym témam, ktoré rezonujú modernou implantológiou.

Igor Čech ml. v roku 2010 zakladá Implantologický klub Slovenskej republiky a stáva sa jeho prezidentom. IKSRS usporadúva dvakrát ročne sympóziá, ktoré majú vzhľadom na slovenské pomery nebyvalú kvalitu čo do organizácie podujatia, ale aj výberu prednášateľov z domova a zahraničia. Okrem európskych sú na nich zastúpené aj exotické krajiny ako Singapur, Brazília či Južná Afrika. Je to priestor, kde sa v jednom okamihu stretnú „najväčší“ spolu so začínajúcimi implantológmi, so študentmi vysokých škôl a zubnými technikmi. Táto aktivita Igora Čecha a jeho tímu je skutočne nadčasová a nemá v našich zemepisných šírkach obdobu.

V komornejšej, ale o to tvorivejšej atmosfére sa nesie Implant & Aesthetic Academy (IAA) založená v roku 2012. Je to nezávislá vzdelávacia inštitúcia, ktorej hlavnou postavou a prednášateľom je Igor Čech ml., s akreditáciou Goetheho Univerzity / Frankfurt pre ústnu implantológiu. Vďaka skvelej organizácii a vysokej odbornej úrovni sa tento projekt teší veľkému záujmu implantológov zo Slovenska a Čiech.

Vrátiac sa na začiatok... za kliknutím na klávesnicu počítača na doménu Dental Studio 2001 sa skrývajú nadčasové odborné vedomosti, schopnosti a kreativita Igora Čecha ml. a jeho tímu. Slovenská stomatológia a implantológia má svoju tvár, osobnosť, reprezentáciu a školiace pracovisko v tomto zariadení pod jednou strechou... ■

The beginnings of the dental centre Dental Studio 2001 date back to 1995, with the opening of a private practice. From the original staff of three the company has expanded to a workforce of 17 today. In 2002, the father, dentist

Igor Čech, passed the baton on to his son Igor Čech Jr. He continued to be an excellent example, attentive teacher, as well as an admirer of his son's activities, efforts and achievements.

It is difficult to condense the professional resume of Igor Čech Jr., so that the reader does not miss out on any crucial moments. As a student at the Medical Faculty of Comenius University in Bratislava he spent one year at the Ludwig-Maximilian University in Munich. After completing medical school in 1997 Igor Čech Jr. returned to Piešťany. His post-graduate internship included study abroad in Germany, Switzerland, Austria, Brazil, and South Africa, where he gained experience in leading clinical workplaces. In terms of his private dental practice he has mostly devoted his work to pre-prosthetic surgery, implantology, and bone reconstruction surgery in the oral cavity.

At prestigious events at home in Slovakia, in the Czech Republic, as well as at conferences in Austria, Germany, Denmark, and Portugal, he has proved to be an excellent and unconventional lecturer. His lectures have been attended with great interest in the Russian Federation, Ukraine, Armenia, Bulgaria, Slovenia, Croatia, and Brazil. His lectures are devoted mostly to bone reconstruction in implantology, the elevation of the base of the maxillary sinus, the immediate difficulties after the introduction of implants, and other similar current topics, which relate to modern implantology.

In 2010, Igor Čech Jr. founded the Implantology Club of the Slovak Republic (IKSR) and became its president. The IKSR, twice a year, organizes a symposium, both of which, with respect to Slovakia, have an unprecedented level of quality both in terms of the organization and the selection of speakers, who come from home and abroad. In addition to European countries other more exotic countries such as Singapore, Brazil, and South Africa are also represented here. These symposia provide a forum, where "the top leaders" along with newcomers to implantology, university students and dental technicians come together all at the same time. Such

▲ Na nácvik implantačných techník sú dobrou pomôckou prasacie čeluste.
A pig's jaw is a good teaching aid when practicing implantation techniques.
Für das Erlernen der Implantationstechniken sind Schweine-Kiefer ein gutes Hilfsmittel.

▼ Prednáška Igora Čecha na Interdental Bratislava 2013.
Igor Čech's lecture at the Interdental Bratislava 2013.
Ein Vortrag von Igor Čech auf der „Interdental Bratislava 2013“

Foto Igor Čech st.

an event put together by Igor Čech and his team goes truly above and beyond the norm and has no equivalent within our borders.

Work at the Implant and Aesthetic Academy (IAA), which was founded in 2012, is conducted in a quieter although more creative atmosphere. This is an independent institution, whose main figure and lecturer is Igor Čech Jr., and which is also accredited by the Goethe University / Frankfurt for oral implantology. Thanks to its excellent organization and high professional level this project attracts a great amount of interest from implantologists from both Slovakia and the Czech Republic.

But let's go back to the beginning...just a click of the mouse and we arrive at the domain for Dental Studio 2001, where we can discover the timeless expertise, skills and creativity of Igor Čech Jr. and his team. Slovak dentistry and implantology has a face, a personality, representation, and workplace training in this facility, all under one roof... ■

Igor Čech Jr. kürzer zu fassen und dem Leser dabei keine entscheidenden Punkte vorzuenthalten. Als Student an der Medizinischen Fakultät der Comenius-Universität in Bratislava absolvierte er ein Jahr an der Ludwig-Maximilian-Universität in München. Nach seinem Studienabschluss im Jahre 1997 kehrt Igor Čech Jr. nach Piešťany zurück. Seine berufliche Praxis prägten Studienaufenthalte in Deutschland, der Schweiz, Österreich, Brasilien und in der Südafrikanischen Republik, bei denen er in den führenden klinischen Einrichtungen praktische Erfahrungen sammelte. In seiner privaten Zahnarztpraxis widmet er sich systematisch hauptsächlich der präprothetischen Chirurgie, Implantologie sowie dem operativen Knochenaufbau in der Mundhöhle. Auf renommierten Fachveranstaltungen im Inland, in Tschechien, aber auch bei Kongressen in Österreich, Deutschland, Dänemark und Portugal, überzeugte er als hervorragender und unkon-

bisher noch nicht da gewesene Qualität hinsichtlich der Organisation der Veranstaltung, aber auch der Wahl der einheimischen und ausländischen Referenten auszeichnen. Neben den europäischen sind dabei auch exotische Länder wie Singapur, Brasilien oder Südafrika vertreten. Es ist eine Plattform, auf der sich in einem Augenblick die „größten“ und die beginnenden Implantologen, Hochschulstudenten und Zahntechniker begegnen. Diese Aktion von Igor Čech und seinem Team ist in der Tat ihrer Zeit weit voraus und sucht in unseren Breitengraden ihresgleichen.

Im Zeichen einer etwas familiärerem, dafür umso kreativeren Atmosphäre steht die „Implant & Aesthetic Academy“ (IAA), gegründet im Jahr 2012. Es ist eine unabhängige Bildungsinstitution, deren Hauptakteur und Vortragender Igor Čech Jr. ist, mit einer Akkreditierung der Goethe Universität/Frankfurt für Implantologie im Zahn-, Mund-

▲ Živé operácie vidia študenti na interaktívnej obrazovke z pohľadu operátora vo veľkom detaile.

Foto Igor Čech st.

Students see live operations in great detail on an interactive screen from the doctor's point of view.

Live-Operationen sehen die Studenten aus der Sicht des operierenden Arztes, in Nahaufnahme, auf einem interaktiven Bildschirm.

Die Anfänge des Zentrums für Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde „Dental Studio 2001“ werden in das Jahr 1995 gelegt, in dem eine Privatpraxis eröffnet wurde. Die Anzahl der Praxismitarbeiter wuchs von ursprünglich 3 auf die heutigen 17. Im Jahr 2002 reicht der Vater und Zahnarzt Igor Čech den Staffstab an seinen Sohn Igor Čech Junior. Er bleibt für ihn weiterhin ein wunderbares Beispiel, ein aufmerksamer Lehrer, aber auch ein Bewunderer seiner Aktivitäten, Bestreben und Erfolge.

Es ist schwierig, den beruflichen Werdegang von

ventioneller Referent. Seine Vorträge fesselten Auditorien in der Russischen Föderation, der Ukraine, Armenien, Bulgarien, Slowenien und Kroatien, aber auch in Brasilien. Sie werden vor allem dem Knochenaufbau in der Implantologie, den Sinusbodenelevationen, der sofortigen Belastung nach dem Einsetzen der Implantate und ähnlichen aktuellen Themen gewidmet, die mit der modernen Implantologie einhergehen.

Igor Čech Jr. gründet 2010 den Implantologie-Klub der Slowakischen Republik (IKSR) und wird sein Präsident. Der IKSR veranstaltet zweimal im Jahr Symposien, die sich durch eine in der Slowakei

und Kieferbereich. Dank der hervorragenden Organisation und dem hohen fachlichem Niveau erfreut sich dieses Projekt großer Beliebtheit bei Implantologen aus der Slowakei und Tschechien.

Noch einmal zurück zum Anfang: ...hinter dem Klick auf den Link zum „Dental Studio 2001“, verbergen sich zeitübergreifende Fachkenntnisse, Fähigkeiten und die Kreativität von Igor Čech Jr. und seinem Team. Die slowakische Zahn-, Mund- und Kieferheilkunde und Implantologie hat ihr Gesicht, ihre Persönlichkeit, ihren Repräsentanten und ihre Ausbildungsstätte in dieser Einrichtung unter einem Dach. ■

Existujú výrobky, ktoré sa vďaka svojej kvalite a jedinečnosti stali všeobecne známymi. Jedným z takýchto produktov je aj slávny BB puding, na ktorý ľudia v celom bývalom Československu s nostalgiou spomínajú ako na ten „chutnejší“ symbol obdobia socializmu, na ktorom vyrastali.

No neprávom si s týmto obdobím spájajú aj jeho vznik.

Na tohtoročnom otvorení kúpeľnej sezóny sme sa mohli stretnúť s rozdávaním BB pudingov s cieľom spropagovať produkt v meste jeho vzniku.

There are products which, as a result of their quality and uniqueness, become widely known. One such product is the famous BB pudding, which everyone living within the former Czechoslovakia fondly remembers as the “tastier” symbol of the period of socialism in which they grew up. However, they incorrectly associate this period with first appearance of this tasty treat. At this year’s opening of the Spa season we could see BB pudding being handed out as part of a marketing campaign to promote the product and the town in which it was created.

Es gibt Produkte, die dank ihrer Qualität und Einzigartigkeit allgemein bekannt wurden. Dazu gehört auch der berühmte BB Pudding, an den sich Menschen in der ganzen ehemaligen Tschechoslowakei mit Nostalgie erinnern, als an eines der „schmackhafteren“ Symbole der Sozialismus-Ära, in der sie groß geworden sind. Fälschlicherweise verbinden sie jedoch auch seine Entstehung mit dieser Zeit. Bei der diesjährigen Eröffnung der Sommer-Kursaison konnten wir Zeugen der Verteilung von BB Pudding werden, deren Ziel es war, für dieses Produkt in der Stadt seiner Entstehung zu werben.

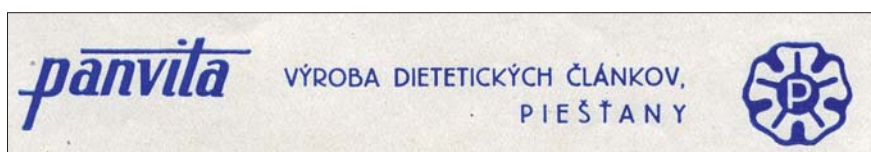
▲ Pôvodný obal BB puding z Piešťan.

The original packaging for BB pudding from Piešťany.
Die ursprüngliche Verpackung des BB Puddings aus Piešťany

(Ne)obyčajný puding z Piešťan

(Extra)Ordinary Pudding from Piešťany
Ein(un)gewöhnlicher Pudding aus Piešťany

Andrej Bolerázsky

▲ Znak a logo firmy Panvita Piešťany.

The mark and logo of the Panvita Piešťany company.
Emblem und Logo des Herstellers „Panvita“ Piešťany

Povedzme si niečo viac o histórii slávneho BB pudingu i o tom, že v čase svojho zrodu nebol myslený len ako obyčajný pudung.

Myšlienka vyrábať výživné potravinové doplnky pre deti sa zrodila v hlave bývalého riaditeľa piešťanských kúpeľov Ľudovíta Wintera po skončení druhej svetovej vojny na jar roku 1945. Inšpiroval ho riaditeľ Ružového mlyna Michal Koss, ktorý ho informoval o nedostatku výživných múčnych výrobkov na trhu. Winter, ktorý po návrate z koncentračného tábora v Terezíne podľa vlastných slov vyzeral ako „rozheganá kostra“, si uvedomoval nedostatok dostupných a kvalitných výživných potravín v tomto období. Z dietetického hľadiska takéto potraviny chýbali najmä dojčatám a malým deťom. V tejto situácii videl aj vhodný podnet na opätovný rozbeh podnikania v Piešťanoch, keďže z vedenia kúpeľov bol odstavený. Ako predstaviteľ firmy Alexander Winter a synovia a účastinár Ružového mlyna sa rozhodol začať s výrobou dietetických surovín pre posilnenie slabého detského organizmu. Pôvodne sa mala výroba realizovať v Ružovom mlyne, no po konzultáciách s vedením mlyna vyšlo najavo, že takéto špeciálne produkty sa do organizácie ich výroby nehodia, nakoľko by museli rozšíriť spoluprácu s odbornými lekármi a externými chemikmi. Tak sa zrodila myšlienka založiť špecializovanú firmu na výrobu dietetických a výživných potravných článkov s názvom Panvita. O tom, že v prvom rade išlo o kvalitu a nie o snahu profitovať z nedostatku svedčí i fakt, že Ľudovít Winter k príprave receptov

▲ Ľudovít Winter (po roku 1945).
Ľudovít Winter (after 1945).
Ludwig Winter (nach 1945)

oslovil vtedajšie špičkové kapacity. Vývoj produktov v Piešťanoch realizovali odborníci s akademickým vzdelaním v potravinárskej chémii Eugen Šaško a Michal Csere. Technické postupy mal na starosti Karel Jína, uznávaný odborník z Čiech. Na skúškach a odbornej spolupráci sa podieľali popredný slovenský diétológ, zakladateľ a prvý riaditeľ Štátneho ústavu pre výživu a diétiku Imrich Sečanský, prednosta Detskej kliniky v Bratislave a špičkový detský lekár docent Ivan Hečko, ďalej

primári nemocníc v Trenčíne, Trnave a v Piešťanoch (Teodor Švorc) a viacerí lekári, majúci dohľad nad výživou v detských jasiach na Slovensku. Výrobná Panvita sa nachádzala na Štefánikovej ulici (tzv. Winterova pekáreň) a v čase najväčšieho rozkvetu mala okolo 30 zamestnancov. Testy a skúšky produktov trvali celý rok. V roku 1946 po sérii skúšok v jasiach a detských ústavoch začala piešťanská Panvita dodávať pre trh finálne produkty. Ako prvé to boli cestoviny SOJABON zo zmesi pšeničnej a sójovej múky. V roku 1947 uviedli produkt SILOPAN k výrobe odvaru na výživu dojčiat od 3. týždňa veku, vyrábaný z jačmennej krupice a nahrádzajúci v tej dobe nedostatkovú ryžu. Na jeseň toho istého roku uviedli na trh obľátkovú múčku DADO (prísada do mlieka pre dojčatá od 4. mesiaca), cereálny prípravok CERASIL proti hnačke, ľahko stráviteľnú a výživnú keksovú múčku BAMBO pre deti od 6 mesiacov s vysokým obsahom minerálnych látok a vitamínov, a nakoniec aj legendárny posilňujúci BB pudung, špecifický práve vysokým obsahom výživnej keksovej múčky. BB pudung bol určený na posilnenie organizmu pre slabé, chudokrvné a rachitické deti, ženy v tehotenstve, kojace matky a všeobecne aj pre posilnenie organizmu dospelých. Produkty mali byť dostupné vo všetkých lekárnach, v prípade dostačujúcej produkcie aj v drogériách a vybraných koloniálnych obchodoch.

Onedlho - 29. júla 1948 však bola firma Panvita výnosom ministra priemyslu znárodnená a začlenená do národného podniku Lučobné

DADO

obľátková múčka ako prísada do zriedeného kravského mlieka pre kojencov **starších ako 4 mesiace**, keď matka nie je vstave dieťa sama kojiteľ. Zvláštna výhoda: ľahko stráviteľná.

Cena: 30.-
250 g Kčs 28.50.

BAMBO

keksová múčka sa podáva ako prísada do zriedeného mlieka deťom po 6. mesiaci k docieľeniu pravidelného priberania na váhe. Napomáha vzrast a posilňuje kosti. Obsahuje pre deti zvlášť potrebné látky: železo (v organickej väzbe), vápnik, fosfor, vitamíny A, B, D, okrem normálnych súčiastok (uhľohydráty, bielkoviny, tuky). Nedráždí tráviaci a zažívacie trakt.

Cena: 30.-
250 g Kčs 28.50.

Cerasil

pri črevných kataroch sprevádzaných hnačkou, účinkuje tento čiste rastlinný prípravok rýchle a spoľahlive. Pri tom je veľmi výživný a chutný. Môže sa používať podľa rady lekára od najútlejšieho veku kojenca, ďalej u detí a dospelých.

Cena: 200 g Kčs 45.-.

B.B. Pudung

vysoko výživný a veľmi dobre chutnajúci pokrm pre deti slabé, chudokrvné, rachitické, ako aj pre dospelých v rekonvalescencii, po infekč. chorobách, operáciách. Doplnok stravy u žien v dobe tehotenstva a kojenja.

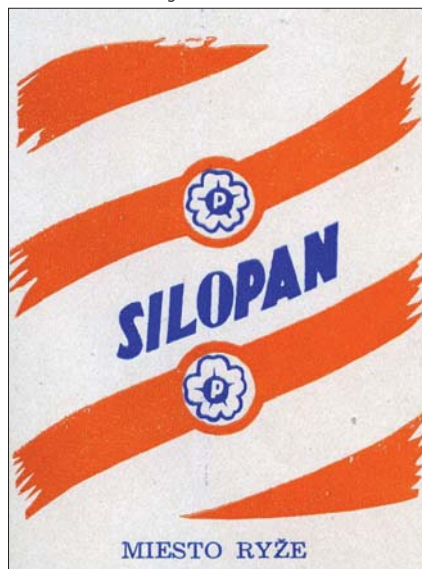
Cena: 20.-
250 g Kčs 19.-.

▲ Dobové reklamy na produkty firmy Panvita.
Period advertisements for Panvita products.
Zeitgenössische Werbung für die „Panvita“-Produkte

a farmaceutické závody (neskôr Slovakofarma n.p.). Výroba spomínaných produktov v Piešťanoch zanikla na prelome 40. a 50. rokov 20. storočia. Z uvedených špecialít prežil dodnes len slávny BB puding, ktorého výroba bola v období socializmu opäť obnovená už v 1. polovici 50. rokov v škrobárňach Boleráz. Dnes vo výrobe (podľa receptúry založenej na pridávaní keksovej múčky) pokračuje firma Dr. Oetker, ktorá výrobu v Bolerázi prevzala roku 1993. ■

Allow us to take this time to say a little bit more about the history of the one and only BB pudding as well as about the fact that at the time of its creation it was not meant to be simply an ordinary pudding.

The idea to produce this nutritious food supplement for children sprung from the head of the former director of the Piešťany Spa Ľudovít Winter after the end of the Second World War in the spring of 1945. He was inspired by the director of the Ružový Mlyn (Pink Mill) Michal Koss, who had informed him about the lack of nutritious flour products on the market. Winter, who after returning from the concentration camp in Terezín (Theresienstadt) looked, according to his own words, like a "rickety skeleton" noticed this lack of affordable and high-quality, nutritious food during this period. From a dietary point of view it was mostly infants and young children who were lacking these types of food. Given the situation he saw it as the opportune moment to once again start up a business in Piešťany, especially since he had been removed from the management of the Spa. As the head of the company Alexander Winter and Sons and as a shareholder in the Pink Mill, he decided to begin production of dietary food products designed at strengthening children's weakened and malnourished bodies. Originally the goods were to be produced in the Pink Mill, however, after consultation with the managers of the mill, it became clear that such specialized products were not suitably matched to their production organization as this would require them to expand cooperation with medical specialists and external chemists. Thus was born the idea to set up a specialized company to produce dietary and nutritional food products under the name Panvita. The fact that quality was of the utmost importance and not the attempt to simply profit was evidenced by the fact that Ľudovít Winter called upon the highest authorities for the preparation of the recipes. Product development in Piešťany was conducted by Eugen Šaško and Michal Csere, both experts with an academic education in food chemistry. Karel Jina, a recognized expert from Bohemia, was in charge of the technical and mechanical aspects of the operation. Also taking part in the tests and providing specialist cooperation was the pioneering Slovak dietician and founder as well as the first director of the National Institute for Nutrition and Dietetics Imrich Sečanský along with the Head of the Children's Clinic in Bratislava and leading paediatrician Ivan Hečko. Also involved in this process was the head physician of the Trenčín, Trnava and Piešťany hospitals (Teodor Švorc) along with several other doctors, who oversaw nutrition in

▲ V dobách nedostupnosti ryže bol vítaný i SILOPAN.

In times when rice was not available SILOPAN was a welcome product.

In der Zeit der Reisknappheit war auch das SILOPAN willkommen.

nursery schools throughout Slovakia. The Panvita factory was located on Štefánikova Street (the so-called Winter Bakery) and at the time of its heyday it employed 30 employees. Trials and product tests lasted for a year. In 1946, after a series of trials carried out in nursery schools and children's institutions, the Panvita company in Piešťany was ready to put the final product on the market. The first product was a pasta called SOJABON, which consisted of a mixture of wheat and soy flour. In 1947, they began production of SILOPAN, a baby food for infants over 3 weeks of age, made from barley meal, a substitute for rice which was scarce at the time. In the autumn of that same year they introduced the wafer powder DADO (to be mixed with milk for babies 4 months and older), the cereal

▲ BB puding v známom balení z 80. rokov 20. storočia.

BB pudding in its familiar packaging from the 1980's.

BB Pudding in der bekannten Verpackung aus den 80er Jahren des 20. Jahrhunderts

mixture CERASIL as a remedy for diarrhoea, as well as the easily digestible and nutritious biscuit BAMBO, with a high content of minerals and vitamins, for children 6 months and older and finally the legendary BB pudding, unique with its high content of nutritious biscuit flour. BB pudding was designed to strengthen the bodies of weak, anaemic, rickety children, pregnant women, nursing mothers, and for the overall, general strengthening of adult bodies. The products were supposed to be available in all pharmacies, and in the case of sufficient production, also in drug stores as well as selected general stores.

Not long after, on June 29, 1948 the Panvita company was nationalized by the Ministry of Industry and incorporated into the national enterprise Lučobné a farmaceutické závody (Percolation and pharmaceutical factories, later known as Slovakofarma). The manufacture of the aforementioned products in Piešťany had ceased by the beginning of the 1950's. Out of all these specialized products, only BB pudding has survived to the present day. Production of the pudding was resumed during the period of socialism, in the mid-1950's, in the starch factory Boleráz. Today production continues (using the recipe based on the addition of biscuit powder) under the name of the Dr. Oetker company, which took over the Boleráz factory in 1993. ■

An dieser Stelle bietet es sich an, etwas mehr zur Geschichte des legendären BB Puddings zu erzählen sowie auch davon, dass er in seiner Geburtsstunde mehr als nur ein gewöhnlicher Pudding werden sollte.

Die Idee, Nahrungsergänzungsmittel für Kinder zu produzieren, wurde im Kopf des ehemaligen Direktors des Heilbades in Piešťany, Ludwig Winter, nach dem Ende des 2. Weltkrieges, im Frühling 1945 geboren. Inspirieren ließ er sich von dem Leiter des Mühlenwerkes „Ružový mlyn“, Michal Koss,

▲ BB puding v súčasnom balení.

BB pudding in its current packaging.

BB Pudding in seiner aktuellen Verpackung

▲ Firma Dr. Oetker, výrobný závod Boleráz, prišla na Otvorenie letnej kúpeľnej sezóny so sloganom „L. Winter - budovateľ kúpeľov a stvoriteľ BB pudingu.“

The Dr. Oetker Company's factory in Boleráz came to the Opening of the Summer Spa Season with the slogan „L. Winter – builder of the spa and creator of BB pudding“.

Das Unternehmen Dr. Oetker, Herstellungsbetrieb Boleráz, kam zu der Eröffnung der Sommer-Kurssaison mit dem Slogan: L. Winter – Erbauer des Heilbades und Schöpfer des BB Puddings.

der ihn über den Mangel an nahrhaften Mehlprodukten auf dem Markt informierte. Winter, der nach seiner Rückkehr aus dem Konzentrationslager Theresienstadt seinen eigenen Worten zufolge wie ein „klappriges Skelett“ aussah, war sich des Mangels an bezahlbaren und qualitativ hochwertigen, nahrhaften Lebensmitteln in dieser Zeit bewusst. Aus diätetischer Sicht fehlten solche Lebensmittel vor allem Säuglingen und kleinen Kindern. In dieser Situation sah er zudem einen guten Anreiz zur Wiederaufnahme seiner unternehmerischen Tätigkeiten in Piešťany, da er nicht mehr in der Leitung des Heilbades tätig war. Als Vertreter des Unternehmens „Alexander Winter und Söhne“ und Teilhaber am Mühlenwerk „Ružový mlyn“, beschloss er, die Produktion diätetischer Lebensmittel zur Stärkung des schwachen Kinderorganismus aufzunehmen. Ursprünglich sollte die Herstellung im „Ružový mlyn“ erfolgen. Nach Gesprächen mit der Leitung des Mühlenwerkes stellte sich jedoch heraus, dass solch spezielle Produkte nicht zu dessen Produktionskonzept passen, da sie eine Erweiterung der Zusammenarbeit mit Fachärzten und externen Chemikern erforderlich machten. So entstand die Idee, einen auf die Herstellung von diätetischen und nahrhaften Lebensmitteln spezialisierten Betrieb zu gründen. Dieser erhielt den Namen „Panvita“. Davon dass es hier in erster Reihe um Qualität ging und nicht um den Versuch aus Mangel Profit zu schlagen, zeugt auch die Tatsache, dass Ludwig Winter im Zusammenhang mit der Vorbereitung der Rezepturen die führenden Spezialisten der damaligen Zeit angesprochen hat. Die Entwicklung

der Produkte realisierten Experten mit einem akademischen Abschluss im Bereich der Lebensmittelchemie - Eugen Šaško und Michal Csere. Um die technologischen Abläufe kümmerte sich Karel Jina, ein anerkannter Fachmann aus Tschechien. An Tests und der professionellen Zusammenarbeit wirkten der führende slowakischer Diätologe, Begründer und erster Leiter des Staatlichen Institutes für Ernährung und Diätetik Imrich Sečanský und der Leiter der Kinderklinik in Bratislava und herausragende Kinderarzt, Dozent Ivan Hečko, mit. Des Weiteren beteiligten sich Chefärzte der Krankenhäuser in Trenčín, Trnava und Piešťany (Teodor Švorc) sowie auch mehrere Ärzte, die Aufsicht über die Ernährung in slowakischen Kinderkrippen führten. Der Herstellungsbetrieb „Panvita“ befand sich in der Štefánikova Straße (die sog. Winter-Backstube) und beschäftigte in der Zeit seines größten Aufschwungs um die 30 Mitarbeiter. Die Tests und Untersuchungen der Produkte dauerten ein ganzes Jahr an. Im Jahre 1946, nach einer Reihe von Testläufen in Kinderkrippen und Kinderinstituten begann das Piešťaner Unternehmen „Panvita“ den Markt mit finalen Produkten zu beliefern. Zuerst waren es die Teigwaren SOJABON aus einer Mischung aus Weizen und Soja-Mehl. Im Jahre 1947 wurde das Produkt SILOPAN eingeführt. Daraus konnte eine für die Ernährung von Säuglingen ab der 3. Lebenswoche bestimmte Lösung zubereitet werden. Es wurde aus Gerstengrieß hergestellt, der als Ersatz für den damals knappen Reis diente. Im Herbst des gleichen Jahres führte der Hersteller das Waffelmehl DADO (Zusatz für Säuglingsmilch ab dem 4. Lebensmonat)

ein, danach das auf Cerealien basierende Mittel CERASIL gegen Durchfall, das leicht verdauliche und nahrhafte Keks-Mehl BAMBO für Kinder ab dem 6. Lebensmonat, mit einem hohem Gehalt an Mineralstoffen und Vitaminen, und anschließend auch den legendären, stärkenden BB Pudding, der gerade durch seinen hohen Gehalt an nahrhaftem Keks-Mehl spezifisch war. Der BB Pudding war zur Stärkung des Organismus von schwachen, blutarmen und an Rachitis leidenden Kindern, schwangeren Frauen und stillenden Müttern und allgemein zur Stärkung des Organismus von Erwachsenen bestimmt. Die Produkte sollten in allen Apotheken und im Falle einer ausreichenden Produktion auch in Drogerien und ausgewählten Kolonialgeschäften erhältlich sein.

Bereits nach kurzer Zeit – am 29. Juli 1948 – wurde jedoch der Hersteller „Panvita“ auf Erlass des Ministers für Industrie verstaatlicht und in den volkseigenen Betrieb „Lučobné a farmaceutické závody“ (späterer volkseigener Betrieb Slovakofarma) eingegliedert. Die Herstellung der beschriebenen Produkte wurde in Piešťany an der Wende der 40er und 50er Jahre des 20. Jahrhunderts eingestellt. Von allen genannten Spezialprodukten überlebte bis heute nur der legendäre BB Pudding, dessen Herstellung in der Zeit des Sozialismus bereits in der 1. Hälfte der 50er Jahre in der Stärkefabrik in Boleráz erneut aufgenommen wurde. Heute wird seine Produktion (nach der ursprünglichen, auf der Zugabe des Keks-Mehls basierenden Rezeptur) von dem Unternehmen Dr. Oetker fortgeführt, welches die Produktionsstätte in Boleráz 1993 übernommen hatte. ■

Dve desaťročia národnej súťaže VICTORIA REGIA

▲ Víťazné aranžmán Ivana Bednárika z roku 2005.
The winning arrangement by Ivan Bednárík from 2005.
Das erstplatzierte Arrangement von Ivan Bednárík, aus dem Jahr 2005

Eva Stručková

Two Decades of the National Competition VICTORIA REGIA
Zwei Jahrzehnte des Landeswettbewerbes VICTORIA REGIA

▲ Nástup účastníkov pred kvetinovým korzom.
The lining up of participants before the floral promenade.
Versammlung der Teilnehmer vor dem Beginn des Blumenkorso

V septembri 2013 sa uskutoční 20. ročník národnej súťaže vo viazaní a aranžovaní kvetov VICTORIA REGIA. Súčasne sú to aj Majstrovstvá Slovenska vo floristike a Skills Slovakia - národné kolo súťaže zručnosti žiakov stredných škôl vo floristike.

In September 2013, the 20th anniversary of the annual national competition in flower tying and arranging VICTORIA REGIA will take place. At the same time there are also the Slovak Championships in Floristry and Skills Slovakia - the national round of the floristry competition for secondary school students.

Im September 2013 findet der 20. Landeswettbewerb VICTORIA REGIA im Blumenbinden und Blumen-Arrangements statt. In seinem Rahmen werden gleichzeitig die slowakische Meisterschaft in Floristik sowie der Landeswettbewerb in Geschicklichkeit „Skills Slovakia“ – für Schüler der Fachschulen für Floristik - ausgetragen.

História súťaže sa začala písať v roku 1993. Myšlienku vzniku súťaže a sprievodných podujatí navrhol a zrealizoval riaditeľ Strednej záhradníckej školy v Piešťanoch Igor Drobný v spolupráci s kolektívom učiteľov, hlavne Martou Rybovou. Počas 20 rokov sa na súťaži vystriedali stovky súťažiacich v troch kategóriách - základné školy, záhradnícke školy a profesionáli. Témy súťažných úloh boli veľmi zaujímavé: od svadieb, cez narodeninové oslavy, smútočné aranžmány až po rozprávky. V posledných rokoch majú súťažné úlohy spoločnú tému. Takto sme sa venovali folklóru, divadlu, rodine Winterovcov i oslavám 100. výročia hotela Thermia Palace.

Téma jubilejného 20. ročníka sa viaže k jubileu nášho mesta, k 900. výročiu prvej písomnej zmienky o meste. Nazvali sme ju Piešťany kvitnú už 900 rokov a jednotlivé súťažné úlohy podčiarkujú význam takéhoto krásneho výročia. Súťažiaci zhotovia Kyticu pre jubilujúce mesto, obraz na tému Plynutie vody a času mestom. Vonkajšia zosadzovaná florálna kompozícia pripomenie partnerské mestá mesta Piešťany. Jedna úloha je nazvaná Prekvapenie. Zadanie tejto úlohy sa súťažiaci dozvie priamo na súťaži.

Základné školy majú za úlohu pripraviť na slávnosť kvetinovú tortu, veselú kyticu a košík plný jesene. VICTORIA REGIA je nádherná oslava kvetov, veľká kvetinová slávnosť, ktorá vrcholí kvetinovým korzom - sprievodom alegorických vozov, peších a skupinových alegórií. Sprievod začína pri Spoločenskom centre v Slovenských liečebných kúpeľoch Piešťany, a.s., prechádza cez Kúpeľný ostrov, Kolonádový most a pešou zónou mesta okolo kina Fontána k Hudobnému pavilónu. Diváci môžu obdivovať práce žiakov, ktorí týždeň pripravujú alegorické vozy a tvoria rozprávkové postavy, zobrazujú históriu či krásnu prírodu. Takto sme mali možnosť vidieť drakov, lúčneho konika s Ferdom mravcom, Janka Hraška, lúku plnú muchotrávok, rozkvitnuté chodiace kvety, víly a motýle, ale aj maják na brehu mora, Rubikovu kocku a mnoho ďalších krásnych alegórií. Teší nás, že sa k tomuto sprievodu pridávajú aj ďalšie organizácie a jednotlivci.

Súčasťou projektu je výstava súťažných prác i ovocia a zeleniny od profesionálnych producentov v čase od 19. do 22. septembra.

Stredná odborná škola záhradnícka, ktorá je vyhlasovateľom tohto podujatia našla veľkú podporu mesta Piešťany a spolu s piešťanskými kúpeľmi opäť pripravuje kvetinové podujatie, ktoré ukončuje kúpeľnú sezónu v Piešťanoch. ■

The competition began in 1993. The idea to create the competition and the accompanying events, as well as ultimately making it a reality, came from the principal of the Horticultural High School in Piešťany Igor Drobný in cooperation with a group of teachers, especially Marta Rybová. During its twenty years, hundreds of contestants have participated in three categories – elementary schools, horticultural schools and professionals. Themes for the contestants have been very interesting over the years ranging from weddings and birthday parties to funerals

arrangements and the magical world of fairytales. During the past few years the competition assignments have had a common theme. They have been devoted to folklore, theatre, the Winter family, and celebrating the 100th anniversary of the Hotel Thermia Palace.

The theme for the jubilee 20th anniversary is tied to the jubilee 900th anniversary of the first written record of our town. We are calling it "Piešťany Has Been Blooming for 900 Years", with various competition assignments underscoring the importance of such a special anniversary. Contestants will prepare a Bouquet for the celebrating town, based on the theme the "The Flowing Passage of the Town's Water and Time". The outdoor arrangements of flower compositions remind partner cities of the town of Piešťany. One assignment is called "Surprise", with the contestants learning what will be expected of them only at the time of the contest.

Elementary schools have been assigned with preparing a ceremonial floral cake, bright and cheery bouquet, and a basket full of autumn.

VICTORIA REGIA is a wonderful celebration of flowers and a large floral celebration, which culminates with the floral promenade – a parade of allegorical floats as well as individual walkers and group allegories. The parade begins at the Social Centre in the Slovak Health Spa Piešťany, Inc. and moves across the Spa Island, the Colonnade Bridge, along the town's pedestrian zone around the Fontána Cinema to the Music Pavilion. Spectators can admire the work of these students, who have spent a week preparing the allegorical floats and creating cartoon and fairytale characters, as well as depicting history and the beauty of nature. As such, we have the possibility to see dragons, a grasshopper with Ferdo the ant, Janko Hraško, a meadow full of toadstools, walking flowers in bloom, fairies and butterflies as well as a lighthouse on the sea shore, a Rubik's cube, and many other beautiful allegories. We are pleased that many other organizations and individuals also take part in this parade.

Another part of the project is an exhibition of the competing works and fruits and vegetables from professional producers from September 19 – 22.

The Horticultural High School, which is the promoter of this event, found a great deal of support from the Town of Piešťany and together with the Piešťany Spa will, once again, prepare this floral event, which will bring an end to the Spa season in Piešťany. ■

Die Geschichte des Wettbewerbs begann im Jahr 1993. Den Anstoß einen Wettbewerb mit begleitenden Veranstaltungen zu organisieren, gab Igor Drobný, Leiter der Fachschule für Floristik in Piešťany und setzte ihn in Zusammenarbeit mit dem Lehrerteam, hauptsächlich mit Marta Rybová, auch um. Während der 20 Jahre wechselten sich bei diesem Event hunderte Teilnehmer in drei Kategorien - Grundschulen, Fachschulen für Floristik und Profis - ab. Die Themen der Arbeiten waren sehr interessant und reichten von Hochzeiten, über

Foto Tomáš Hudcovič

▲ Táto roztomilá mladá rodinka bodovala na kvetinovom korze v roku 2005. Vesta je z pukancov a viazanka z fazulových a kukuričných semien.
This lovely young family scored points at the floral promenade in 2005. A vest of popcorn and a tie made of corn kernels and bean seeds.
Die Weste aus Popcorn, die Krawatte aus Mais und Bohnen - diese entzückende junge Familie punktete bei dem Blumenkorso 2005.

Foto Martin Palkovič

Geburtsdaysfeiern und Trauergestecke bis hin zu Märchen. In den letzten Jahren haben die Aufgaben ein gemeinsames Thema. Auf diese Art widmeten wir uns der Folklore, dem Theater, der Familie Winter und auch der Feier des 100. Geburtstages des Hotels Thermia Palace.

Das Thema des 20. Wettbewerbs bezieht sich auf das aktuelle Jubiläum unserer Stadt, den 900.

▲ Lev z alegorického vozu zvierat z Afriky (2007).
A lion from the allegorical float with African animals (2007).
Ein Löwe von dem Allegorie-Wagen mit Tieren aus Afrika (2007)

Jahrestag ihrer ersten schriftlichen Erwähnung. Er wird unter dem Namen „Piešťany blüht seit 900 Jahren“ ausgetragen und die einzelnen Aufgaben unterstreichen die Bedeutung dieses wunderbaren

Foto Tomáš Hudcovič

▼ Dušou tohto populárneho podujatia je floristka Marta Rybová, ktorá za svoju činnosť získala v roku 2012 Cenu primátora.
The heart and soul of this popular event is the florist Marta Rybová, who, as a result of her activities, received the 2012 Mayor's Award.
Die Seele dieser beliebten Veranstaltung ist die Floristin Marta Rybová, die 2012 für ihr Engagement den Preis des Bürgermeisters erhielt.

▲ Morská panna vzbudzovala tiež zaslužený obdiv (2005).
A mermaid also drew a lot of attention (2005).
Auch diese Meerjungfrau erntete wohlverdiente Bewunderung (2005).

Foto Tomáš Hudcovič

Jubiläums. Die Teilnehmer werden einen Blumenstrauß für die jublierende Stadt binden und ein Arrangement zum Thema „Das Fließen des Wassers und der Zeit durch die Stadt“ erstellen. Eine zusammengesetzte florale Komposition im Außenbereich wird an die Partnerstädte der Stadt Piešťany erinnern. Eine Aufgabe trägt die Bezeichnung „Überraschung“. Ihren Inhalt erfährt

der Teilnehmer direkt im Verlauf des Wettbewerbs. Grundschulen haben die Aufgabe für die Feier eine Blumentorte, einen heiteren Blumenstrauß und einen „Korb voller Herbst“ zu kreieren.

VICTORIA REGIA ist eine wundervolle Hommage an Blumen, ein großes Blumenfest, das in einem Blumenkorso – einem Umzug mit Allegorie-Wagen, laufenden Allegorien und Gruppenallegorien -

gipfelt. Der Umzug beginnt am Gesellschaftszentrum der Slowakisches Heilbad Piešťany AG und bewegt sich weiter über die Kurinsel, die Kolonnadenbrücke und die Fußgängerzone der Stadt, am Kino „Fontána“ vorbei, bis zum Musikpavillon. Zuschauer können dabei die Arbeiten der Schüler bewundern, die eine Woche lang die Allegorie-Wagen vorbereiten, Märchengestalten, Bildnisse aus der Geschichte oder die Schönheiten der Natur darstellen. So konnten wir schon unter anderem Drachen; die Heuschrecke aus den Geschichten mit der Ameise Ferdý, die Märchengestalt Janko Hraško; eine Wiese voller Fliegenpilze; blühende, bewegliche Blumen; Feen und Schmetterlinge, aber auch einen Leuchtturm am Seeufer, den Rubik Würfel und viele andere, wunderschöne Allegorien sehen. Es freut uns, dass sich auch weitere Institutionen und einzelne Personen diesem Umzug anschließen.

Einen Bestandteil des Projektes bildet eine Ausstellung, in deren Rahmen, in der Zeit zwischen dem 19. und 22. September, neben den am Wettbewerb teilnehmenden Arbeiten auch Obst und Gemüse von Bauern präsentiert wird.

Die Fachschule für Floristik, die diesen Wettbewerb veranstaltet, erfreut sich großer Unterstützung seitens der Stadt Piešťany und zusammen mit dem Heilbad Piešťany bereitet sie erneut einen floristischen Event vor, mit dem die Kursaison in Piešťany verabschiedet wird. ■

Srdce pre Slovensko sa v Piešťanoch zväčšilo

A Heart
for Slovakia
Grew Bigger
in Piešťany

Ein Herz für
die Slowakei
ist in Piešťany
gewachsen

Kornel Duffek

Na 5. ročník stretnutia tradičných umeleckých remesiel v Piešťanoch prišiel Juraj Šerík s čerstvým titulom Majster ľudovej umeleckej výroby, ktorý mu vo februári 2013 udelilo Ústredie ľudovej umeleckej výroby v Bratislave, a so svojím novým projektom Srdce pre Slovensko. Srdce, ako symbol lásky, začal plietť z mosadzného drôtu ešte 14. júna 2012 v skanzene Vychlovka. Na otázku, čo ho priviedlo k myšlienke realizovať tento projekt, všestranne aktívny umelecký drotár uviedol, že má rád Slovensko, jeho ľudí, a keďže postupne stráca zrak, chce po sebe niečo zanechať. Preto usilovne pracuje, kým ešte vidí. Zauzavrel si, že do pletenia zapojí čo najviac ľudí z rôznych miest Slovenska. Každý, kto upletie aspoň pár očiek, uvedie svoje meno v pamätných listoch.

Foto Kornel Duffek

▲ Umelecký drotár Juraj Šerík sa potešil, že v Piešťanoch hodne podrástlo „jeho“ srdce.
The wire artist Juraj Šerík was pleased to see that “his” Heart grew even bigger in Piešťany.
Drahtbinder Juraj Šerík freute sich, dass „sein“ Herz in Piešťany so beträchtlich gewachsen ist.

▲ Pamätné listy sa plnili podpismi ľudí, ktorí prispeli aspoň niekoľkými očkami do tohto drotárskeho diela.

Commemorative pages filled with the names of all the people who contributed, at least, a few strings of wire to this piece of wire art.

Die Gedenkblätter füllten sich mit Unterschriften von Menschen, die auch mit nur einigen Maschen beigetragen haben.

Srdce pre Slovensko bolo slávnostne odhalené a požehnané v rámci 23. ročníka Festivalu drotárstva v Dlhom Poli. Ten tohtoročný bol o to významnejší, že si na ňom pripomenuli 150. výročie narodenia už spomínaného Jozefa Holánika Bakaľa. Podľa slov Juraja Šeríka sa do pletenia drôteného srdca zapojilo 1737 ľudí na 34 kultúrnych a športových podujatiach. Nakoniec dosiaholo výšku 137 cm, šírku 111 cm a váži viac ako 11 kg. Srdcom chcel vyjadriť svoje pocity k vlasti a toto neprehliadnuteľné dielo umeleckého drotárstva chce vlasti aj venovať. ■

Juraj Šerík came to the 5th annual meeting of traditional folk arts and crafts in Piešťany bearing his newly awarded title "Master of Folk Art Production", which he received in February 2013 by the Centre for Folk Art Production in Bratislava, and also with his new project "A Heart for Slovakia". He

began to weave this heart, as the symbol of love, out of brass wire on June 14, 2012 in the outdoor museum Vychylovka. When asked what led him to pursue this project, this diverse and active wire-artist answered that he loves Slovakia and its people, and that since he has gradually losing his sight, he would like to leave something behind. For this reason he is working hard while he can still see. He came up with the idea of involving as many people as possible from different towns throughout Slovakia into the weaving process. Anyone who weaves at least a couple of pieces will have his or her name listed on commemorative pages.

Juraj Šerík came to Piešťany with his over-a-metre high heart in its final stages of completion. A record number of visitors got their hands involved in the work and, once again, it grew thanks to enthusiastic help from abroad. Wire was woven by guests from Saudi Arabia, Thailand, Brazil, Namibia, Switzerland, and Austria. The mayor of the town Remo Cicutto also happily joined in the weaving of the heart.

The successor and flag bearer of this famous wire-art tradition always loves returning to Piešťany, which is why it was no surprise that upon starting the project he asked "Revue Piešťany" for media cooperation.

From Piešťany the Heart's journey continued on to Dunajec, Červený Kláštor, Žilina and other towns.

"A Heart for Slovakia" was ceremoniously unveiled and blessed as part of the 23rd annual Festival of Wire Art in Dlhé Pole. This year's festival was all the more noteworthy as it also commemorated the 150th anniversary of the birth of the aforementioned Jozef Holánik Bakaľ.

According to Juraj Šerík 1,737 people at 34 different cultural and sporting events participated in the weaving. In the end it reached a height of 137 cm with a width of 111 cm and weight of 11 kg. With this heart he wanted to express his feelings for his homeland, which is why he would also like to give this eye-catching work of wire art to the country. ■

▲ Práce z chránenej droťárskej dielne Juraja Šerika ponúkala v stánku jeho priateľka Majka.
 Pieces of work from Juraj Šerik's workshop were on offer at his girlfriend's stand.
 Werke aus der geschützten Rastelbinder-Werkstatt von Juraj Šerik bot am Stand seine Freundin Majka an.

Zu dem 5. Treffen traditioneller Handwerker kam Juraj Šerík mit dem frisch verliehenen Titel „Meister des traditionellen Kunsthandwerks, den er im Februar 2013 von der Zentrale für volkstümliches Kunsthandwerk in

Bratislava erhielt, und mit seinem neuen Projekt „Srdce pre Slovensko“ (Ein Herz für die Slowakei). Bereits am 14. Juni 2012 begann er in dem Freilichtmuseum „Vychylovka“ aus einem Messingdraht das Herz als Symbol der Liebe zu flechten.

Auf die Frage, was ihn auf die Idee brachte, dieses Projekt zu realisieren, sagte der allseits aktive, kunstschaaffende Rastelbinder, dass er die Slowakei und ihre Menschen liebt und da seine Sehkraft nach und nach schwindet, möchte er etwas Bleibendes hinterlassen. Deshalb arbeitet er fleißig, solange er noch sehen kann. Er nahm sich vor, an der Flechtarbeit möglichst viele Menschen aus verschiedenen Regionen der Slowakei zu beteiligen. Jeder, der auch nur ein paar Maschen geflochten hat, trägt seinen Namen in Gedenkblätter ein.

Nach Piešťany kam Juraj Šerík bereits mit einem über einen Meter großen Herzen in der Endphase seiner Fertigstellung. Ihre Hand ans Werk legte hier den Angaben zufolge eine Rekordanzahl von Besuchern und das Herz ist erneut gewachsen, auch dank einer tatkräftigen Unterstützung aus dem Ausland. Die Drahtmaschen bildeten Kurgäste aus Saudi Arabien, Thailand, Brasilien, Namibia, der Schweiz und aus Österreich. Und auch der Bürgermeister der Stadt, Remo Cicutto, beteiligte sich mit viel Einsatz an der Flechtarbeit.

Der Weiterträger der legendären Drahtbinder-Tradition kehrt sehr gern immer wieder nach Piešťany zurück. Deshalb war es auch keine große Überraschung, als er bei dem Anlauf seines Projektes die Zeitschrift Revue Piešťany um mediale Zusammenarbeit bat.

Von Piešťany aus führte der Weg des Herzens für die Slowakei weiter zu Dunajec in Červený Kláštor, nach Žilina und in weitere Städte.

Das Herz für die Slowakei wurde im Rahmen des 23. Festivals des Drahtbinderhandwerkes in Dlhé Pole feierlich enthüllt und gesegnet. Die Bedeutung des diesjährigen Festivals war umso größer, da es im Zeichen des 150. Geburtstages des bereits erwähnten Rastelbinders Jozef Holánik Bakel stand.

Nach Aussage von Juraj Šerík beteiligten sich am Flechten des Herzens insgesamt 1737 Menschen im Rahmen von 34 Kultur- und Sportveranstaltungen. Am Ende erreichte das Kunstwerk eine Höhe von 137 cm, eine Breite von 111 cm und ein Gewicht von mehr als 11 kg. Durch dieses Herz wollte der Künstler seinen Gefühlen für seine Heimat Ausdruck verleihen und ihr möchte er dieses unübersehbare Werk des Drahtbinderhandwerkes auch widmen. ■

Aj v tomto roku boli obidva prázdninové mesiace vyhradené výstave Socha piešťanských parkov, ktorá stojí na základoch položených pred polstoročím. Súčasný 31. ročník potvrdil už dávnejšie badateľný trend - sochy sa čoraz viac sťahujú z parkov do interiéru, takže názov výstavy je odôvodniteľný už iba z piety. Trend zhotovovať menšie plastiky vyplýva zo súčasnej nedostatočnej spoločenskej objednávky sochárskych diel. Kto si však našiel čas na návštevu výstavnej siene Fontána a je trochu zorientovaný v našom súčasnom sochárstve, nebol sklamaný. Hneď pri vstupe sa nachádzali práce dvoch popredných zástupcov strednej sochárskej generácie - Ota Bachoríka a Jána Ľapáka. Prvý sa predviedol prácami z dreva, druhý z bronzu, no spoločné majú hľadanie čo najušľachtilejšieho výrazu. Bachorík ich nachádza v tichej harmónii, Ľapák skôr v dramatickosti. O niečo mladší Norbert Kelecsényi na rozdiel od minulých rokov, kedy vystavoval monumentálne plastiky, prišiel s komorným dielom Svätý za dedinou. Prijemne prekvapil aj pôvodne reštaurátor, ktorý čoraz viac nachádza potešenie vo voľnej tvorbe, Ladislav Černý, najmä so svojim zemitým Muzikantom. Nedá sa obísť ani tridsiatnik František Bohunický, ktorý vystavoval najpočetnejšiu kolekciu - 10 plastik. Niektoré z nich mali silný erotický náboj a snád' zašli aj ďalej. Dali by sa menovať aj ďalší umelci, ktorí sa na výstave prezentovali kvalitnými prácami.

Oproti minulým ročníkom sa očividne zvýšil počet vystavujúcich domácich - piešťanských výtvarníkov. Okrem pravidelného účastníka SPP Andreja Chotváča sa zapojili aj Naďa Mikolášiková - Ábelová, Jozef Pokorný, Daniel Pokorný, Erika Kučerová a tiež tak napoly Piešťanec Martin Ševčovič.

Na tohtoročnej výstave SPP bolo zastúpených 24 umelcov, z ktorých sa dvaja prezentovali v exteriéri. Počet vystavených diel presiahol číslo 50. ■

The summer holiday months were also reserved this year for the exhibition "Statues of Piešťany's Parks" (SPP), which is based on a tradition started half a century ago. The current 31st annual event confirms the long-observed fact that statues are more and more being moved from the parks to interior spaces, so the name of the exhibition is justifiable only out of respect. The trend to create smaller statues has been influenced by the lack of orders commissioning sculptural works. However, whoever found time to visit the exhibition hall of the Fontána and knows a little bit about our contemporary sculpture, was certainly not disappointed. Immediately upon entering one encountered the works of two leading representatives from the middle generation of sculpturing - Oto Bachorík and Ján Ľapák. The former works in wood while the latter prefers bronze, however, both have a search for the noblest expression in common. Bachorík finds it in quiet harmony, while Ľapák in the dramatic. The slightly younger Norbert Kelecsényi, as opposed to past years when he created monumental statues, arrived with his more intimate piece "The Saint Behind the Village".

▲ Ján Ľapák: Samuraj Tachibana, bronz, 2010
 Ján Ľapák: Samuraj Tachibana, bronz, 2010
 Ján Ľapák: „Samuraj Tachibana“, Bronze, 2010

Letné defilé sôch

Summer Parade of Statues

Ein Sommer-Defilee der Skulpturen

Kornel Duffek

▲ Oto Bachorík: (zľava) Altaj, Kličok, Pínia, drevo, kameň, 2013
 Oto Bachorík: (from the left) Altai, Sprit, Stone Pine, wood, stone, 2013
 Oto Bachorík: (v.l.) „Altai“, „Keimling“, „Pinie“, Holz, Stein, 2013

There were also pleasant surprises by Ladislav Černý, originally a restorer, who more and more finds pleasure in creating free pieces of work, mostly with his "Earthly Musicians". Also not to be overlooked is the thirty-year old František Bohunický, who exhibited the greatest number of items - 10 statues. Some of them were of a very strong erotic nature that perhaps went even further. It is also worth mentioning other artists, who presented quality works at the exhibition.

Compared to previous years, there was an obvious increase in the number of works exhibited by local Piešťany artists. In addition to the perennial participant of the SPP Andrej Chotvác, this year Naďa Mikolášiková - Ábelová, Jozef Pokorný, Daniel Pokorný, Erika Kučerová as well as the "half" Piešťany native Martin Ševčovič also took part in the exhibition.

This year, 24 artists were represented in the SPP exhibition, of which two exhibited outside. The number of exhibited pieces exceeded 50. ■

Auch in diesem Jahr waren die beiden Ferienmonate der Ausstellung „Statue der Parks von Piešťany“ vorbehalten, die auf einer vor einem halben Jahrhundert gegründeten Tradition fußt. Die aktuelle 31. Ausstellung bestätigte einen schon längst bemerkbaren Trend - die Skulpturen ziehen sich immer mehr aus den Parks in Innenräume zurück, sodass der Name der Ausstellung nur mit Nostalgie zu begründen ist. Die Tendenz, kleinere Plastiken zu kreieren, resultiert aus dem Mangel an öffentlichen Aufträgen für bildhauerische Werke. Wer sich jedoch etwas Zeit für einen Besuch des Ausstellungssaales „Fontána“ nahm und sich in der zeitgenössischen Bildhauerei etwas auskennt, der wurde nicht enttäuscht. Gleich am Eingang befanden sich die Werke zweier führenden Vertreter der mittleren Bildhauer-Generation - Oto Bachorík und Ján Ťapák. Der erste präsentierte sich mit Arbeiten aus Holz, der zweite mit Werken aus Bronze, was beide jedoch verbindet, ist die Suche nach dem subtilsten Ausdruck. Bachorík findet ihn in stiller Harmonie, Ťapák bevorzugt mehr Spannung. Der etwas jüngere Norbert Kelecsényi präsentierte sich - anders als in den den vergangenen Jahren, in denen er

monumentale Plastiken ausstellte - mit dem subtilen Standbild „Der Heilige hinterm Dorf“. Für eine angenehme Überraschung sorgte auch der ursprüngliche Restaurator Ladislav Černý, der immer mehr Freude an freiem Schaffen entdeckt, vor allem mit seinem kernigen „Musikanten“. Und auch an den Arbeiten des 30-jährigen František Bohunický, der mit 10 Plastiken die zahlreichste Kollektion ausstellte, konnte man nicht vorbeigehen. Einige von Ihnen haben eine starke erotische Ladung und möglicherweise noch etwas mehr. Mit künstlerisch hochwertigen Werken präsentierten sich im Rahmen dieser Ausstellung noch weitere Künstler.

Im Vergleich zu vergangenen Jahren stieg zusehends die Anzahl der einheimischen Aussteller - bildender Künstler aus Piešťany. Neben dem regelmäßigen Teilnehmer der „Statue der Parks von Piešťany“, Andrej Chotvác, haben sich auch Naďa Mikolášiková - Ábelová, Jozef Pokorný, Daniel Pokorný, Erika Kučerová und der „Halb-Piešťaner“ Martin Ševčovič angeschlossen.

Auf der diesjährigen Ausstellung präsentierten sich 24 Künstler, von denen zwei auf freiem Gelände ausstellten. Die Anzahl der ausgestellten Werke überstieg 50. ■

Piešťanské súvislosti Národnej ceny za dizajn 2013

Piešťany's Connection to the National
Award for Design 2013

Piešťany und der Nationalpreis
für Design 2013

Petra Adamcová

▲ Dizajnér Michal Staško so svojím sedacím vakom v podobe prasťa, ktorý si obľúbili najmä deti. Výrobca firma Tuli.

Designer Michal Staško with his bean-bag chair in the shape of a pig, which children especially enjoyed. Manufacturer Tuli Company.

Der Designer Michal Staško mit seinem Sitzsack in Form eines Schweinchens, der sich vor allem bei Kindern großer Beliebtheit erfreut; Hersteller: Firma Tuli

Foto Katarína Bell

▲ Wellness vaňa Aquadelicia IX. Dizajn Martin Struss, výrobca Medexim s. r. o., Piešťany.
The wellness bathtub Aquadelicia IX, designed by Martin Struss, manufactured by Medexim Ltd, Piešťany.
Die Wellness-Wanne „Aquadelicia IX.“; Design: Martin Struss, Hersteller: Medexim s. r. o., Piešťany.

V roku 2013 vypísalo Slovenské centrum pre dizajn v spolupráci s Ministerstvom kultúry SR už po jedenásťkrát súťaž - Národná cena za dizajn. Zapojiť do súťaže sa mohli profesionáli i študenti, ktorí vytvorili určitú prácu produktového alebo komunikačného dizajnu. Zo 156 prihlásených prác odborná porota udelila hlavnú cenu a ocenila ďalej päť prác titulom Cena za dizajn (bez udelenia poradia a kategórie). Práve z piatich ocenených, sú dve spoločnosti produkujúce víťazné práce z nášho mesta.

In 2013, the Slovak Centre for Design together with the Slovak Ministry of Culture announced the 11th competition for the National Award for Design 2013. Professionals and students, who created a specific product or communication design, could participate in the competition. The expert jury had 156 submissions from which to choose one winner for the grand prize as well as award 5 others the title Award for Design (without specifying a ranking order or a category). Out of the five which were awarded such a title two came from our town.

Im Jahr 2013 schrieb das Slowakische Zentrum für Design, in Zusammenarbeit mit dem slowakischen Kultusministerium, bereits zum 11. Mal den Wettbewerb Nationalpreis für Design aus. Als Voraussetzung für die Teilnahme galt ein Projekt im Bereich des Produkt- oder Kommunikationsdesigns, das sowohl von Profis als auch von Studenten erstellt werden konnte. Von den 156 angemeldeten Arbeiten zeichnete die Fachjury eine mit dem Hauptpreis aus und weitere fünf erhielten den Preis für Design (ohne Vergabe der Platzierung und Kategorie). Zu den fünf ausgezeichneten Teilnehmern gehören zwei Gesellschaften, auf deren Konto die prämierten Arbeiten aus unserer Stadt gehen.

Dizajnér Martin Struss, rodák z Handlovej, je autorom ocenej wellness vane Aquadelicia IX., ktorú vyrába piešťanská firma Medexim spol. s r. o. Vo výrobku sa tvorcom podarilo zúročiť niekoľkoročné technologické aj ergonomické skúsenosti do skromného, funkčne i tvarovo vyváženého produktu. Porota ocenila riešenie problému s nerovnomernou hlavnou vodorovnou dilatčnou šparou, dizajnér ju rozšíril a zhora nasvietil LED pásom, pričom zároveň vyriešil problém s náročným zarovnávaním jednotlivých dielov. Tým sa znížili náklady na montáž, zvýšila sa bezpečnosť a zatriktívnil celkový vzhľad produktu. V súťaži bola Cenou za dizajn ocenená aj firma Chiradent, s. r. o. Piešťany so stomatologickou súpravou s kreslom VIZIO, ktorej dizajnérmi sú Peter Mesiarik a Rastislav Turek. Porota zhodnotila, že výrobok nepatrí medzi tradičné stomatologické súpravy a dokonca rúca mýty o mäkkom tvarovaní zubárskych kresiel. Súprava bola pozitívne hodnotená jednotnou formálnou identitou, ktorú úmyselne narúšajú pantografické osvetľujúce ramená a obslužný panel. VIZIO má z bočného pohľadu originálne línie, nadčasový dizajn, poskytuje viaceré možnosti rozpolohovania kresla a celkovú variabilitu.

Špeciálnou cenou Ministra hospodárstva SR bol odmenený výrobca sedacích vakov - firma TULL. Autorom oceneného produktu je dnes už rešpektovaný piešťanský dizajnér Michal Staško, špecialista na priemyselný dizajn, interiérovú tvorbu a nábytok a dizajn v architektúre.

Ocenené sedacie vaky ponúkajú komfort na sedenie vonku „open air“, ale aj v domácom

▲ Chiradent, s. r. o., Piešťany, bol ocenený za stomatologickú súpravu s kreslom VIZIO. Dizajn Peter Mesiarik a Rastislav Turek. Chiradent, Ltd., Piešťany, was awarded for its dental set with the chair VIZIO. Designed by Peter Mesiarik and Rastislav Turek. Die Gesellschaft „Chiradent, s. r. o., Piešťany“, wurde für die Dentaleinheit mit Stuhl „VIZIO“ ausgezeichnet; Design: Peter Mesiarik und Rastislav Turek.

a verejných interiéroch. Svojim vzhľadom a nekonformným poňatím je tento produkt obľúbený predovšetkým u detí a mladých ľudí. Piešťanci si mohli jednotlivé dizajnérske diela Michala Staška prezrieť na jeho autorskej výstave, ktorá sa konala v dňoch 19. 10. – 19. 11. 2012 v Mestskej knižnici. Firma Tuli ponúka dnes okrem rôznych druhov sedacích vakov aj špeciálne vaky pre domácich miláčikov, vaky - ako záhlavia postelí a v neposlednom rade produkt 3K, ktorý bol ohodnotený ďalším významným ocenením Red Dot Design Award 2013.

Ide o textilný produkt určený pre deti a jeho využitie je viacúčelové. Zabalený 3K výrobok vyzerá ako vankúš, ktorý sa dá po rozložení využiť ako hracia plocha v exteriéri i interiéri. Produkt dokáže dieťa jednoduchým bočným zapínaním upraviť do tvaru domčeka alebo bunkra. Ako sa však vyjadril autor myšlienky, videl tento produkt detmi zostavený v už v takých rôznych podobách, na ktoré by ani sám neprišiel. V závere dňa môže slúžiť zopnutý textilný priestor ako miesto pre úschovu hračiek. A najpodstatnejšie na celkovom využití výrobku je to, že deti ho milujú.

Medzi ďalšími ocenenými bola aj Martina Rozinajová, ktorá získala cenu za spracovanie učebnice výtvarnej výchovy pre žiakov základných škôl. Juraj Blaško získal cenu za projekt Správny dizajn, ktorého zadávateľom by mala byť štátna

správa SR. Obaja dizajnéri sa spolu s ďalšími študentmi VŠVU z Bratislavy v rámci projektu Dizajn na kolesách podieľali na tvorbe dizajn manuálu Mestskej knižnice mesta Piešťany. ■

The designer Martin Struss, a native of Handlová, is the creator of the award-winning wellness tub Aquadelicia IX, which is produced by the Medexim Company. To create his product the designer was able to draw on several years of technical ergonomic experience thus creating a modest, functional, and shapely final product. The jury praised his solution to the problem of unlevel main horizontal expansion joints, which the designer expanded and illuminated, from above, with a LED strip, which, at the same time, solved the difficult problem of aligning individual parts. This also helps to lower installation costs, increase safety, and make the overall appearance of the product more attractive.

The Award for Design was also given to the Chiradent Company from Piešťany for its dental unit with the chair VIZIO, designed by Rastislav Turek and Peter Mesiarik. The jury determined that the product was not just another traditional dental unit, but went even as far as destroying the myth

about soft-formed dentist chairs. The unit was positively evaluated for its simple, compact appearance, which is, however, deliberately betrayed by the pantographic and illuminated arm rests and face plate. From a side view Vizio has an original shape, timeless design and offers a wide range of possibilities for adjusting and positioning the chair.

A special award from the Ministry of Economy was given to the manufacturer of a beanbag chair – the TULI Company. The designer of the award-winning product is today the respected designer Michal Staško, a specialist in industrial design, interior and furniture design and design in architecture.

The award-winning beanbag chairs offer comfort while sitting outside in the “open air”, as well as within domestic and public interiors. Its appearance and non-conformist conception make it especially popular among children and young people. Inhabitants of Piešťany could also see individual designer pieces by Michal Staško at his designer's exhibition, which took place from October 19 to November 19, 2012 in the Town Library. The TULI Company currently offers not only a variety of beanbag chairs, but also special cushions for pets, cushions – as bed headboards, and last but not least, product 3K, which has received another major award – the Red Dot Design Award 2013.

It's a multi-purpose, textile product designed for children. The 3K product looks like a pillow, which, after being unfolded, can be used as a playing

▲ Na výstave Michala Staška v piešťanskej mestskej knižnici bolo dovolené dotýkať sa exponátov.
At Michal Staško's exhibition in the Piešťany Town Library it was allowed to touch the exhibits.
Auf der Ausstellung von Michael Staško in der Stadtbibliothek von Piešťany durften die Exponate berührt werden.

surface both inside and outside. The product is so practical that even a child can transform it into the shape of a small house or bunker simply by adjusting the side zipper. However, the designer also said that he has seen children turn this product into such forms and shapes that even he would never have thought of. At the end of the day it can even serve as a closed, textile space for storing toys. And most important, of all the product's various uses, is that kids love it.

Among the other winners was also Martina Rozinajová, who won an award for putting together a creative arts textbook for primary school students. Juraj Blaško won a prize for his project "The Right Design", which should be sponsored by Slovak state authorities. Both designers along with other students from the Academy of Fine Arts in Bratislava, as part of the project "Design on Wheels", took part in the creation of a design manual for the Piešťany Town Library. ■

Der in Handlová geborene Designer Martin Struss ist Autor der prämierten Wellness-Badewanne „Aquadelia IX.“, die von der Piešťaner Firma „Medexim GmbH“ hergestellt wird. In diesem Artikel gelang es den Schöpfern mehrjährige Erfahrungen in den Bereichen Technologie und Ergonomie in Gestalt eines schlichten, hinsichtlich der Form und Funktionalität ausgewogenen Produktes, umzusetzen. Die Jury schätzte die Lösung des Problems mit der ungleichmäßigen, horizontal verlaufenden Hauptdehnungsfuge. Der Designer erweiterte und beleuchtete sie von oben mit Hilfe eines LED-Streifens, wobei er gleichzeitig das Problem mit der komplizierten Ausrichtung der einzelnen Teile löste. Dadurch konnten die Montagekosten gesenkt und die Sicherheit des Produktes sowie die Attraktivität seines Gesamterscheinungsbildes erhöht werden.

Für seine Dentale Behandlungseinheit mit Stuhl - VIZIO - der Designer Peter Mesiarik und Rastislav

Turek, wurde das Unternehmen „Chiradent GmbH Piešťany“ im Rahmen des Wettbewerbes ebenfalls mit dem Preis für Design ausgezeichnet. Die Jury befand, dass dieses Produkt nicht nur den Rahmen gewöhnlicher dentaler Behandlungseinheiten sprengt, es widerlegt auch die Mythen von der weichen Formgebung dentaler Behandlungsstühle. Eine positive Bewertung erhielt die Behandlungseinheit dank ihrer einheitlichen formalen Identität, die durch die pantografischen Beleuchtungsarme und das Bedienpanel gezielt unterbrochen wird. Aus dem seitlichen Blickwinkel betrachtet, verfügt die VIZIO über originelle Linien und ein zeitloses Design und bietet die Möglichkeit mehrerer Einstellungen der Stuhlposition sowie eine Gesamtvariabilität.

Mit einem Sonderpreis des slowakischen Ministeriums für Wirtschaft wurde der Sitzsack-Hersteller TULI ausgezeichnet. Der Autor des prämierten Produktes ist der heute bereits anerkannte Designer Michal Staško aus Piešťany - ein Spezialist für Industrie-Design, Innenarchitektur und Möbeldesign sowie Architekturdesign.

Die ausgezeichneten Sitzsäcke bieten Sitzkomfort sowohl im Außenbereich - „open air“ - als auch in privat und öffentlich genutzten Innenräumen. Dank seines Aussehens und seiner unkonventionellen Auffassung erfreut sich dieses Produkt vor allem bei Kindern und jungen Menschen großer Beliebtheit. Die einzelnen Designwerke von Michal Staško konnten Einheimische in der Zeit vom 19. 10. bis 19. 11. 2012, im Rahmen seiner Ausstellung in der Stadtbibliothek, sehen. Der Hersteller Tuli bietet heute neben den verschiedenen Varianten von Sitzsäcken auch spezielle Liege-Säcke für Haustiere, Säcke als Bettkopfteile und nicht zuletzt ein Produkt mit der Bezeichnung „3K“ an, welches mit einer weiteren bedeutenden Auszeichnung, dem „Red Dot Design Award 2013“, prämiert wurde.

Es handelt sich um ein für Kinder bestimmtes Textilprodukt, das zu mehreren Zwecken verwendet werden kann. Verpackt erinnert das „3K“ an ein Kissen, welches ausgebreitet als Spielfläche sowohl draußen als auch innen genutzt werden kann. Mithilfe eines seitlich angebrachten, einfachen Verschlusses schafft es ein Kind mühelos das Kissen in ein Häuschen oder einen Bunker zu verwandeln. Wie der Erfinder dieser Idee jedoch sagte, hat er dieses von Kindern zusammengestellte Element bereits in solch unterschiedlichen Formen gesehen, auf die selbst er niemals gekommen wäre. Zum Ausklang des Tages bietet das geknöppte Textilelement Raum für die Aufbewahrung von Spielzeug. Und das wichtigste an der Gesamtnutzung des Produktes ist die Tatsache, dass Kinder es lieben.

Unter den weiteren ausgezeichneten Teilnehmern befand sich auch Martina Rozinajová, die einen Preis für die Ausarbeitung eines Lehrbuches der Kunsterziehung für Grundschüler erhielt. Juraj Blaško bekam einen Preis für das Projekt „Správny dizajn“ (Das richtige Design), dessen Auftraggeber die Staatsverwaltung der Slowakischen Republik sein soll. Beide Designer beteiligten sich in Zusammenarbeit mit Studenten der Hochschule für Bildende Künste aus Bratislava an der Gestaltung des Corporate-Design-Handbuches der Stadtbibliothek von Piešťany. ■

Podiely spoločnosti Danubius v Budapešti začal Bernard Schreier skupovať od februára 1995. O rok neskôr už stojí na čele spoločnosti a ako jej majoritný vlastník sa vzápätí stal predsedom predstavenstva holdingu CP Holdings Limited. Z celkového balíka spoločnosti mu patrilo - priamo alebo nepriamo - vyše 80% akcií. Spoločnosť prevádzkuje 56 hotelov v strednej Európe (Maďarsko, Česká republika, Slovensko, Rumunsko) a vo Veľkej Británii. Radí sa tak medzi najväčšie siete svojho druhu (kúpeľné hotely) v Európe. Sir Bernard Schreier bol pravidelne uvádzaný v zoznamoch najbohatších Britov. Okrem hotelierstva a kúpeľníctva podnikal aj v iných oblastiach a predsedal dvom desiatkam spoločností.

V správe o jeho úmrtí sa uvádza, že v aktivitách spoločnosti CP Holdings Limited a Danubius Hotels Group budú pokračovať jeho dcéra Iris Gibbor, vnuk Alexei Schreier a Robert Levy. Burzovní makléri očakávajú, že pod novým vedením môže dôjsť k niektorým vlastníckym presunom. Vzápätí vyskočili akcie spoločnosti Danubius o 14%.

Na záver ešte pripomeňme, že v roku 2004 udelil prezident SR Bernardovi Schreierovi Rad Bieleho dvojkríža III. triedy. ■

Bernard Schreier began buying up shares of the Danubius Company in February 1995. A year later he was already leading the company, and as its major share holder, he subsequently became chairman of the holding company CP Holdings Limited. From the total package of the company he owned, either directly or indirectly, over 80 % of the shares. The company operates 56 hotels in Central Europe (Hungary, Czech Republic, Slovakia, and Romania) as well as in Great Britain. Thus it ranks among the biggest spa hotel chains in Europe.

Sir Bernard Schreier regularly appeared on the lists of the richest British people. In addition to hotels and spas, he also did business in other areas and presided over two dozen companies. Along with the news of his death also came the announcement that the activities of CP Holdings Limited and Danubius Hotels Group would continue under the guidance of his daughter Iris Gibbor, grandson Alexei Schreier and Robert Levy. Following the change in the companies' management, stockbrokers expect there to be, under the new leadership, the possibility of some transfer of ownership. Immediately the share in the Danubius Company jumped 14%.

In conclusion, we would also like to remind everyone of the fact that in 2004 the President of the Slovak Republic awarded Bernard Schreier the Order of the White Double Cross III class. ■

Dedičia sira Bernarda Schreiera

The Heirs of Sir Bernard Schreier Sir Bernard Schreiers Erben

Kornel Duffek

Z Londýna prišla 1. júla 2013 správa, oznamujúca, že po krátkej chorobe zomrel vo veku 95 rokov sir Bernard Schreier. Britský podnikateľ, finančník a investor, ktorý sa popri iných podnikateľských aktivitách orientoval aj na oblasť hotelierstva a kúpeľníctva, zaradil v roku 2002 do svojej siete Danubius Hotels Group aj Slovenské liečebné kúpele Piešťany, a. s. Rozhodnutie Fondu národného majetku SR predať Kúpele Piešťany vtedy nebolo jednoznačne kladne prijaté, lebo o vlastníctvo kúpeľov sa uchádzalo aj mesto Piešťany, ktoré sa nakoniec muselo uspokojiť s 10-percentným podielom akcií.

On July 1, 2013 news came from London stating that, Sir Bernard Schreier had died, after a short illness, at the age of 95. The British businessman, financier and investor, who among his other business activities was also involved in the field of hotels and spas, in 2002, added the Slovak Health Spa Piešťany Inc. to his chain Danubius Hotels Group. At the time the decision of the National Property Fund to sell the Spa Piešťany was not unanimous, because the city of Piešťany was also competing for ownership of the spa, but had to eventually settle for 10 percent of the shares.

Aus London erreichte uns am 1. Juli 2013 die Nachricht, dass Sir Bernard Schreier im Alter von 95 Jahren nach kurzer Krankheit verstarb. Der britische Unternehmer, Finanzier und Investor, der sich neben anderen Geschäftsaktivitäten auch auf den Bereich des Hotel- und Kurwesens konzentrierte, gliederte im Jahr 2002 in seine Kette „Danubius Hotels Group“ auch die „Slowakisches Heilbad Piešťany AG“ ein. Der Beschluss des Fonds des nationalen Eigentums der Slowakischen Republik, das Heilbad Piešťany zu verkaufen, wurde damals nicht eindeutig positiv aufgenommen, da am Besitz des Heilbades auch die Stadt Piešťany interessiert war, die sich schließlich mit einem 10-prozentigen Aktienanteil zufrieden geben musste.

▲ Tri z hotelov prevádzkovaných spoločnosťou Danubius Hotels Group: Gellért - Budapešť, Nové Lázně - Mariánske Lázně, Thermia Palace - Piešťany.
 Three of the hotels operated by the Danubius Hotels Group: Gellért - Budapest, Nové Lázně - Mariánske Lázně, Thermia Palace - Piešťany.
 Einige der von der Gesellschaft „Danubius Hotels Group“ betriebenen Hotels: Gellért - Budapest, Nové Lázně - Marienbad, Thermia Palace - Piešťany

Foto Dušan Knapp

Die ersten Anteile der Gesellschaft „Danubius“ in Budapest kaufte Bernard Schreier im Februar 1995. Ein Jahr später steht er bereits an deren Spitze und als ihr Mehrheitseigentümer übernimmt er gleich den Vorstandsvorsitz der CP Holdings Limited. Von dem Gesamtpaket der Aktien gehörten ihm – direkt oder indirekt – über 80%. Die „Danubius Hotel Group“ betreibt 56 Hotels in Mitteleuropa (Ungarn, Tschechische Republik, Slowakei, Rumänien) und Großbritannien und zählt zu den

größten europäischen Hotelketten ihrer Art (Kurahotels).

Sir Bernard Schreier figurierte regelmäßig auf den Listen der reichsten Briten. Neben Hotel- und Kurwesen machte er auch in anderen Bereichen Geschäfte und hatte den Vorsitz von 20 Gesellschaften inne.

In der Nachricht von seinem Tod wird darüber informiert, dass die geschäftlichen Aktivitäten der Gesellschaften „CP Holdings Limited“ und „Danubius Hotels Group“ von seiner Tochter Iris Gibbor, seinem Enkelsohn

Alexei Schreier und Robert Levy fortgeführt werden. Infolge der Veränderungen in der Führungsebene gehen Börsenmakler davon aus, dass es unter der neuen Führung zu einigen Eigentumsverschiebungen kommen könnte. Gleichzeitig stieg der Wert der Danubius Aktie um 14%.

Zum Schluss möchten wir daran erinnern, dass 2004 Bernard Schreier vom Präsidenten der Slowakischen Republik der Orden des Weißen Doppelkreuzes der 3. Klasse verliehen wurde. ■

THE MYSTERIOUS OLD MONASTERY

DAS GEHEIMNISVOLLE ALTE KLOSTER

Vladimír Krupa

▼ Gotická šatová spona, 14. storočie.
Gothic pinafore clasp, 14th century.
Gotische Kleiderschnalle, 14. Jahrhundert

▲ Kamenné ostenie s motívom dvoch anjelov a uprostred sediaceho kráľa, 14. storočie.
Stone jambs with the motif of two angels and a seated king in the middle, 14th century.
Steingewände mit dem Motiv zweier Engel und in der Mitte sitzenden Königs, 14. Jahrhundert

Tajomný Starý kláštor

V najstaršej kanonickej vizitácii z roku 1560 sa v Piešťanoch spomínali dva kostoly - jeden farský zasvätený sv. Petrovi a druhý kláštorný, zasvätený sv. Štefanovi kráľovi. Ten mal stáť mimo obce a bol opustený. Najpodrobnejší popis kláštorného kostola je v kanonickej vizitácii z roku 1788. V nej sa okrem iného píše, že v Piešťanoch boli dva kostoly - jeden v obci uprostred námestia (vnútorný), druhý (vonkajší) na okraji obce. Aj ten bol veľmi starý a podľa tradície pravdepodobne patril benediktínskemu opátstvu sv. Hypolita.

Alojz Mednyánszky (1784 - 1844) zachytil veľmi peknú povest o Dievčenskej studni v Piešťanoch, pri ktorej sa dievčine Borici údajne zjavil sv. Štefan kráľ a pomohol jej získať za životného druha mládenca Imra. Otec jej ho nepriah, pretože pochádzal síce z urodzeného, ale už chudobného rodu. Podľa inej verzie povesti mala voda uzdravujúcu moc a liečila najmä neduhy malých detí. Studňa mohla byť spolu s kostolom súčasťou areálu kláštora. Niekdajšia

Prečo tajomný Starý kláštor? Ide o jedinú nielen gotickú, ale vôbec stredovekú stavbu (čiastočne) zachovanú v Piešťanoch. Nazýva sa Starý kláštor, ale je to zrúcanina gotického kostola na Detvianskej ulici č. 9. Napriek historickým i archeologickým výskumom zostáva stále zahalená tajomstvom a je veľmi málo písomných prameňov k jej histórii.

Why the mysterious Old Monastery? It's the only gothic, but also medieval building (partly) preserved in Piešťany. It's called the Old Monastery, but it's the ruins of a gothic church on Detvianska Street no. 9. Despite historical and archaeological research it remains shrouded in mystery and there are very few written sources regarding its history.

Warum geheimnisvoll? Es geht um das einzige gotische und mittelalterliche Bauwerk überhaupt, welches in Piešťany (zum Teil) erhalten geblieben ist. Es wird zwar Altes Kloster genannt, aber es handelt sich um die Ruine einer gotischen Kirche in der Detvianska Straße 9. Trotz historischer und archäologischer Untersuchungen bleibt sie nach wie vor von einem Geheimnis umhüllt und es gibt nur wenige schriftliche Quellen, die einen Einblick in ihre Geschichte gewähren.

Pöstvényi várom — Pöstvényer Ruine.

▲ Zrúcanina Starého kláštora zo začiatku 20. storočia. Na fotografii ešte vidieť zadnú stenu.

The ruins of the Old Monastery in a picture from the beginning of the 20th century. The rear wall is still visible in the picture.
Die Ruinen des Alten Klosters auf einem Foto vom Anfang des 20. Jahrhunderts, mit der noch sichtbaren hinteren Wand

▼ Strieborný pletený prsteň, 11. storočie.

A silver braided ring, 11th century.
Geflochtener Silberring, 11. Jahrhundert

zázračná studňa sa dnes nachádza na Detvianskej ulici č. 14 v záhrade súkromného domu. Odborný rozbor vody urobil hydrogeológ A. Rebro. Najnovšie chemické analýzy ukázali, že je to voda minerálna s celkovou mineralizáciou až 2000 mg v litri vody, teda vyššou ako majú piešťanské termálne vody. Liečivosť teda mohla byť do určitej miery opodstatnená chemickým zložením.

Pamiatkou sa zaoberal i významný slovenský maliar, spisovateľ a kultúrny dejateľ Janko Alexy (1894 – 1970). V článku „Templársky kláštor“, uverejnenom v Piešťanskom obzore, romanticky opisuje návštevu tejto jedinej gotickej pamiatky v Piešťanoch. Ale nezostal len pri tom. Snažil sa, aby bola pamiatkovo upravená a prístupná verejnosti.

Balneologickému múzeu sa podarilo vďaka podpore mesta Piešťany (a skutočnosti, že mesto odkúpilo parcelu, na ktorej stojí pamiatka), v rokoch 1991 – 1994 a 2004 preskúmať časť základov gotického kostola a centrálnu zónu prikostolného cintorína. Počas výskumov sme preskúmali časť plochy stredo-

vekého cintorína, na ktorom sa začalo pochovávať už pred vznikom gotického kostola. Zistili sme, že najstaršie hroby sú z 11. a 12. storočia. Počas výskumov bolo preskúmaných a rozpoznaných 234 hrobov. Ich pôvodný počet sa však nedá presne určiť, pretože časť hrobov bola rozrušená a časť zničená už v minulosti. Je nepochybné, že pôvodne bolo na tejto ploche oveľa viac hrobov ako to dokladá množstvo drobných nálezov vo vrstvách (napr. bronzové a železné pracky, bronzové knižné kovanie, bronzové kovania čeleniek či opaska a rôzne nášivky a spinadlá odevu, bronzový krížik a medailónik, záušnice, prstene, koráliky, šatová spona), ktoré sa sem dostali z hrobov porušených mladšími hrobmi alebo zničených pri stavbe kostola. V hroboch sa našli železné a bronzové pracky, kovania opaska, ale aj šperky a drobné ozdoby – bronzové a strieborné prstene, strieborné záušnice, bronzové nášivky a koráliky, súčasti čelenky, ktorú tvorili zdobené lisované pliesky a i. V hroboch, ale aj

mimo

nich sa našli

rakúske, uhorské a české strieborné a medené mince. Najstaršie sú uhorské denáre z 12. storočia. Nález grajciara Františka I. z roku 1800 súvisí s poslednou fázou pochovávania na prikostolnom cintoríne.

Zamerali sme sa aj na preskúmanie vnútorného priestoru lode kostola. V jednej z výskumných sond bola v hĺbke 60 cm odkrytá kamenno-maltová deštrukcia. Predpokladáme, že ide o zvyšok základu staršieho (pôvodného románskeho) kostola, s ktorým súvisia aj tri rozrušené a čiastočne zničené kostrové hroby z 11. storočia. Preskúmali sme aj časť kamenných základov južnej steny lode gotického kostola, ktoré nadväzujú na základové múrovo južného presbytéria. Postupne sme pokračovali s odkrývaním mohutného kamenného základu

Masívna strieborná záušnica, 11. storočie.

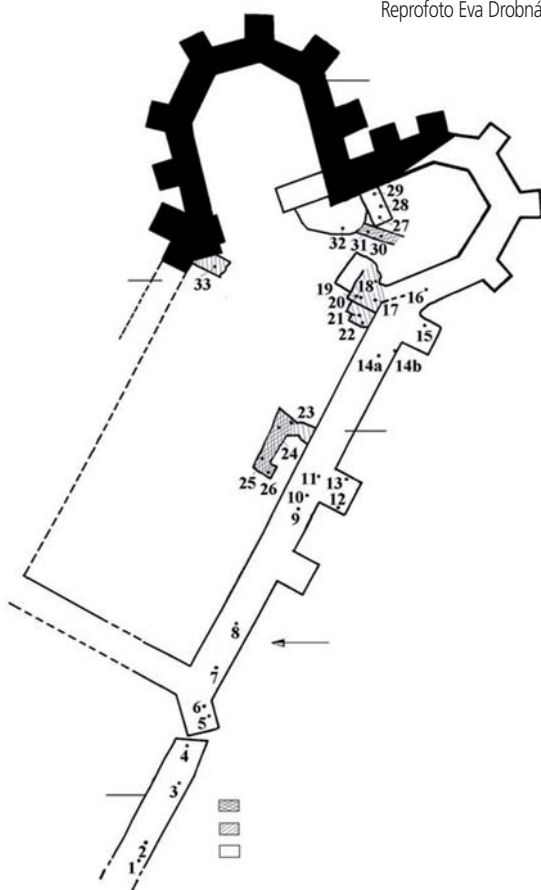
Solid silver earrings, 11th century.

Massiver silberner Ohring, 11. Jahrhundert

južnej steny lode kostola. Má šírku 1,50 m a je z lomového kameňa spájaného kvalitnou vápennou maltou. V odkrytej časti bol spevnený dvoma opornými piliermi, pričom jeho šírka v priestore piliera dosahuje až 2,90 m. Čiastočne sme preskúmali aj základ priečelia spevneného vnútorným pilierom a vonkajším rohovým oporným pilierom. V tejto časti na základy kostolnej lode nadväzoval základ mladšej architektúry, (preskúmaný v roku 2004) orientovaný kolmo smerom na dnešnú Detviarsku ulicu, pričom ďalej nepokračuje v tomto smere, ale sa pravouhlo lomí južným smerom k susednému domu (č. p. 11). Okrem toho boli odkryté základy južného presbytéria sakrálnej stavby. V jeho vstupnom priestore sme v roku 1992 našli veľa menších fragmentov kamenných architektonických článkov a zlomok kamennej plastiky.

Archeologické výskumy Balneologického múzea priniesli mnoho nových poznatkov o gotickom kostole a stredovekom cintoríne. Zaujímavé nálezy dokumentujú jednu časť bohatej, aj keď ešte stále tajomnej, stredovekej histórie Piešťan. ■

Reprofoto Eva Drobná

▲ Pôdorys preskúmanej časti stavby - stojace severné presbytérium (vyznačené čiernou farbou) a archeologickým výskumom preskúmaný základ južného presbytéria, južnej steny lode, časti priečelia a mladšej prístavby gotického kostola. Floor plan of the examined part of the building - the standing northern presbytery (marked in black) and archeologically researched foundation of the southern presbytery, the southern wall of the nave, parts of the facade and the newer additions to the gothic church.

Der Grundriss des untersuchten Bereichs des Bauwerkes – das bestehende nördliche Presbyterium (schwarz markiert) und das archäologisch untersuchte Fundament des südlichen Presbyteriums, der südlichen Schiffswand, eines Teils der Fassade und des jüngeren Anbaus der gotischen Kirche

▲ Kamenný základ južnej steny lode kostola a vrstva deštrukcie.

The stone foundation of the southern wall of the church's nave and a layer of rubble.
Das Steinfundament der Südwand des Kirchenschiffes und die Störungsschicht

In the oldest canonical records from the year 1560, it is mentioned that two churches – one parish church dedicated to St. Peter and another – monastery – dedicated to St. Stephen the King – were located in Piešťany. The latter was said to be outside the city and abandoned. A more detailed account of the monastery church is found in the canonical record from 1788. In it is written, among other things, that there were two churches in Piešťany – one (internal) was in the middle of the town square and the other (external) was on the outskirts of the town. The latter was described as very old and according to tradition, most likely, belonged to the Benedictine Abbey St. Hippolytus. Alojz Mednyánszky (1784 - 1844) captured a very nice legend concerning the Girl's Well in Piešťany, at which the image of Stephen the King appeared to the young maiden Borica and helped her to win the heart of the young bachelor Imre. Her father, however, did not accept him because he came from, although a noble, a rather poor family. According to another version of the legend, the water had healing powers, which were especially used to heal the ailments of small children. The well together with the church could have been a part of the monastery. The onetime, miraculous well can be found today on Detviarska Street no. 14 in the garden of a private house.

Professional water analysis was carried out by the hydrogeologist A. Rebro. The newest chemical analysis shows that it is mineral water with an overall mineralization of up to 2000 mg per litre of water, which is even higher than found in Piešťany's

thermal water. The legendary healing properties could thus, to a certain degree, be justified by this chemical composition.

This landmark was also the subject of the major Slovak painter, writer, and cultural activist Janko Alexy (1894 - 1970). In the article "Templar Monastery", published in "Piešťany Obzor" (local newspaper), he romantically describes a visit to the only gothic landmark in Piešťany. But he didn't stop here. He also tried to have the landmark historically renovated and made accessible to the public.

The Balneological Museum succeeded, thanks to the support of the town of Piešťany (and the fact that the town actually bought the parcel of land upon which the landmark is situated), during the years 1991 - 1994 and 2004 in examining the foundation of the gothic church and the central zone of the church cemetery.

As part of the research, we also investigated a part of the medieval cemetery, where they began to bury bodies even before the appearance of the gothic church. We discovered that the oldest graves

▼ Strieborné záušnice, stredovek, 11. - 12. storočie.
Silver earrings, Middle Ages, 11th - 12th century.
Silberohrringe, Mittelalter, 11. - 12. Jahrhundert

Foto Eva Drobná

▲ Kamenný základ južného presbytéria a južnej steny lode kostola s oporným pilierom.

The stone foundation of the southern presbytery and the southern wall of the church's nave with supporting column.
Das Steinfundament des südlichen Presbyteriums und der südlichen Wand des Kirchenschiffes mit einem Stützpfiler

▲ Jeden z kostrových hrobov skúmaný v roku 2004.
Pochovaný mal na páse veľkú železnú pracku.

One of the examined skeleton graves in 2004.
The buried body had a big iron buckle on his belt.

Eines der 2004 untersuchten Skelettgräber; der Beigesetzte trug im Taillenbereich eine große eiserne Gürtelschnalle

were from the 11th and 12th century. During the research, 234 graves were detected and examined. The original number of graves, however, cannot be accurately determined because a portion of them

were disturbed and partly destroyed in the past. However, there is no doubt that originally there were many more graves in this area as evidenced by the large number of minor findings (such as bronze and iron buckles, bronze books, brass fittings, brass headbands and belts and various patches and garments, a bronze cross and locket, earrings, rings, beads, and clasp pinafore), which have been unearthed and more than likely came from the more recent graves, which were disturbed or destroyed during the construction of the church. Also discovered in the graves were iron and brass buckles, belt fittings, as well as jewellery and small ornaments – bronze and silver rings, silver earrings, bronze appliques and beads, parts of headbands, which were decorated with moulded metal tabs and other things. Also found in the graves, as well as outside them, were Austrian, Hungarian and Czech silver and copper coins. The oldest Hungarian denars are from the 12th century. The discovery of the coins marked with Francis I from 1800 is connected to the final phase of burying bodies in the church cemetery.

We focused on examining the interior nave of the church. One of the research probes uncovered, at a depth of 60 cm, broken remnants of stone and mortar. We assume that it is the remainder of the foundation of the older (originally Roman) church, which is connected to three disturbed and partly destroyed skeleton graves from the 11th century.

We also examined part of the stone foundation of the southern wall of the nave of the gothic church, which was interlocked with the foundation wall of the southern presbytery. We gradually continued to uncover massive stone foundations of the south wall of the church's nave. It has a width of 1.50 m and is made of quarry stone joined together by quality lime mortar. The exposed portion was reinforced by two supporting columns, with the width in the area of the column reaching up to 2.90 m. We also partially examined the foundation of the facade of the supporting interior column and the outer, supporting corner column. In this section, on the foundation of the church's nave, was built the foundation of a newer structure (examined in 2004) which is oriented in a perpendicular direction to the present-day Detvianska Street, however, does not continue in this direction, but breaks at a right angle in a southern direction towards the neighbouring house (no. 11). In addition to this the foundation of the southern presbytery of the sacral building was also uncovered. In 1992, in its entrance area, we found several small fragments of stone architectural elements and shards of stone sculptures.

The archaeological research carried out by the Balneological Museum has resulted in a lot of new information and knowledge concerning the gothic church and medieval cemetery. These interesting findings have documented one part of the rich, although still mysterious, medieval, history of Piešťany. ■

▲ Pohľad na odokryté kostrové hroby stredovekého cintorína.
View of an uncovered skeleton grave from the medieval cemetery.
Blick auf die freigegebenen Skelettgräber des mittelalterlichen Friedhofs

Fragment kamennej plastiky - ruka držiaca okraj šiat alebo pláňa, 14. storočie.
Fragment of a stone sculpture - a hand holding the edge of a dress or coat, 14th century.
Das Fragment einer Steinplastik - eine Hand, die den Saum eines Kleides oder Umhanges hält, 14. Jahrhundert

Foto Eva Drobná

In der ältesten kanonischen Visitation aus dem Jahr 1560 wurden in Piešťany zwei Kirchen erwähnt – eine dem hl. Petrus geweihte Pfarrkirche und eine Klosterkirche, die dem hl. König Stephan geweiht war. Letztere soll außerhalb der Ortschaft gestanden haben und verlassen gewesen sein. Die ausführlichste Beschreibung der Klosterkirche befindet sich in der kanonischen Visitation aus dem Jahr 1788. Darin steht unter anderem geschrieben, dass es in Piešťany zwei Kirchen gab – eine in der Gemeinde, mitten auf dem Dorfplatz (innere Kirche) und die zweite (äußere Kirche) am Rande der Ortschaft. Auch sie war sehr alt und gehörte traditionsgemäß wahrscheinlich der Benediktinerabtei des hl. Hippolytus an.

Der Schriftsteller Alojz Mednyánszky (1784 - 1844) zeichnete eine wunderschöne Legende über den Mädchenbrunnen (Dievčenská studňa) in Piešťany auf. Bei diesem Brunnen soll dem Mädchen Borica der hl. König Stephan erschienen sein und ihr geholfen haben, den Jüngling Imro zum Mann zu nehmen. Ihr Vater war gegen ihn, da dieser zwar einem adligen, inzwischen jedoch verarmten

Geschlecht entstammte. Laut einer anderen Version der Legende verfügte das Wasser über eine genesende Kraft und heilte vor allem Krankheiten bei kleinen Kindern. Dieser Brunnen könnte, zusammen mit der Kirche, einen Bestandteil der Klosteranlage gewesen sein. Der einstige

Wunderbrunnen liegt heute in

der Detvianska Straße 14, im Garten eines Privathauses. Eine Fachanalyse des Wassers führte der Hydrogeologe A. Rebro durch. Die neuesten chemischen Analysen zeigten, dass es sich um ein Mineralwasser handelt, dessen Gesamtmineralisierung bei bis 2000 mg pro Liter Wasser liegt und somit höher als die der Piešťaner Thermalwässer. Seine heilende Wirkung könnte also zum gewissen Teil durch die chemische Zusammensetzung bedingt worden sein. Mit diesem Denkmal befasste sich auch der bedeutende slowakische Maler, Schriftsteller und Kulturaktivist Janko Alexy (1894 - 1970). In seinem Artikel „Das Templer-Kloster“, veröffentlicht in der Zeitung „Piešťanský obzor“, beschreibt er romantisch den Besuch dieses einzigen Denkmals der Gotik in Piešťany. Aber er beließ es nicht dabei und setzte sich dafür ein, dass es denkmalgerecht

gestaltet und der Öffentlichkeit zugänglich gemacht wurde.

Dem Balneologischen Museum gelang es dank der Unterstützung der Stadt Piešťany (und der Tatsache, dass die Stadt das Grundstück, auf dem das Denkmal steht, kaufte), in den Jahren 1991 bis 1994 und 2004, einen Teil der Fundamente der gotischen Kirche sowie den zentralen Bereich des anliegenden Kirchenfriedhofs zu untersuchen.

Im Verlauf der Erforschung untersuchten wir einen Teil des mittelalterlichen Friedhofs auf dem bereits vor der Entstehung der gotischen Kirche beigelegt wurde. Wir stellten fest, dass die ältesten Gräber aus dem 11. und 12. Jahrhundert stammen. Es wurden insgesamt 234 Gräber untersucht und erkannt. Ihre ursprüngliche Anzahl kann jedoch nicht genau bestimmt werden, da ein Teil von ihnen bereits in der Vergangenheit gestört oder vollständig zerstört worden ist. Es besteht kein Zweifel daran,

dass sich auf dieser Fläche ursprünglich viel mehr Gräber befanden, wie es zahlreiche kleine Funde in den Schichten belegen (z.B. Bronze- und Eisenschnallen, ein Buchbeschlag aus Bronze, Bronzebeschläge für Stirnbänder oder Gürtel, diverse

▼ Vzácná minca - strieborný viedenský fenig Albrechta I. (1282-1298).
A rare coin - a silver Viennese fenig with the depiction of Albrecht I (1282-1298).
Eine seltene Münze - der Wiener Silberpfennig des Albrecht I. (1282-1298)

▼ Uhorský strieborný denár, Ondrej II. (1205-1235), revers.
Hungarian kingdom silver denár, Ondrej II (1205-1235), reverse.
Ungarischer Silberdenar, Andreas II. (1205-1235), Revers

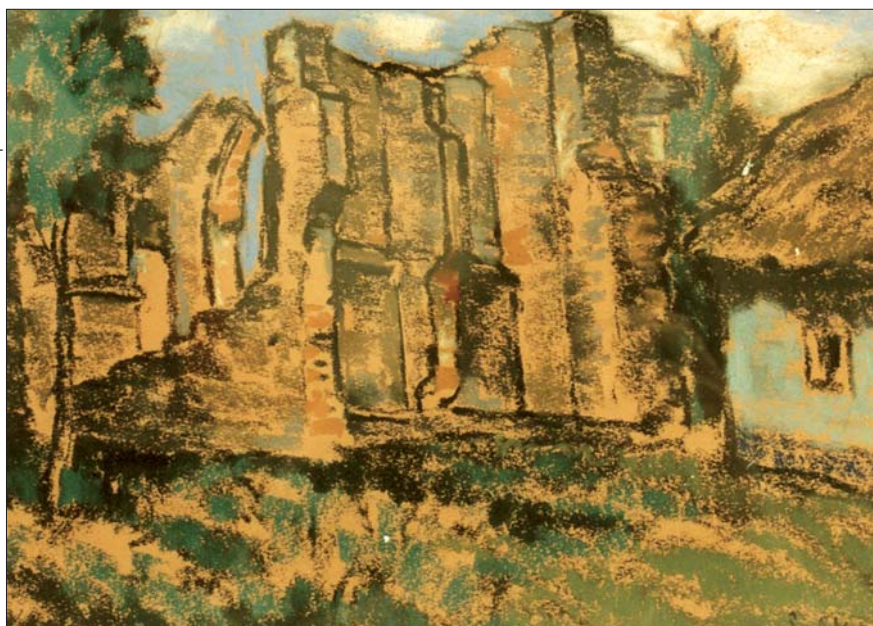
Foto Eva Drobná

▼ Starý kláštor, pastel od Janka Alexyho, 1932.
The Old Monastery, pastel by Janko Alexy, 1932.
Altes Kloster, Pastell von Janko Alexy, 1932

▲ Zrúcanina gotického kostola Starý kláštor, súčasný stav.
Ruins of the gothic church Old Monastery, present condition.
Ruine der gotischen Kirche Altes Kloster, der heutige Zustand

Reprofoto Eva Drobná

Aufnäher und Schließen zur Befestigung der Kleider, ein Bronzekreuz und ein kleines Medaillon, Ohrringe, Ringe, Perlen und eine Fibel), die hier aus Gräbern gelangten, die entweder durch jüngere Gräber gestört oder bei dem Bau der Kirche zerstört wurden. In den Gräbern wurden Eisen- und Bronzeschnallen entdeckt, Beschläge für Gürtel, aber auch Schmuck und kleine Zierelemente – Bronze- und Silberringe, Silberohrringe, Bronzaufnäher und Perlen, Teile eines Stirnreifes aus verzierten, gepressten Blechscheibchen u.a. In den Gräbern, aber auch außerhalb von ihnen, wurden österreichische,

ungarische und böhmische Silber- und Bronzemünzen entdeckt. Die ältesten davon sind ungarische Denare aus dem 12. Jahrhundert. Der Fund eines Groschen des Franz I., aus dem Jahr 1800, hängt mit der letzten Phase der Bestattungen auf dem Kirchenfriedhof zusammen.

Im Fokus unserer Aufmerksamkeit stand auch die Untersuchung des Innenraums des Kirchenschiffes. In einer der Sondagen wurde in der Tiefe von 60 cm eine Störung in Form von einem Stein-Mörtel-Mauerwerk freigelegt. Wir vermuten, dass es sich hierbei um die Überreste der Fundamente einer

älteren (der ursprünglichen romanischen) Kirche handelt, mit der auch drei gestörte und zum Teil zerstörte Skelettgräber aus dem 11. Jahrhundert im Zusammenhang stehen. Wir untersuchten ebenfalls einen Teil der Steinfundamente der Südwand im Schiff der gotischen Kirche, die an das Fundament-Mauerwerk des südlichen Presbyteriums anschließt. Im weiteren Verlauf legten wir nach und nach das mächtige Fundament der Südwand des Kirchenschiffes frei. Seine Breite beträgt 1,50 m, es besteht aus Bruchstein, verbunden mit qualitativ hochwertigem Kalkmörtel. Im freigelegten Abschnitt war das Fundament durch zwei Stützpfeiler verstärkt, wobei seine Breite im Bereich der Pfeiler bis zu 2,90 m beträgt. Eine teilweise Untersuchung führten wir auch am Fundament der Frontseite durch, die mit einem innen liegenden Pfeiler und einem außen liegenden Eckpfeiler verstärkt war. In diesem Abschnitt schloss an die Fundamente des Kirchenschiffes ein Fundament jüngerer Architektur an (untersucht im Jahr 2004), mit senkrechter Ausrichtung zur heutigen Detvianska Straße, wobei es in seinem weiteren Verlauf nicht mehr dieser Richtung folgt, sondern rechtwinklig in Richtung des benachbarten Hauses (Nr. 11) bricht. Darüber hinaus wurden die Fundamente des südlichen Presbyteriums des sakralen Bauwerkes freigelegt. In seinem Eingangsbereich entdeckten wir 1992 zahlreiche kleinere Fragmente von architektonischen Elementen aus Stein sowie ein Fragment einer Plastik aus Stein.

Die archäologischen Untersuchungen des Balneologischen Museums brachten viele neue Erkenntnisse über die gotische Kirche und den mittelalterlichen Friedhof zutage. Die interessanten Funde dokumentieren einen Teil der ereignisreichen, wenn auch immer noch geheimnisvollen mittelalterlichen Geschichte der Stadt Piešťany. ■

Imrich Erdődy (1854 - 1925) vlastnil piešťanské kúpele od roku 1906 až do svojej smrti v roku 1925. Počas tohto obdobia musel prekonať neľahké obdobie 1. svetovej vojny (1914 - 1918) ako aj spoločenské a politické, ale i majetkové zmeny súvisiace s rozpadom Rakúsko-Uhorskej monarchie, so vznikom nového štátu - Československa a s pozemkovou reformou.

Imrich Erdődy (1854 - 1925) owned the Piešťany spa from 1906 up until his death in 1925.

During this time, he had to overcome the difficult periods of World War I (1914 - 1918), which saw great social, political as well as property changes brought about by the fall of the Austro-Hungarian Empire and the emergence of the new state – Czechoslovakia – as well as other land and territorial reforms.

Emmerich (Imrich) Erdődy (1854 - 1925) besaß das Heilbad Piešťany von 1906 bis zu seinem Tod im Jahre 1925. In diesem Zeitraum musste er die schwierige Zeit des 1. Weltkrieges (1914 - 1918) überwinden sowie einen gesellschaftlichen und politischen Wandel und Veränderungen in den Besitzverhältnissen, die mit dem Zerfall der Österreichisch-Ungarischen Monarchie, der Entstehung des neuen Tschechoslowakischen Staates und der Bodenreform einhergingen.

▲ Portrét Viliama Erdődyho, neznámy autor, okolo roku 1920.

Portrait of Viliam Erdődy, unknown artist, around 1920.

Ein Portrait von William Erdődy, unbekannter Autor, um 1920

Úloha Erdődyovcov v historickom vývoji Piešťan

III. časť

The Role of the Erdődy Family in the Historical Development of Piešťany part III

Die Rolle der Erdődys in der geschichtlichen Entwicklung von Piešťany Teil III.

Vladimír Krupa

▲ Erdődyovská kúria v Starých Piešťanoch, letecká fotografia, okolo roku 1927.

Erdődy mansion in Old Piešťany, aerial photograph, around 1927.

Das Herrenhaus der Erdődys in Alt Piešťany, Luftaufnahme, um 1927.

Napriek tomu, že Erdődyovci vlastnili v Piešťanoch kúpele, rôzne budovy a pozemky, ich vplyv na vývoj Piešťan, ale i kúpeľov zoslabil. Veľké investície a rozvoj ovplyvňovali predovšetkým Winterovci. Krátko pred 1. svetovou vojnou postavili a sprevádzkovali liečebno-ubytovací komplex - Hotel Thermia Palace a kúpeľný dom Irma (1910 - 1912). A potom až do zániku monarchie bola najvýznamnejšou investíciou stavba komplexu Pro patria pre ranených a chorých vojakov rakúsko-uhorskej armády v rokoch 1915 - 1916. Erdődyovci sa počas vojny venovali charitatívnej činnosti, predovšetkým v Hlohovci a Leopoldove (napr. zriadenie ošetrovne pre vojakov na železničnej stanici v Leopoldove).

Po smrti Imricha Erdődyho zdedil erdődyovské majetky jeho syn Viliam (1887 - 1959). Piešťanské kúpele v medzivojnovom období zažili obdobie rozkvetu. Vďaka aktivitám ich nájomcov – Ľudovíta a Imricha Winterovcov - boli vyhľadávané nielen pre skvelé liečebné účinky termálnej vody a liečivého termálneho bahna, ale aj vďaka bohatému kultúrnemu a spoločenskému životu (koncerty, plesy, lekárske kongresy, športové

podujatia a i). Viliam Erdődy však do týchto aktivít vstupoval len ojedinele. Bol napríklad čestným predsedom Piešťanského golfového klubu a jeden z turnajov sa hral o putovný pohár grófa Erdődyho.

Z tých čias sa zachoval veľmi zaujímavý dokument, tzv. „Odhad Piešťanskej kúpeľy patriacej Pánstvu Dr. Viléma Erdődyho v roku 1927“, ktorý vypracoval Vincenc Petró, staviteľ z Bratislavy pre majiteľa kúpeľov. Nachádzame tu unikátne údaje - stručný opis každej budovy v piešťanských kúpeľoch, jej pôdorys ako aj nadobúdaciú cenu a cenu zníženú o amortizáciu. Detailne nám umožňuje poznať všetky budovy, ale i drobné stavebné prvky v teréne (záhradníctvo, ohrady, včelín a i.), a tiež park. Zaujímavé sú aj cenové relácie. Napríklad teplé pramene boli ocenené na 1 800 000 korún československých.

S postupne sa zhoršujúcou politickou situáciou v rokoch 1938 - 1939, rozpadom Československa a vznikom Slovenskej republiky zosilneli snahy o zoštatnenie kúpeľov. Napokon k nemu došlo na základe zákona 232/1940 o využití liečivých a minerálnych prameňov. Viliam Erdődy dostal náhradu vo výške „obecnej hodnoty“ čo

predstavovalo 10 miliónov korún. Bol to zároveň koniec „éry Erdődyovcov“ v tunajších kúpeľoch.

Pred príchodom Červenej armády koncom vojny, v roku 1945 Viliam Erdődy odišiel z územia Slovenska do Rakúska. Neskôr žil vo Švajčiarsku, kde 24. júna 1959 zomrel. Bol posledným mužským potomkom hlohovských Erdődyovcov.

V rokoch 1947 až 1948 bolo rozhodnuté a napokon samostatným výmerom aj schválené zbúranie kaštieľa, respektíve kúrie Erdődyovcov v Starých Piešťanoch (na dnešnej Ulici Pod Párovcami, kde dnes stoja bytové domy postavené pre zamestnancov štátnych lesov). Piešťany prišli nielen o zaujímavý objekt, ale aj o pamiatku priamo spätú s Erdődyovcami. ■

Despite the fact that the Erdődy family owned the Piešťany spa and various buildings and land, their influence on the development of Piešťany as well as the spa gradually began to decrease. Large investments and development was being carried out mostly by the Winter family. Shortly before World War I, they built and put into operation the treatment-accommodation complex – Hotel Thermia Palace and the spa house Irma (1910 – 1912). And later, up until the fall of the monarchy, the most

important investment was the building of the Pro Patria complex for injured and sick soldiers from the Austro-Hungarian army between the years 1915 – 1916. During the War, the Erdődy family devoted their efforts and money to charitable activities – especially in Hlohovec and Leopoldov (ie. setting up a dispensary for soldiers at the railway station in Leopoldov).

After the death of Imrich Erdődy, the family possessions were inherited by his son Viliam (1887 – 1959). The interwar period was one of great prosperity for the Piešťany spa. Thanks to the activities of its leaseholders - Ludovít a Imrich Winter – the spa was sought after not just for the wonderful healing properties of its thermal water and healing thermal mud, but also thanks to its rich cultural and social life, which included concerts, balls, medical conferences, and sporting events, all of which were attended only occasionally by Viliam Erdődy. He also held the position of honorary chairman of the Piešťany golf club, which among its other tournaments also held the Count Erdődy Challenge Cup.

A very interesting documentary was made of these times called "The Assessment of the Piešťany Spa Belonging to Dr. Viliam Erdődy in 1927", which was made for the owner of the spa by Vincenc Petrő, a builder from Bratislava. Some unique information can be found here – a brief description of every building in the Piešťany Spa, their floor plans as well as the acquisition cost and the price minus depreciation. The details give us a much clearer picture of the buildings as well as details of the building materials in the field (gardening, fencing, apiary, and so on) and the park. The prices are also quite interesting. For example, the hot springs were valued at 1,800,000 Czechoslovak crowns.

The gradually deteriorating political situation between 1938 and 1939 and the break up of Czechoslovakia and the rise of the Slovak Republic led to intensified efforts to nationalize the spas. This was finally accomplished as a result of the Law 232/1940 on the use of healing and mineral springs. Viliam Erdődy received compensation of "communal value" in the amount of 10 million crowns. This marked the end of the "Erdődy Era" in the local spas.

Before the arrival of the Red Army at the end of the War, in 1945, Viliam Erdődy fled the territory of Slovakia to Austria. He later lived in Switzerland, where he died on June 24, 1959. He was the last male descendant of the Hlohovec Erdődy family. Between 1948 and 1949 it was ultimately decided and approved, through separate decrees, that the manor house, the Erdődy's mansion in Old Piešťany (on the present-day Street Pod Párovcami, where small blocks of flats were built for employees of the state forests), was to be demolished. Piešťany lost not only a very interesting building, but also a cultural landmark linking it directly back to the Erdődy family. ■

▲ Cena medzinárodného golfového turnaja v Piešťanoch - Erdődyho putovný pohár.

Prize for the international golf tournament in Piešťany the Erdődy Challenge Cup.

Die Trophäe des internationalen Golfturniers in Piešťany - der Erdődy-Wanderpokal

Trotz des Umstandes, dass die Erdődys in Piešťany das Heilbad, diverse Immobilien und Grundstücke besaßen, wurde ihr Einfluss auf die Entwicklung der Stadt, aber auch der Kureinrichtung schwächer. Große Investitionen und den Aufbau lenkte vor allem die Familie Winter. Kurz vor dem Ausbruch des 1. Weltkrieges ließen sie den Kurkomplex „Thermia Palace“ und „Irma“ (1910 - 1912), mit Behandlungsräumen und Unterkünften, errichten und zur Nutzung freigeben. Die bedeutendste Investition danach war bis zum Untergang der Monarchie der Bau des Komplexes „Pro Patria“ für verwundete und kranke Soldaten der österreichisch-ungarischen Armee, in den Jahren 1915 – 1916. Während des Krieges widmeten sich die Erdődys caritativen Tätigkeiten – vor allem in Hlohovec und Leopoldov (u.a. die Errichtung einer Krankenstation für Soldaten am Bahnhof in Leopoldov).

Nach dem Tod von Emmerich Erdődy erbte sein Sohn William (1887 - 1959) den Familienbesitz. Das Heilbad Piešťany erlebte in der Zwischenkriegszeit seine Blütezeit. Dank der Aktivitäten seiner Pächter - Ludwig und Emmerich Winter - war es nicht nur wegen der

hervorragenden Heilwirkungen des Thermalwassers und des Thermalschlammes gefragt, sondern auch dank des abwechslungsreichen kulturellen und gesellschaftlichen Lebens. Dazu gehörten Konzerte, Bälle, medizinische Kongresse, Sportveranstaltungen u.a. An diesen Aktivitäten beteiligte sich William Erdődy jedoch nur sporadisch. Er hatte z.B. den Ehrenvorsitz im Golfclub Piešťany und eines der Turniere wurde um den Wanderpokal des Grafen Erdődy gespielt.

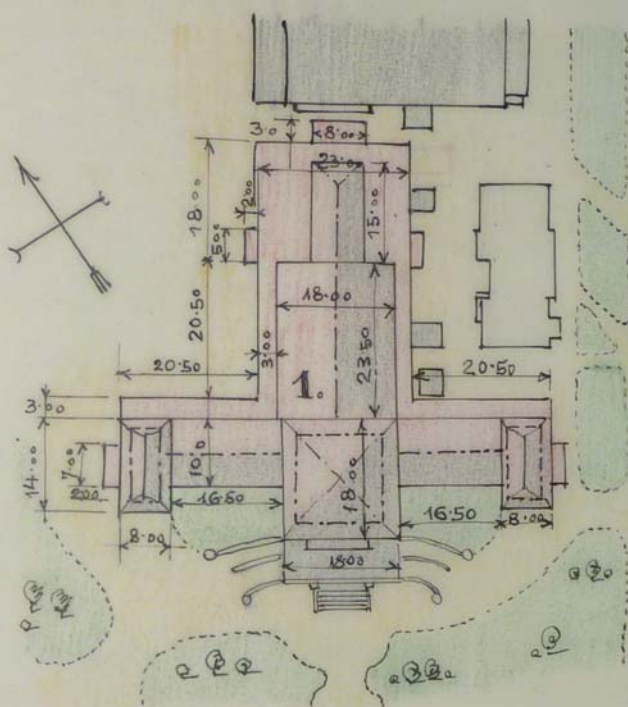
Aus dieser Zeit blieb uns ein hoch interessantes Dokument erhalten, die sog. „Schätzung des Heilbades, zugehörig zum Besitz von Dr. William Erdődy im Jahre 1927“, ausgearbeitet von Vincenc Petrő, einem Bauunternehmer aus Bratislava, für den Eigentümer des Heilbades. Darin befinden sich absolut einmalige Angaben - eine detaillierte Beschreibung aller Gebäude im Heilbad Piešťany und deren Grundrisse sowie die Höhe des Anschaffungspreises und des Preises abzüglich Abschreibungen. Das Dokument gibt detaillierten Aufschluss über alle Objekte sowie kleinere Bauelemente im Gelände (Garten-gestaltung, Einfriedungen, Bienenstöcke u.a.) und auch über den Park. Interessant sind ebenfalls die

▼ Budova Kúpeľov Františka Jozefa, plánik z "Odhadu Piešťanskej kúpeľy patriacej Pánstvu dr. Viléma Erdődyho v roku 1927"
Floor plan of the Franz Joseph spa from the "The Assessment of the Piešťany Spa Belonging to Dr. Viliam Erdődy in 1927"
Das Gebäude des Franz-Joseph-Bades, ein Plan aus der „Schätzung des Heilbades, zugehörig zum Besitz von Dr. William Erdődy im Jahre 1927“

▲ Zámok Erdődyovcov v Hlohovci, letecká fotografia, okolo roku 1927.
Erdődy castle in Hlohovec, aerial photograph, around 1927.
Das Erdődy-Schloss in Hlohovec, Luftaufnahme, um 1927

X. Franc Jozefova budova.

Preisverhältnisse. So wurden beispielsweise die Thermalquellen auf 1.800.000 tschechoslowakische Kronen geschätzt.

Mit der sich allmählich verschlechternden politischen Situation in den Jahren 1938 - 1939, dem Zerfall der Tschechoslowakei und der Entstehung der Slowakischen Republik, wurden die Bemühungen um die Verstaatlichung des Heilbades stärker. Dazu kam es zuletzt auf Grundlage des Gesetzes 232/1940 über die Nutzung von Heil- und Mineralwasserquellen. William Erdődy erhielt eine Entschädigung in Höhe des „allgemeinen Wertes“, der 10 Millionen Kronen darstellte. Das war gleichzeitig das Ende der „Erdődy-Ära“ im hiesigen Heilbad.

Vor der Ankunft der Roten Armee am Ende des Krieges, im Jahre 1945, verließ William Erdődy die Slowakei und ging nach Österreich. Später lebte er in der Schweiz, wo er am 24. Juni 1959 starb. Er war der letzte männliche Nachfahre des Erdődy-Zweiges aus Hlohovec.

In den Jahren 1947 bis 1948 wurde der Abriss des Herrenhauses der Erdődys in Alt Piešťany (heutige Straße Pod Párovami, in der Wohnblöcke für Angestellte der Staatsförsterei stehen) beschlossen und durch einen Sonderbescheid schließlich auch genehmigt. Piešťany verlor dadurch nicht nur ein interessantes Bauwerk, sondern auch ein direkt mit dem Erdődy-Geschlecht verbundenes Andenken. ■

Foto Ladislav Duračka

Balóny nad Piešťanmi

Balloons Over Piešťany Heißluftballons über Piešťany

Kornel Duffek

Balóny štartovali z bezprostrednej blízkosti rieky Váh, za Krajinským mostom. Zaujímavé bolo sledovať už samotné nafúkanie balónov a prípravu na štart. Ten „náš“ sa odlepil od zeme o 18:20 h. Pri stúpaní sa najskôr naskytl pohľad na vážsku priehradu Slňava a centrálnu časť mesta. Jemný juhozápadný vietor nasmeroval potom balóny priamo nad dejisko Cityfestu – Námestie slobody a Rázusovu ulicu. Úmerne so stúpaním sa rozširoval aj horizont. Balón preletel cez Staré Piešťany k letisku. Tam sa na jednej strane objavila panoráma Považského Inovca a Tematínskych vrchov, z druhej Malých

Jedným zo sprievodných programov multižánrového open air festivalu. Cityfest, ktorý sa konal v dňoch 17. - 19. mája 2013 v rámci pripomenutia si 900. výročia prvej písomnej zmienky o Piešťanoch, bola balónová fiesta. V posledný deň tohto kultúrno-spoločenského podujatia, zameraného skôr na mladšiu vekovú kategóriu, dorazilo z Košíc sedem teplovzdušných balónov. Kto mal chuť (a, samozrejme, peniaze) mohol byť účastníkom 80-minútového letu balónom, čo je nepochybne veľký adrenalínový zážitok aj v prípade, keď prúdenie vzduchu je dosť skromné.

One of the accompanying programs of the multi-genre open air festival Cityfest, which took place from May 17 - 19, 2013 as part of the 900th anniversary of the first written mention of Piešťany, was the balloon fiesta. On the last day of this social and cultural event seven hot-air balloons from Košice appeared, which were meant mostly to entertain the younger folks in attendance. Whoever wanted (and had the money) could participate in a one-hour balloon flight, which is undoubtedly an adrenaline experience, even if the winds are light.

Einer der begleitenden Programmpunkte des vielschichtigen Open-Air-Festivals „Cityfest“, das in den Tagen vom 17. bis 19. Mai 2013 anlässlich des 900. Jahrestages der ersten schriftlichen Erwähnung von Piešťany stattfand, war eine „Ballon-Fiesta“. Am letzten Tag dieses kulturgesellschaftlichen Events, in dessen Fokus vor allem die jüngere Generation stand, sind sieben Heißluftballon aus Košice eingetroffen. Wer Lust hatte (und natürlich auch das nötige Kleingeld) konnte an einer einstündigen Ballonfahrt teilnehmen, was zweifelsohne zu den großen Adrenalin-Erlebnissen zählt, selbst dann, wenn die Luftströmung eher bescheiden ist.

Foto Ladislav Duračka

▲ Časť centra mesta a južnej polovice Kúpeľného ostrova. V pozadí obec Banka.
A part of the city centre and the southern half of the Spa Island. In the background is the village Banka.
Ein Teil des Stadtzentrums und der Südhälfte der Kurinsel, im Hintergrund die Ortschaft Banka

▼ Príprava balóna na let. V pozadí Krajinský most.
Preparing the balloon for flight. In the background is the County Bridge.
Die Vorbereitung eines Ballons für den Flug, im Hintergrund die „Krajinský“ Brücke

Foto Ladislav Duračka

Karpát. Let pokračoval k obci Pobedim. Tamojší opevnený kostol poskytol neobyčajne krásny pohľad. Horšie bolo, že prúdenie vzduchu práve vtedy celkom ustalo a balón sa bezmála 40 minút skoro nehýbal. Nakoniec sa pohol, ale ďaleko už nedoletel – skončil o kúsok ďalej v obci Očkov. Ani ostatné balóny nedoleteli oveľa ďalej s výnimkou jedného, ktorý sa dostal do výšky 1000 metrov. V tej výške bolo už živšie prúdenie, ktoré ho zavialo do Nového Mesta nad Váhom.

Plastické podvečerné svetlo využil náš spolupracovník, zručný fotoreportér Ladislav Duračka, ktorý z balóna urobil množstvo fotografií. Niektoré z nich pripájame, aby čitatelia videli, aké krásne sú Piešťany a ich okolie z vtácej perspektívy.

A keď sme už pri balónoch, patrí sa pripomenúť ešte jedno výročie - pred 230 rokmi prvýkrát vzlietol teplovzdušný balón s ľudskou posádkou. Tvorili ju fyzik Pilâtre de Rozier a markíz d'Arlandes. Mená napovedajú, že tí dvaja odvážlivci boli Francúzi. Nemali k dispozícii plynovú bombu, preto plnili balón dymom z papiera, vlhkej slamy a ovčej vlny. Takáto zmes nepochybne hodne zapáchala, preto lety balónom vo svojich pionierskych časoch boli síce veľmi vzrušujúce, ale účastníci si sviežeho vzduchu neužili.

Snáď toto výročie je podnetom aj pre prípravu Balónovú megafiestu, ktorá sa má uskutočniť na piešťanskom Letisku 6. - 7. septembra 2013 v rámci Dní národnej hrdosti. ■

The balloons were launched from an area near the Váh River, just past the County Bridge. It was also interesting just to watch the balloons being inflated and prepared for take off. "Ours" lifted off at 6:20 pm. During the ascension, the first view was of the Slňava dam and the centre of the city. A light south-westerly wind sent the balloons directly over the area where Cityfest was being held – Freedom Square and Rázusova Street (Námestie slobody and Rázusova ulica). As we rose higher the horizon began to expand wider and wider. The balloon floated over Old Piešťany to the airport. On one side appeared a panoramic view of the Považský Inovec mountain range and the Tematínske vrchy (peaks) and on the other side the Small Carpathians. The flight continued on towards the village of Pobedim. The local fortified church provided an unusually beautiful sight. Unfortunately, however, it was at this point that the wind completely stopped and the balloon hardly moved at all for the next 40 minutes. Finally it started moving again, but not very far – and we ended up not far from the village of Očkov. None of the other balloons flew much further either, except for one, which rose to a height of 1000 metres. At that height there was a livelier wind current, which blew the balloon all the way to Nové Mesto nad Váhom.

Our colleague, the skilled photojournalist Ladislav Duračka, took advantage of the beautiful, early-evening light to take numerous shots from the balloon. We are attaching them along with this article so that the readers can see, from a bird's eye view, just how beautiful Piešťany and the surrounding area are.

And since we are on the subject of balloons, it would also be worth mentioning another anniversary – 230 years ago the first hot air balloon with a manned crew was launched. It was manned by the physicist Pilâtre de Rozier and the Marquis d'Arlandes. The names suggest that the two adventurers were French. They did not have gas cylinders, which is why they filled the balloons with smoke made from burning paper, damp hay, and sheep's wool. Such a mixture, undoubtedly smelled quite bad, which is another reason why the early years of ballooning were quite exciting, even though you didn't get to enjoy the fresh air.

Perhaps it is also this anniversary which was the catalyst for the upcoming Balloon Megafiesta, which is to be held at the airport September 6 – 7, 2013 as part of the "Days of National Pride". ■

Die Heißluftballons starteten aus unmittelbarer Nähe des Flusses Waag, hinter der „Krajinský“ Brücke. Spannend war allein schon das Zusehen bei dem Aufblasen und der Vorbereitung für den Start. „Unser“ Ballon löste sich vom Boden um 18:20 Uhr. Bei dem Aufstieg bot sich zuerst ein

Blick auf den Waag-Stausee Slňava und das Zentrum der Stadt. Ein leichter südwestlicher Wind steuerte danach die Ballons direkt über den Austragungsort des „Cityfest“ – den Platz Námestie slobody und die Rázusova Straße. Mit dem Aufstieg erweiterte sich gleichmäßig auch der Horizont. Der Ballon überflog das Alte Piešťany in Richtung Flughafen. Dort öffnete sich auf der einen Seite das Panorama des Gebirges Považský Inovec und der Bergkette Tematínske vrchy, auf der anderen das Panorama der Kleinen Karpaten. Der Flug ging weiter in Richtung der Ortschaft Pobedim. Die dortige Wehrkirche bot einen ungewöhnlich schönen Anblick. Unerfreulich war nur, dass die Luftströmung gerade dann aussetzte und der Ballon sich beinahe 40 Minuten kaum bewegt hat. Schließlich setzte er sich wieder in Bewegung, flog jedoch nicht mehr sehr weit und endete einen Katzensprung weiter, in der Ortschaft Očkov. Auch die restlichen Ballons konnten nicht viel weiter fliegen, mit Ausnahme eines, der auf eine Höhe von 1.000 m aufgestiegen war. In dieser Höhe herrschte eine etwas lebendigere Strömung, die ihn nach Nové Mesto nad Váhom hinauswehte.

Das plastische frühabendliche Licht nutzte unser Mitarbeiter, Ladislav Duračka, ein versierter Fotoreporter, um zahlreiche Fotos aus dem Ballon zu machen. Einige davon fügen wir an, damit unsere Leser sehen können, wie wunderschön Piešťany und seine Umgebung aus der Vogelperspektive ist.

Und wenn wir schon bei dem Thema Ballons sind, es wäre angebracht, sich an dieser Stelle einen weiteren Jahrestag ins Gedächtnis zu rufen: vor 230 Jahren hob zum ersten Mal ein Heißluftballon mit menschlicher Besatzung ab.

▼ Pod nami na námestí sa práve schádzajú návštevníci koncertu. Directly under us concert-goers are gathering. Unter uns, auf dem Platz, versammeln sich gerade die Konzertbesucher

Foto Ladislav Duračka

▲ Juhovýchodná časť Piešťan s jazerom Sĺhava.
The south-eastern part of Piešťany with Sĺhava lake.
Der südöstliche Teil von Piešťany mit dem Stausee Sĺhava

Diese bestand aus dem Physiker Pilâtre de Rozier und dem Marquis d'Arlandes. Und wie ihre Namen bereits vermuten lassen, handelte es sich bei den zwei Wagemutigen um Franzosen. Sie hatten keine Gasflasche zur Verfügung, deshalb füllten sie ihren Ballon mit dem Rauch von Papier, feuchtem Stroh und Schafswolle. Dieses Gemisch durfte mit Sicherheit relativ stark gerochen haben, deshalb gehen wir davon aus, dass Ballonfahrten zu ihren Pionierzeiten zwar sehr aufregend waren, ihre Teilnehmer jedoch die frische Luft kaum genießen konnten.

Dieser Jahrestag könnte auch der Anlass für die geplante „Ballon-Megafiesta“ sein, die im Rahmen der „Tage des Nationalstolzes“ am 6. und 7. September 2013 am Flughafen in Piešťany stattfinden soll. ■

◀ Opevnený kostol v Pobeďime z vtácej perspektívy.
A bird's eye view of the fortified church in Pobeďim.
Die Wehrkirche in Pobeďim aus der Vogelperspektive

Foto Ladislav Duračka

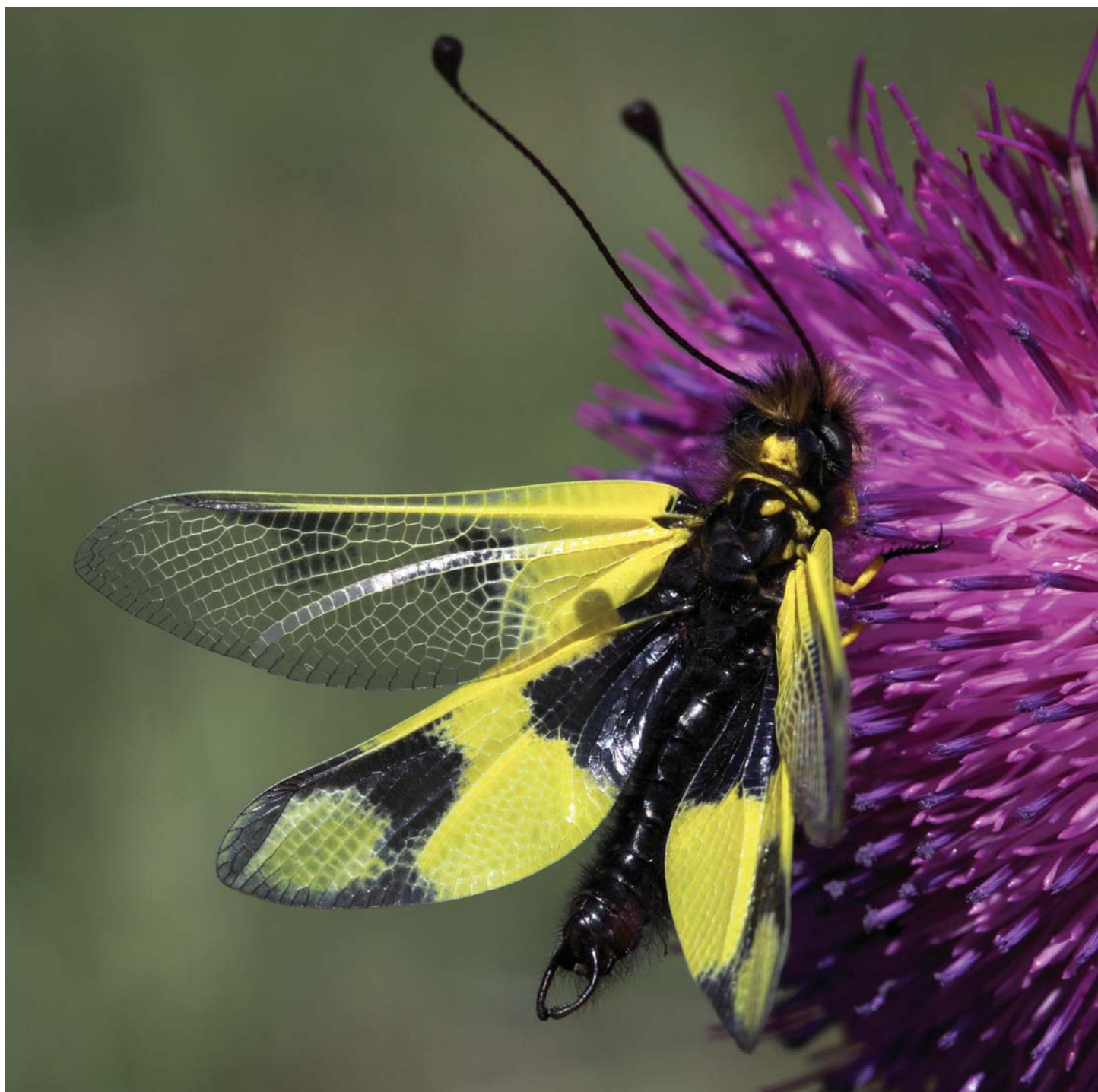

Foto Roman Tibenský

The Owl-Fly in
the Surroundings
of Piešťany

Der Östliche
Schmetterlingshaft
in der Umgebung
von Piešťany

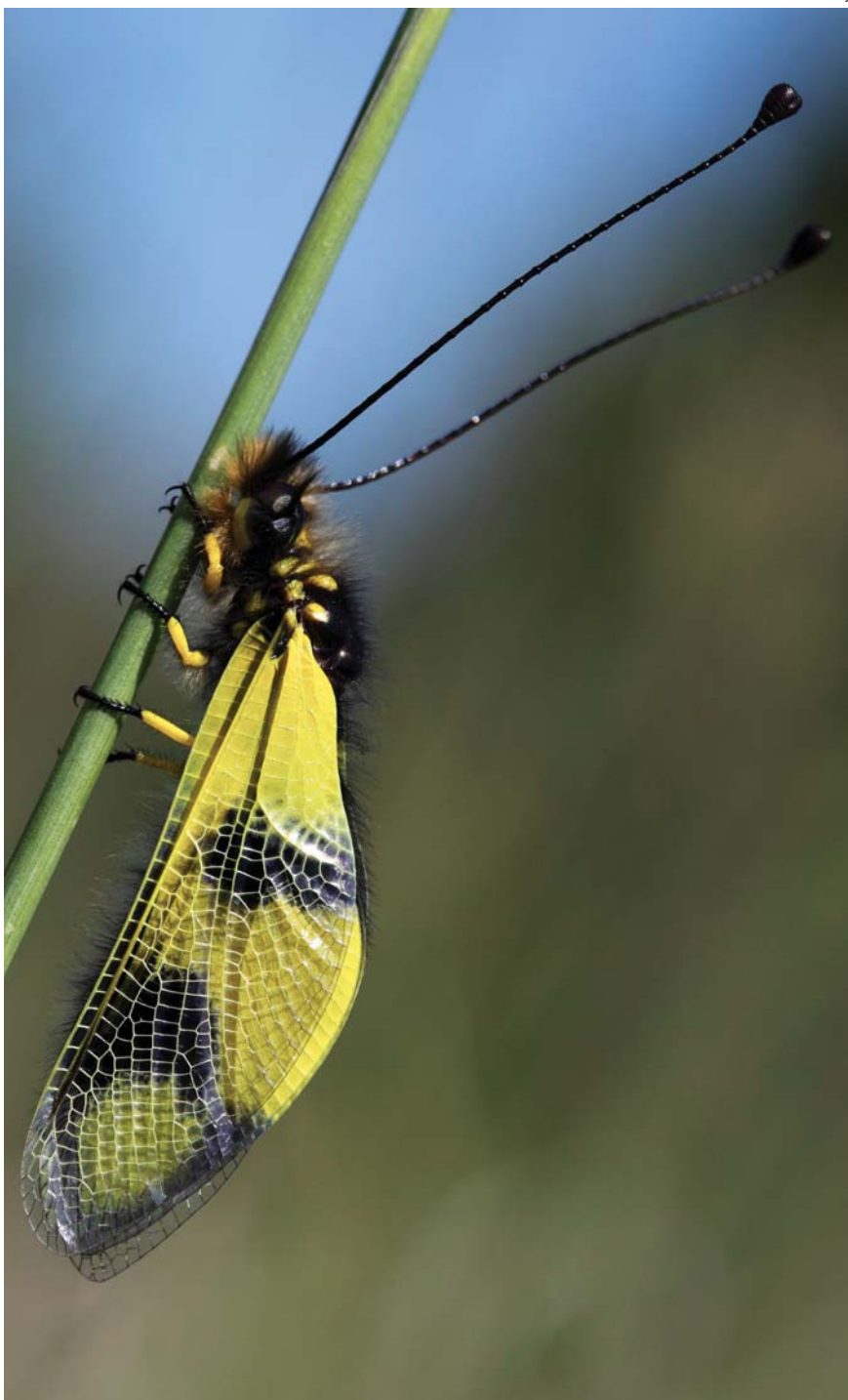
Ascalafus škvrnitokrídly v okolí Piešťan

Roman Tibenský

Pri potulkách v neďalekom Považskom Inovci môžeme koncom jari a začiatkom leta stretnúť zaujímavého živočícha, zástupcu zo sveta hmyzu, ktorý na prvý pohľad pripomína menšiu žltó-čiernu chlpatú vážku. Je to askalafus škvrnito-krídly (*Libelloides macaronius*), ktorý sa niekedy uvádza aj pod vedeckým názvom *Ascalaphus macaronius*. Nie je to však vážka, ale sieťokrídlovec z čelade askalafusovitých.

While hiking through the nearby Považský Inovec at the end of spring and beginning of summer, it is possible to come across an interesting living creature and representative of the insect world, which, at first sight, is reminiscent of a yellow-black hairy dragonfly. In fact it is the owl-fly (*Libelloides macaronius*), which is also sometimes referred to by the scientific name *Ascalaphus macaronius*. However, it is not a dragonfly, but rather a lacewing fly from the *Ascalaphus* family.

Unterwegs im unweit liegenden Gebirge Považský Inovec können wir zum Ende des Frühlings und Beginn des Sommers einem interessanten Lebewesen begegnen, einem Vertreter des Insekten-Reiches, dessen erster Anblick an eine kleinere, gelb-schwarz gefärbte, haarige Libelle erinnert. Es ist der Östliche Schmetterlingshaft (*Libelloides macaronius*), der auch unter der wissenschaftlichen Bezeichnung *Ascalaphus macaronius* bekannt ist. Er gehört jedoch nicht zu den Libellen, sondern ist ein Netzflügler aus der Familie der Schmetterlingshafte (*Ascalaphidae*).

Tento zástupca teplomilnej entomofauny (hmyzej fauny) dosahuje na území Slovenska severnú hranicu svojho rozšírenia. Vyskytuje sa najmä na teplých biotopoch južného a juhozápadného Slovenska, aj keď je známy z ďalších iných lokalít. Dospelé jedince - imága - žijú na xerothermných (suchých a teplých) stepných až lesostepných stanovištiach v druhej polovici júna až v prvej polovici júla. Väčšinou sa vyskytuje ojedinele, v niektorých rokoch býva hojnejší. Lieta za slnečných teplých dní, za polooblačného a oblačného počasia odpočíva na trávach alebo vegetácii. Po vyrušení pomerne prudko odlieta, ale po niekoľkých metroch si obyčajne sadá. Chvíľu má krídla roztvorené, potom si ich zloží pozdĺž tela. V rozpätí krídel meria 45 až 50 mm a má veľmi

dlhé tykadlá, ktoré sú na koncoch sploštené.

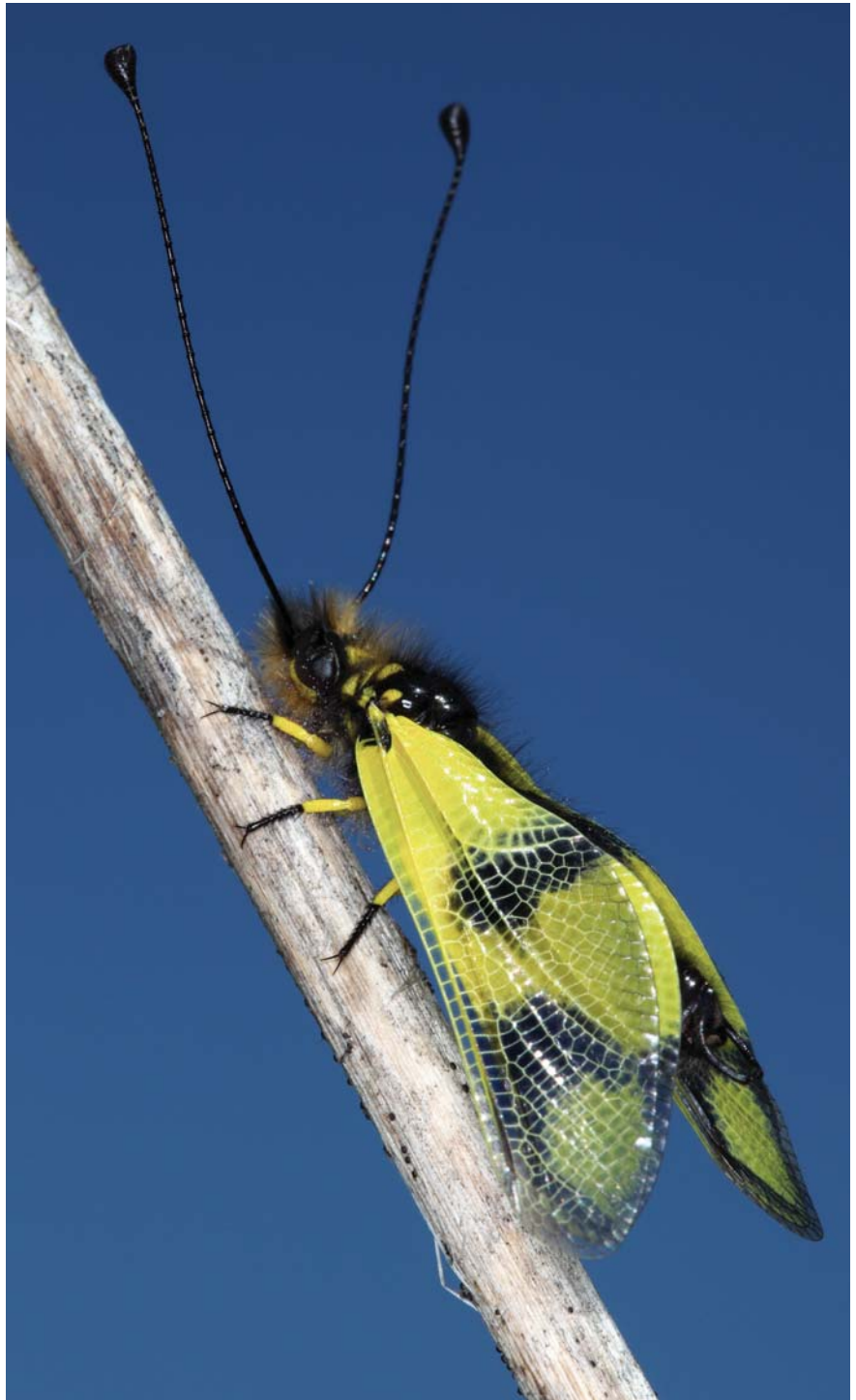
Z blízkeho Považského Inovca je askalafus známy z prírodných rezervácií Tematínske vrchy a Beckovské Skalice, ktoré sú zahrnuté v sústave chránených území členských krajín Európskej únie - Natura 2000 ako územia európskeho významu. Najbližšie k Piešťanom ho možno uvidieť nad susednou obcou Banka. Tieto fotografie vznikli pár kilometrov od Piešťan pri obciach Hubina a Jaľšové.

Ochrana tohto zákonom chráneného a ohrozeného druhu spočíva, tak ako u väčšiny druhov, v zachovaní biotopov a prírodných podmienok potrebných pre ich vývoj. Dôležitá je ochrana stepných a lesostepných lokalít pred zarastaním drevinami, čo sa v odbornej terminológii nazýva sukcesiou. ■

This representative of the thermophilic entomofauna (insect fauna) reaches the northern most point of its area of habitation in Slovakia. It is mostly found in the warm habitats of south and south-western Slovakia, although it may also be found in other locations. Adults – imago – thrive in the dry and warm steppes and wooded-steppes in the second half of June to the first half of July. The presence of *Ascalaphus* is usually sporadic, more abundant in some years, less in others. They fly during warm sunny days and rest in the grass or on other vegetation during cloudy or partly-cloudy weather. When disturbed, it relatively sharply takes off, but after a few metres usually lands again. For a moment its wings are outstretched and then brought back in along the sides of its body. Its wing span measures 45 to 50 mm and it has very long antennae which are flattened at the ends.

From the nearby Považský Inovec the *Ascalaphus* is most often found in the Tematínske vrchy and Beckovské Skalice nature reserves, which are included in a system of protected territories of European Union member states known as Natura 2000 as sites of European importance. The closest site to Piešťany to where the *Ascalaphus* can be seen is in the neighbouring village of Banka. These photographs were taken a few kilometres from Piešťany near the villages of Hubina and Jalšové.

The protection of this legally protected and endangered species relies, as with most species, on the conservation of their habitats and the natural conditions necessary for their survival and growth. It is of the utmost importance to protect the steppe and wooded-steppe areas against the growth of woody plants, which in scientific terminology is known as plant succession. ■

Dieser Repräsentant der thermophilen Entomofauna (Insektenfauna) erreicht in der Slowakei die nördliche Grenze seiner Verbreitung. Er kommt in warmen Biotopen der südlichen und südwestlichen Slowakei vor, ist aber auch in anderen Lokalitäten bekannt. Erwachsene Exemplare - Imagines - leben in der zweiten Junihälfte bis in die erste Julihälfte in xerothermen (trockenen und warmen) steppen- oder waldsteppenartigen Habitaten. Der Schmetterlingshaft kommt meist vereinzelt vor, in manchen Jahren jedoch kann sein Vorkommen zahlreicher ausfallen. Er fliegt an sonnigen, warmen Tagen und bei teils wolkigem und bewölktem Wetter rastet er auf Gräsern oder

anderer Vegetation. Wird er gestört, so hebt er relativ rasant ab, lässt sich jedoch nach einigen Metern meist erneut nieder. Seine Flügel lässt er noch eine Weile aufgespannt, um sie danach entlang des Körpers zusammen zu legen. Mit ausgebreiteten Flügeln misst er 45 bis 50 mm und besitzt sehr lange, an den Enden abgeflachte Fühler.

Im naheliegenden Gebirge Považský Inovec ist das Vorkommen des Schmetterlingshaften in den Naturschutzreservaten Tematínske vrchy und Beckovské Skalice bekannt, die als Gebiete von gesamteuropäischer Bedeutung dem Netz naturgeschützter Gebiete der EU-Mitgliedsländer - Natura 2000 - angehören. In der unmittelbaren Nähe von Piešťany kann diese Schmetterlingsart oberhalb der

benachbarten Ortschaft Banka gesichtet werden. Diese Aufnahmen entstanden einige Kilometer von Piešťany entfernt, in der Nähe der Ortschaften Hubina und Jalšové.

Der Schutz dieser gesetzlich geschützten und gefährdeten Art beruht - wie bei den meisten Arten - in der Erhaltung ihrer natürlichen Lebensräume und der für ihre Entwicklung notwendigen natürlichen Voraussetzungen. Wichtig ist der Schutz der steppen- und waldsteppenartigen Lokalitäten vor einer Verbuschung, in der Fachterminologie Sukzession genannt. ■

Iron Maiden zažiarili na TopFeste

Foto Martin Palkovič

Robin McGuire

■ Jedna z najlepších vecí v Piešťanoch sú úžasné udalosti a koncerty, z ktorých TopFest je asi tým najväčším. A keď sa ešte dopytujete, že Iron Maiden sú headlinermi festivalu, nechajte všetko tak a utekajte si kúpiť lístok. Hudobníci z Iron Maiden to odpálili presne načas, o deviatej večer, na druhom najväčšom pódiu, aké kedy bolo postavené na Slovensku. Hrali celé dve hodiny. Líder kapely Bruce Dickinson predviedol svoj úžasný herecký a spevácky talent, keď popri behaní po pódiu zvládol bezchybne a s ľahkosťou triať aj vysoké tóny. Kapela, ktorá je na scéne už 38 rokov, zahrala väčšinu vecí z albumu *The Seventh Son of a Seventh Son* a tiež z najobľúbenejšieho CD *The Prisoner*. Znala pritom rovnako dobre a úderne ako v 80. rokoch. Na obrovskú radosť 30 000 fanúšikov prišiel v polovici predstavenia na pódium aj Eddie, preslávený maskot kapely, vo svojom tradičnom kostýme generála Custer. Všetci členovia kapely sú večnými zabávačmi – od zakladateľa a basgitaristu Steva Harrisa, cez gitaristov Dava Murraya, Adriana Smitha, a Janicka Gersa, až po fenomenálneho bubeníka Nicka McBraina. Všetci neustále tancovali a skákali z jednej strany pódia na druhú. Vek je pre nich očividne iba číslo. Týchto rockerov tak skoro nezastaví ani fakt, že sú päťdesiatnici.

Ďakujeme, TopFest, za tento skvelý zážitok. ■

Iron Maiden Rocks TopFest

■ One of the great things about living in Piestany is all the wonderful events and concerts and TopFest is well, tops. Hearing Iron Maiden was headlining this year's TopFest means run out to get your ticket to rock! On the second largest stage ever built in Slovakia, Maiden exploded right on time at 21:00 and played for two hours. With his best dramatic skills, lead vocalist Bruce Dickinson, flew across the stage hitting all the high notes with ease. The 38 year-old band sounds as strong and forceful as it did in the 80's with the set list including many songs from "The Seventh Son of a Seventh Son" album and "Prisoner" a definite fan favorite. Eddie, the renowned Maiden mascot, showed his face about halfway through in his General Custer rig to the delight of 30,000 fans. Ever the entertainers; founder and bassist, Steve Harris and guitarists, Dave Murray, Adrian Smith, and Janick Gers plus phenomenal drummer Nicko McBrain jumped and danced moving incessantly from one side of the stage to the other. Obviously age is just a number. These 50-somethings won't be stopping anytime soon.

Thank you TopFest for making it happen. ■

Iron Maiden erstrahlte auf „TopFest“

■ Eines der besten Dinge an Piešťany sind die phantastischen Ereignisse und Konzerte, von denen das „TopFest“ vermutlich das größte ist. Und wenn sie erst hören, dass Iron Maiden die Headliner dieses Festivals sind, lassen sie alles stehen und liegen und rennen los, um eine Karte zu kaufen.

Die Musiker von Iron Maiden gaben den Startschuss pünktlich, um 21.00 Uhr, auf der zweitgrößten Bühne, die in der Slowakei je gebaut wurde. Sie spielten ganze zwei Stunden. Der Bandleader Bruce Dickinson zeigte sein bemerkenswertes Schauspiel- und Gesangstalent, als er beim Sprinten über die Bühne mühelos und fehlerfrei die höchsten Töne traf. Die Band, die seit mittlerweile 38 Jahren in der Musikszene etabliert ist, spielte die meisten Titel von ihrem Album „The Seventh Son of a Seventh Son“ sowie von der beliebtesten CD „The Prisoner“. Dabei klang sie genauso gut und schlagkräftig wie in den 80er Jahren. Zur riesengroßen Freude der 30.000 Fans kam nach der ersten Hälfte des Konzertes auch Eddie, das legendäre Maskottchen der Band, in seinem traditionellen Kostüm als General Custer, auf die Bühne.

Alle Mitglieder der Band sind ewige Entertainer - von ihrem Begründer und Bassist Steve Harris, über die Gitarristen Dave Murray, Adrian Smith und Janick Gers, bis zu dem phänomenalen Schlagzeuger Nick McBrain. Alle tanzten ununterbrochen und sprangen von einem Ende der Bühne zum anderen. Das Alter ist für sie offenbar nur eine Zahl. Diese Rocker hält auch die Tatsache, dass sie mittlerweile über 50 sind, nicht so schnell auf.

Danke „TopFest“, für dieses sensationelle Erlebnis. ■

31. 8. - 7. 9. 2013

MAJSTROVSTVÁ SVETA V TENISE NOVINÁROV. Tenisový areál.
TENNIS WORLD CHAMPIONSHIP OF JOURNALISTS. Tennis complex.
WELTMEISTERSCHAFT DER JOURNALISTEN IM TENNIS Tennisplatz

1. 9. 2013

PIEŠŤANSKÝ AKVATLON. Kúpalisko Eva.
PIEŠŤANY AQUATLON. Swimming pool Eva.
„PIEŠŤANSKÝ AKVATLON“ Freibad Eva

2. 9. - 30. 9. 2013

JOZEF CILLER: SCÉNOGRAFIA V DIVADLE - DIVADLO V SCÉNOGRAFIÍ.
Dokumentačná výstava, Dom umenia
JOZEF CILLER: SCENOGRAPHY IN THEATRE - THEATRE IN SCENOGRAPHY.
Documentary exhibition, House of Art
JOZEF CILLER: SZENOGRAFIE IM THEATER - THEATER IN DER SZENOGRAFIE.
Dokumentations-Ausstellung, Haus der Kunst

3. 9. - 30. 9. 2013

EVA HARMADYOVÁ: METALLINES - MEDAILY, PLAKETY A
„OBRAZORELIÉFY“. Výstava, Dom umenia
EVA HARMADYOVÁ: METALLINES - MEDALS, PLAQUES,
„PICTURE-RELIEFS“. Exhibition, House of Art
EVA HARMADYOVÁ: METALLINES - MEDAILLEN, PLAKETTEN
UND „BILDRELIEFS“ Ausstellung, Haus der Kunst

3. 9. 2013

DAVID DI FIORE (USA).
Záverečný koncert Organových dní. Dom umenia
DAVID DI FIORE (USA). Closing concert of Organ Days. House of Art
DAVID DI FIORE (USA) Abschlusskonzert der Orgeltage Haus der Kunst

3. 9. - 22. 9. 2013

PAVOL MIČA - OBRAZY / PICTURES / BILDER
Galéria Fontána / Fontána Gallery / Galerie „Fontána“

6. 9. - 7. 9. 2013

BALÓNOVÁ MEGAFIESTA. Dni národnej hrdosti. Letisko Piešťany
BALLOON MEGAFIESTA. National Pride Days. Piešťany Airport
BALLON-MEGAFIESTA Tage des Nationalstolzes Flughafen Piešťany

6. 9. - 12. 9. 2013

CINEMATIK - medzinárodný filmový festival. Dom umenia, KSC Fontána
CINEMATIK - international film festival. House of Art, KSC Fontána
„CINEMATIK“ - internationales Filmfestival Haus der Kunst, KSC „Fontána“

9. 9. 2013

SPOMIENKA NA HOLOKAUST. KSC Fontána, Pamätník holokaustu.
MEMORIES OF THE HOLOCAUST. KSC Fontána, Holocaust memorial.
ERINNERUNG AN DEN HOLOCAUST KSC „Fontána“, Holocaust-Denkmal

18. 9. - 22. 9. 2013

VICTORIA REGIA - národná súťaž v aranžovaní kvetov.
Kongresová hala SLK Piešťany, a.s.
VICTORIA REGIA - national competition in flower arranging.
Congress Hall of Piešťany Spa, a.s.
„VICTORIA REGIA“ - Landeswettbewerb in Blumen-Arrangements
Kongresshalle der SLK Piešťany AG

19. 9. 2013

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE 33. DIVADELNEJ SEZÓNY 2013. SND:
Márius von Mayenburg - Ksicht. Dom umenia
CEREMONIAL OPENING OF THE 33rd THEATRE SEASON 2013. SND:
Márius von Mayenburg - The Mug. House of Art
FEIERLICHE ERÖFFNUNG DER 33. THEATERSAISON 2013 Slowakisches
Nationaltheater: Marius von Mayenburg - „Der Hässliche“ Haus der Kunst

20. 9. - 14. 10. 2013

PETZVALOV MAPOVÝ OKRUH FOTOKLUBOV. Výstava. Mestská knižnica
PETZVAL'S MAP CIRCLE OF PHOTO CLUBS. Exhibition. Town Library
PETZVALS KARTENKREIS DER FOTOKLUBS Ausstellung Stadtbibliothek

21. 9. 2013

DEŇ REMESIEL / DAY OF HANDICRAFTS / TAG DES HANDWERKS
Pešia zóna / Pedestrian zone / Fußgängerzone

21. 9. 2013

PARK FOTO / PARK PHOTO / „PARK FOTO“
Mestský park / Town park / Stadtpark

21. 9. 2013

KVETINOVÉ KORZO / FLOWER PROMENADE / BLUMENKORSO

24. 9. - 13. 10. 2013

JURAJ PROCHÁZKA - OBRAZY / PICTURES / BILDER
Galéria Fontána / Fontána Gallery / Galerie „Fontána“

1. 10. 2013

NIKA KARCH A BEÁTA DUBASOVÁ 2013
koncert / concert / Konzert, Dom umenia / House of Art / Haus der Kunst

1. 10. - 31. 10. 2013

ROMAN BEDŘICH BAUER - VÝSTAVA KLASICKÝCH BÁBOK
EXHIBITION OF VINTAGE DOLLS / AUSSTELLUNG KLASSISCHER MARIONETTENPUPPEN
Dom umenia / House of Art / Haus der Kunst

4. 10. - 31. 10. 2013

YOUNG ART SHOW 6. - medzinárodná výstava mladých výtvarníkov.
international exhibition of young artists.
internationale Ausstellung junger bildender Künstler
Dom umenia / House of Art / Haus der Kunst

4. - 31. 10. 2013

PUTOVANIE (AUTOM) DO COMPOSTELLY.
Výstava fotografií Yara M. Kupča. PIC
WANDERING (BY CAR) TO COMPOSTELLA. Exhibition of photographs by
Yaro M. Kupčo. PIC
WANDERUNG (MIT DEM AUTO) NACH COMPOSTELLA Fotoausstellung
von Yaro M. Kupčo PIC (Informationszentrum Piešťany)

4. 10. - 6. 10. 2013

POĽOVNÍCKE SLÁVNOSTI. Svätého hubertska omša. Kúpeľný ostrov
HUNTING CELEBRATION. St. Hubert Mass. Spa Island
JÄGERFEST Hubertusmesse. Kurinsel

5. 10. 2013

TORTY OD MAMY - NA TÉMU „ROZPRÁVKA“
SLK Piešťany - hotel Balnea Palace
CAKES FROM MOTHER - WITH THE THEME „FAIRYTALE“
Piešťany Spa - Hotel Balnea Palace
TORTEN VON MAMA - ZUM THEMA „MÄRCHEN“
SLK Piešťany - Hotel Balnea Palace

8. - 10. 10. 2013

ASTROFILM / „ASTROFILM“
KSC Fontána / Cultural and Social Centre Fontána / KSC „Fontána“

8. 10. 2013

RADOŠINSKÉ NAIVNÉ DIVADLO: Stanislav Štepka - Jááánošiiiik po tristo
rokoch alebo Štedrý jánošíkovský večer. Dom umenia
Radošina Amateur Theatre: Stanislav Štepka - Jááánošiiiik After 300 Years or Jánošík's
Christmas Eve. House of Art
THEATERENSEMBLE RADOŠINSKÉ NAIVNÉ DIVADLO: Stanislav Štepka - Jááánošiiiik
nach 300 Jahren oder Ein spendabler Abend nach Jánošíks. Art Haus der Kunst

12. - 20. 10. 2013

TYŽDEŇ REUMATIZMU A OSTEOPORÓZY. Kúpeľný ostrov
RHEUMATISM AND OSTEOPOROSIS WEEK. Spa Island
WOCHE DES REUMATISMUS UND DER OSTEOPOROSE. Kurinsel

15. 10. - 3. 11. 2013

ČESKÁ MALBA - OBRAZY
CZECH PAINTING - PICTURES / TSCHESCHISCHE MALEREI - BILDER
Galéria Fontána / Fontána Gallery / Galerie „Fontána“

17. 10. 2013

DIVADLO KALICH PRAHA: Don Quijotte - klasika, jak ji neznáte.
KALICH PRAHA THEATRE presents: Don Quijotte - A Classic, Like You've Never Seen.
DAS THEATER KALICH PRAHA präsentiert: Don Quijotte - Klassik, wie Sie sie nicht kennen
Dom umenia / House of Art / Haus der Kunst

19. 10. 2013

Beh okolo Slnavy / Run Around Slnava / Lauf rund um den Stausee Slnava

4. 11. - 31. 11. 2013

ĽUDOVÍT HRADSKÝ - dokumentačná výstava zo zbierok Divadelného
ústavu Bratislava / Documentary exhibition from the collections of the Theatre
Institute Bratislava / Dokumentationsausstellung aus den Sammlungen
des Theaterinstitutes in Bratislava
Dom umenia / House of Art / Haus der Kunst

6. 11. 2013

Umelecký súbor Lúčnica: REPREZENTAČNÝ PROGRAM. Dom umenia
The artistic folk group Lúčnica: REPRESENTATIONAL PROGRAM. House of Art
Kunstensemble Lúčnica: REPRÄSENTATIVES PROGRAMM. Haus der Kunst

12. 11. - 14. 11. 2013

EUROTOUR / EUROTOUR / „EUROTOUR“
KSC Fontána / Cultural and Social Centre Fontána / KSC „Fontána“

12. 11. 2013

RICHARD MÜLLER & FRAGILE, koncert / concert / Konzert
Dom umenia / House of Art / Haus der Kunst

22. 11. 2013

HOMMAGE TO DODO ŠOŠOKA. Kursalon.